

من پشتیوانی لیستی
گۆران ناکه‌م....

ل ۱۰

ده‌بیت هه‌موومان
قسه‌بکه‌ین

ل ۹

هیزی پشمه‌رگه دوو سه‌رکرده‌ی هه‌یه

«راگه‌یاندنی یه‌کگرتته‌وه‌ی دوو‌وه‌زاره‌ته‌که» و چه‌ندین کۆبوونه‌وه‌ی نوینه‌رانی هه‌ریمی کوردستان و به‌غداو هیزه‌کانی هاوپه‌یمانان دیت‌که به‌پنی‌ئو یاداشتی له‌یه‌کترگه‌یشتنه‌ی له‌نیوان‌ئو لایه‌نانه‌دا له‌روژی (۲۰۰۹/۳/۱۹) ئاماده‌کراوه، که تایبه‌ته به گواسته‌وه‌ی ده‌سه‌لاتی ئه‌منی له‌هیزه‌کانی هاوپه‌یمانانه‌وه بۆ هه‌ریمی کوردستان، نووسراوه، که پووسته‌هیزی پشمه‌رگه به‌پنی‌ماده‌ی (۱۲۱) برگی‌ی (۵) ده‌ستووری عیراق دابمه‌زریته‌وه که له‌ماده‌که‌دا ها‌توو: «هه‌رچی په‌یوه‌ندی به‌هه‌ریمه‌بردی هه‌ریمه‌وه هه‌یه له‌ئه‌ستوی حکومه‌تی هه‌ریمه‌دا به‌تایبه‌تی پیکه‌ینان و ریکه‌ستنی هیزه‌کانی ئاسایشی ناوخوی هه‌ریم، وک پۆلیس و ئاسایش و پاسه‌وانی هه‌ریم».

هه‌روه‌ها به‌پنی‌کۆبوونه‌وه‌یه‌کی سنی لایه‌نه (هه‌ریم، به‌غدا، هاوپه‌یمانان) که هیزی پشمه‌رگه‌ی کوردستان ده‌بیته پاسه‌وانی هه‌ریم و تایبه‌تمه‌ندی و ئه‌رکه‌کانی پاسه‌وانیکردنی هه‌ریم و داموزده‌زگا دیموکراتیه‌کانی عیراقی فیدرال و سنووری هه‌ریم ده‌بیت له‌ژیر فه‌رمانی سه‌روکی هه‌ریمی کوردستان و ده‌به‌ستریته‌وه به‌هیزه‌چه‌کداره‌کانی عیراق و سه‌روکی حکومه‌تی عیراقه‌وه، به‌هۆی ده‌سته‌یه‌کی بالا له‌ریگه‌ی سه‌روکی هه‌ریمه‌وه.

که‌واته سه‌روکی حکومه‌تی عیراقی فیدرال (له‌ریگه‌ی سه‌روکی هه‌ریم) هه‌وه ده‌توانیت نه‌کراوه».

«هیزه‌رگه له‌قه‌ندیله‌وه به‌ریته‌ بیابانه‌کانی ناوه‌راست و ئاوی که‌ندا و شه‌ری عیراقی پینکات و ئه‌و سنووره‌ بیاریزیت که فه‌ره‌نسا و به‌ریتانیا له‌داب‌شکردنی روژه‌ه‌لاتی ناوه‌راستا له‌بیسته‌کانی سه‌ده‌ی رابردودا ده‌ستنیاشانیا نکرده‌وه.

یه‌کێک له‌و خالانه‌ی تانیستا جیگه‌ی ناکۆکیه له‌نیوان هه‌ریمی کوردستان و عیراقی فیدرال، ژماره‌ی هیزی پشمه‌رگه‌یه، که له‌کۆنووسی کۆبوونه‌وه‌ی (محضر اجتماع) ده‌سته‌یه‌ک له‌ وه‌زاره‌تی پشمه‌رگه‌ی حکومه‌تی فیدرال و هیزه‌کانی هاوپه‌یمانان له (۲۰۰۶/۱۱/۱۲) دا له‌ باره‌گای سه‌روکی هه‌ریمی کوردستان له‌ناوچه‌ی سه‌وز له‌به‌غدا ها‌توو، هه‌ولێر ئه‌وه‌ی خستووته‌روو، که قه‌باره‌ی ئه‌وکاته‌ی هیزی پشمه‌رگه (۱۹۰۰۰) چه‌کداره، که به‌رپار بووه (۳۰۰۰) یان له‌کۆتایی ئه‌و ساله‌دا خانه‌نشین بکری، واته (۱۶۰۰۰) یان له‌ خزمه‌تدا ده‌میننه‌وه‌و (۱۱۰۰۰) یان له‌ خزمه‌تی فیعلیان و (۵۰۰۰) چه‌کداریش به‌ده‌گ ده‌بن. دوا‌به‌دوای ئه‌وه‌ش یاداشتیکی لیکه‌یشتن ئاماده‌کراو تیا‌دا چۆنیته‌ گواسته‌وه‌ی هیزی پشمه‌رگه بۆ پاسه‌وانی هه‌ریم له (۲۰۰۷/۶/۲۲) دا ئیمزاکرا، ئه‌وه‌ جگه له‌وه‌ی که له‌ماوه‌ی (۸) مانگا (۶) جار گۆرانکاری تیا‌کراوه، به‌لام «تانیستا هیچ خالیکی ئه‌و یاداشتی له‌یه‌کترگه‌یشتانه جیبه‌جی نه‌کراوه».

هیوا جه‌مال

تانیستا هیزی پشمه‌رگه‌ی کوردستان له‌لایه‌ن دوو سه‌رکرده‌وه فه‌رمان وه‌رده‌گریت، ئه‌وه له‌کاتیکیه‌یه هه‌ردوو سه‌رکرده‌که رایانگه‌یاندوووه به‌رده‌وامیش دوو‌پاتیده‌که‌نوه که حکومه‌تیکی یه‌کگرتوو له‌ کوردستاندا هه‌یه‌و هیزی پشمه‌رگه‌ش یه‌ک هیزه.

هه‌ریه‌ک له‌ جه‌لال تاله‌بانی، سکرتری یه‌کیتی و سه‌روک کۆماری عیراق فه‌رماندی گشتی هیزی پشمه‌رگه‌ی کوردستان و مه‌سعود بارزانی سه‌روکی پارتی و «سه‌روکی هه‌ریمی کوردستان» فه‌رماندی هیزه‌کانی پاراستنی هه‌ریمه.

سه‌روکی‌یه‌تی بارزانی به‌پنی ئه‌و ده‌سه‌لاته‌یه که یاسای سه‌روکی‌یه‌تی هه‌ریم ری ئی پیا‌وه‌وه له‌ ره‌شنووسی ئه‌و ده‌ستووره‌شدا که یه‌کیتی و پارتی و یستیان بیسه‌پینن به‌سه‌ر خه‌لکا ده‌سه‌لاته‌که‌ی دوو‌باره‌بوو بووه‌وه، به‌لام جه‌لال تاله‌بانی که سه‌روکی‌یه‌تی هیزی پشمه‌رگه ده‌کات نازانریته ئه‌و ده‌سه‌لاته‌ی له‌کۆیه وه‌رگرتوو؟ ئه‌وه له‌کاتیکیه‌یه که به‌پنی ده‌ستووری عیراق نایب سه‌روک کۆمار هیزی له‌ده‌روه‌ی یاسا هه‌بیت و سه‌روک وه‌زیران سه‌روکی هیزی چه‌کداره.

جیایی و دابه‌شبوون به‌سه‌ر دوو حیزبدا یه‌کگرتنه‌وه‌ی هیزی پشمه‌رگه دای

پزیشکان داوای دادگایکردنی کوره‌که‌ی مه‌لا به‌ختیار ده‌که‌ن

تیندا ها‌توو: «داوا ده‌که‌ین له‌و که‌سانه‌ی به‌رپرسن له‌ چه‌سپاندنی یاسا له‌ هه‌ریمی کوردستاندا، ده‌سته‌به‌جی و له‌ ماوه‌ی (۲۴) سه‌عاتدا ئه‌و که‌سانه‌ ده‌ستگیر بکری و لیکۆلینه‌وه‌یان له‌گه‌ل بکری، به‌ پیچه‌وانه‌وه ئیمه‌ هه‌لو‌یست وه‌رده‌گری».

سه‌رچاوه‌که‌ی فه‌رمانگه‌ی ته‌ندروستی سلیمانی ته‌نکی‌دی‌کرده‌وه، فه‌رمانگه‌ی ته‌ندروستی سلیمانی سکالا له‌سه‌ر کوره‌که‌ی مه‌لا به‌ختیار تۆمار ده‌کات، ئه‌گه‌ر ئه‌و پزیشکو کارمه‌نده‌ی هیزشیا کراوه‌ته‌سه‌ر خۆیان سکالا له‌سه‌ر تۆمار نه‌که‌ن.

بۆیه‌ پزیشکه‌که پنی ده‌لێت: که ده‌زانی وایه بۆ دایکت هینا‌وته نه‌خۆشخانه، ئه‌ویش له‌ پزیشکه‌که توره‌ ده‌بیت و جنیوی پیده‌دات، له‌و حاله‌ته‌شدا کارمه‌ندیکی پزیشکی هه‌له‌دات و به‌ کوری ئه‌و به‌رپرسه ده‌لێت: تۆ هه‌له‌ی داوای لی‌بوردی لیکه‌، ئاویری مه‌لا به‌ختیاریش هه‌له‌دکوتیته سه‌ر کارمه‌نده‌که‌و لی‌بده‌دات، دواتر پۆلیسیکی ئیشکگر دیت بۆ ناو‌بژیوانی، ئه‌و کوره‌وه دوو له‌ پاسه‌وانه‌که‌ی له‌ پۆلیسه‌که‌ش ده‌ده‌ن.

ئهم حاله‌ته‌ نیکه‌رانی لای پزیشکانی نه‌خۆشخانه‌که دروستکردو له‌ به‌یاننامه‌یه‌که‌دا که به‌ناوی پزیشکانی سلیمانی دره‌چوو

دایکی ده‌گه‌یه‌نیته نه‌خۆشخانه‌ی فریاکه‌وتنی سلیمانی، به‌لام به‌هۆی ئه‌وه‌ی کوری به‌رپرس بووه، حسابی بۆ به‌شی پینشوازیی نه‌کردوووه یه‌کسه‌ر چونه به‌شی فریاکه‌وتن، به‌و هۆیه‌شه‌وه له‌و‌یوه‌وه ناروویانه‌ته‌وه بۆ به‌شی پینشوازیی، له‌ویش پزیشکی ئیشکگر نه‌خۆشه‌که ده‌بینیت و دوا‌ی پشکین باسی حاله‌تی نه‌خۆشه‌که ده‌کات، به‌لام له‌وکاته‌دا کوره‌که‌ی مه‌لا به‌ختیار هه‌له‌دات و ده‌لێت: کوا ئیره‌ دکتوری لی‌به، دکتوره‌که‌ش ده‌لێت: لیره‌ش دکتوری باشی لی‌به، به‌لام ئه‌و هه‌ر سوور ده‌بیت له‌سه‌ر ئه‌وه‌ی له‌ کوردستان دکتوری باش نییه،

ته‌ندروستی و پۆلیسیکی نه‌خۆشخانه‌که ده‌ده‌ن و دواتریش هه‌ره‌شه‌یان لی‌ده‌که‌ن، له‌ به‌رامبه‌ر ئه‌و حاله‌ته‌شدا پزیشکانی سلیمانی له‌ به‌یاننامه‌یه‌که‌دا داوای ده‌ستگیرکردنی کوری ئه‌و به‌رپرسه‌یانکرد له‌ ماوه‌ی (۲۴) سه‌عاتدا، به‌لام تانیستا ده‌ستگیرنه‌کراوه و سه‌رچاوه‌یه‌کیش له‌ فه‌رمانگه‌ی ته‌ندروستی سلیمانی به‌روژنامه‌ی راگه‌یاند، چاوه‌رپی هه‌لو‌یستی پزیشکو کارمه‌نده‌که ده‌کریته. دکاوه سه‌لاح پزیشکی نه‌خۆشخانه‌ی فریاکه‌وتنی سلیمانی چۆنیته‌ روودانی حاله‌ته‌که‌ی بۆ روژنامه‌ باسکردو وتی: شه‌وی (۱۷) ی مانگ ئاویری مه‌لا به‌ختیار

روژنامه

فه‌رمانگه‌ی ته‌ندروستی سلیمانی سکالا له‌سه‌ر کوره‌که‌ی مه‌لا به‌ختیار تۆمارده‌کات، ئه‌گه‌ر ئه‌و پزیشکو کارمه‌نده‌ی هیزشیا کراوه‌ته‌سه‌ر خۆیان سکالا له‌سه‌ر تۆمارنه‌که‌ن.

دوا‌ی ئه‌وه‌ی دایکی ده‌گه‌یه‌ننه نه‌خۆشخانه‌ی فریاکه‌وتنی سلیمانی، ئاویری کوری مه‌لا به‌ختیار، کارگی‌ری مه‌که‌تبه‌ی سیاسی یه‌کیتی، جنیو به‌ پزیشکیکی ئیشکگر ده‌دات و دواتریش به‌خۆی دوو پاسه‌وانه‌وه له‌ کارمه‌ندیکی

ئه‌و پۆلیسانه‌ی پۆسته‌ره‌کانی لیستی گۆرانیا‌ن لیکردوو‌ه‌ته‌وه، به‌ند ده‌کری‌ن

کاری تیکه‌درا‌نه ئه‌نجام‌دات».

به‌پنی به‌یاننامه‌که «راگرتی ئه‌من و ئاسایشی هه‌ریم ئه‌رکی حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستانه‌و به‌هیچ شینوه‌یه‌ک چاوه‌پوشی ناکریته له‌هیچ که‌سو لایه‌نیک که بیه‌ویت ئارامی و ئاسایش و که‌شه‌وه‌ی هه‌لب‌بژاردن تیکدات».

له‌به‌یاننامه‌که‌دا ها‌توووه «هه‌رکه‌سیک زانیاری هه‌بیت له‌سه‌ر هه‌ر پینشیکارییه‌ک، ده‌توانیت ئاگاداری بنکه‌کانی پۆلیس و ئاسایش و کۆمیسۆنی زیاتریش به‌رده‌وامه‌و هه‌موو ریشوونیککی یاسایش ده‌گرینه‌به‌ر به‌رامبه‌ر هه‌ر که‌سو لایه‌نیک که

که هه‌ندیک که‌س له‌سه‌ر ریگه‌ی که‌سه‌نه‌زان- هه‌ولێر به‌ به‌رچاوی مه‌فره‌زه‌یه‌کی ئاسایشه‌وه پۆسته‌رو لافیته‌کانی لیستی گۆران لی‌ده‌که‌نه‌وه، ئه‌وانیش به‌رامبه‌ریان وه‌ستا‌ون، لیژنه‌ی بالای ئاسایشی هه‌لب‌بژاردنه‌کان روونکردنه‌وه‌یه‌کی بلا‌وکرده‌وه که تیا‌دا ها‌توووه «دوا‌ی به‌دواداچوون له‌سه‌ر رووداوه‌که لی‌پرسینه‌وه‌کراوه له‌وه‌مه‌فره‌زه‌یه‌ی پۆلیس که له‌و ناوچه‌یه ئه‌رکیان هه‌بووه له‌کاتی رووداوه‌که، ئه‌وانه به‌ندکرا‌ون به‌هۆی ئه‌و که‌مه‌رخه‌میان، به‌دواداچوونی زیاتریش به‌رده‌وامه‌و هه‌موو ریشوونیککی یاسایش ده‌گرینه‌به‌ر به‌رامبه‌ر هه‌ر که‌سو لایه‌نیک که

نارام شیخ وه‌سانی

به‌پنی به‌یاننامه‌یه‌کی لیژنه‌ی بالای ئاسایشی هه‌لب‌بژاردنه‌کانی هه‌ریمی کوردستان، لی‌پچینه‌وه له‌گه‌ل ئه‌و مه‌فره‌زه‌یه‌ی پۆلیس که‌مه‌رخه‌م بوون له‌کاتی لی‌کردنه‌وه‌ی پۆسته‌رو لافیته‌کانی لیستی گۆران له‌سه‌ر ریگه‌ی که‌سه‌نه‌زان له‌هه‌ولێرو به‌پنی به‌یاننامه‌که ئه‌و مه‌فره‌زه‌یه به‌ندکرا‌ون و به‌دواداچوون و لیکۆلینه‌وه له‌سه‌ر رووداوه‌که به‌رده‌وامه.

دوا‌ی ئه‌وه‌ی له‌ روژی ۱۶ ئی ئهم مانگه له‌ ریگه‌ی که‌نالی KNN هه‌وه چه‌ند پینشیکارییه‌ک نیشاندرا

۱۲ ملیار دۆلاره‌که

له‌چیدا خه‌رجه‌ده‌که‌ن؟

وچچه گهه دهر پریتو نار شهرامه دهگریٹ

په یامیک بو نهوشیروان مستهفا

نهبز گوران

سلاو پیاوه سر سپیکه که تاثیر زورباشه، بهلام گومان دهگریٹ لیسته کانی دی ههولیدنه کومه لیک روودای ناخوش له سنووری سلیمانی بخولقینن بو کیکردنه وهی دهنگی نارازیگی گنجان، نهمهش بو شکاندنی هه بیتهی نهو توره بوونهی گنجان، بویه پیوسته بهردهوام به ههوادارانی لیستی گوران بلینت هینترین و عقلا بتر کاره کانتان بکن، چونکه سلیمانی و شاره کانی دیکه لای هه مومان خوشه ویستترن له کورسیه کانی په رله مان، چهنده خمی نیمه یه سیستمی دسه لات گورانیکه به سهرادابیتو دهنگی جیاواز بچینه ناو په رله مان، نهو دهشد به زیاتریشه، وهی خمی نیمه یه نهو گنجان توشی حادیه نه بن، بیرت نه چیت نهو گنجان هینده توره، نهو دهسد به توره بوونیانه وه نهگریٹ ژبانی شاره که خوشیان تیکه ده دن، چونه سهره شقام مافی نهوانه و جیکه دلخوشی نیمه مانانه که ئیدی گنجهکان دهچنه سر شقام به بپترس له هیچ لایهک دهنگی خویان به زرده که نهوه، بهلام شینواندنی چه مکی گوران مافی هیچ کهس نییه، نهوه بو چهن دین سال دهچیت رۆشنیروان و بهشیک رۆژنامه نووسانی هم ولاته له سر دهنگ به زکرده وه و گورانی سیستمی دسه لات بازار دهچیزن، ئیستا رهوت که دروستبووه و پیوستی بهویه سیستما تیک بگریٹ نهک نازاد بگریٹ تا نهو ئاستی نازادی دیکه تیکشکینیت، من پیشموا به گوره ترین هله ی ئیوه له وکاته وه دهستی بگریٹ زور به خیرایی هه مو ههوادارانی لیستی گوران چونه سر شقامه کان و خویان درخست تا نهوانی دیکه کهوتنه خویان، گه نهو شیهه خویانده ریکو بگریٹ بویه دلنیام ناراستی دهنگنده کانی شوری دیکه دهبو، بهلام خویانده ریکو بگریٹ بویه نهوهی بهرام به رله کانتان خویان کورده وه که مکی شانس خویان گه رانده وه، بهلام له هه موو حاله تیکه ده دهنیت خه مکی گوره ی نهو گنجان به خون و پاش هلبژاردن ژبانیان ویران نهگریٹ، من نالیم بترسن، چونکه ترس شرمه زاریه کی گوره یه، بهلام ده لیم ریکو بگریٹ دیکه کاریکه ری زیاتری دهنیت بو سر دسه لات، له وانه شه دوی هلبژاردن دسه کانی دیکه بکونه ناویان و تیکیدنه، نهوه نهگریٹ بویه یه یک به یک نهو دهستانه بدوژنه وه نه هیلان ههوادارانی سر شقام بکونه ژیر هه رله شه ی ترسه وه، باشترین رهوت لای من نهو رهوت به بهردهوام له سر شقامه کانه و هیچ ناشکینیت و کاریکه ری دروستده کات له سر سرجه م پیکهاته کانی ژبانی سیاسی و کومه لایه تی.

به ریز نهوشیروان مستهفا، ده زانی یه کیک له گوره ترین نهو ده ختانه ی هم ماوه یه ناراسته دهگریٹ نهوه یه، نه توانی دهموچای تازه دروستیکه یه و جاریکه دی گه راپته وه بو کاره کتیره سیاسی کونه کان و نهوانت کرده پالنه وانی هم رهوت، نهوه بو وایکیت و ده بوایه کار بونه وه بکیت هیچ نه بیت وینه ی تازه بخه یته نار خه لکو نهو کاره کتیره تازانه بکیته زمانی گوران، نهک جاریکه دی مومتاجی هاورئ کونه کانت بپته وه بیانکه یته واجبه ی گوران، رهنگه نیمه ی رۆژنامه نووسانی دهره وه ی حیزب و لیسته کی تو له خالیکا کوبین، نهوشی نهوه یه دهنگی جیاواز بچینه ناو په رله مان، بهلام بیرت نه چیت چهن رۆژیکمان ماوه بو نهوه ی ئیدی له یه کدی دوریکه وینه وه هه رچون جارن چاودن بو یون به سر لیسته کانی دیکه وه ئیدی چاودن دهنین به سر لیسته کی تو شه وه، له ناو په رله مان قه له م کانتان رووده کیته نهو هله لایه گه ر له وانه وه رووبات، به رله وه ی هم دوو ریگه یه لایه ک جیا بپته وه دهنیت جاریکه دیکه خوت کوبه یته وه کوتاری لیسته کت دیاری بکیت و ئیدی چاوه ری نهوه نه بیت هیچ کام لهو رۆشنیرو رۆژنامه نووسانه به چاویکی جیاوازه و تماشای لیسته کت بکن و چاویوشی بکن له رهنه کانیان، هم ههنگاوه ی تو هاویشت ههنگاویکی باش بوو چ بو پارتی و یه کیتی که کهوتنه خویان و مکی حورمه تی هاو لاتیان بکن چ بو کورده وه ی نهو دهنگه نارازیانه ی له سر شقامه کان ده یان بینین، بهلام به حیزبگریٹ نهو دهنگانه له کوتایه کیدا ده بیته گوره ترین رهنه یه که له تو بگریٹ، پیوسته دوی هم هلبژاردنه هه ولی په رپیدانی کومه لگه ی مهنه ی بدیت ده زگای رۆشنیبری و موئه ساساتی بکیته وه کار بکیت بو هینانه پینشی دهموچای نوئ و ناراسته ی هم رهوت نه کوریت.

نهوه ی که بهردهوام خمی تو بیت با ژبانی گنجهکان بیت دوی ژبانی گنجهکان و شاره که ئینجا خه ونه کانت، چونکه نهوان زور به پاکو باوه ربوونیان به گورانه وه هاوتونه ته سر شقامه کان، نابیت هه روا ده سته راداریان بن بو هه رووایک ژبانیان تیکچیت، ده سد به شاره که وه بگره هینشتا زه من زوری ماوه، واهنگاوه مهنی به یه کم ههنگاوه هه موو خه ونه کانت به پینرینه دی، بهوشیوه یه ده ستنیکه کوتای نه بیت، هیوادرم دوی نه مش باش بیت و هه میشه گنجهکان له سر شقامه کان بیننو هیچ رووایک روونه دات و لیسته کانی دیش که مکی به خویاندا بچنه وه له پیناوی مانه وه ی خویاندا ده سد بو تیکانی ژبانی گنجهکان نه بن.

Nabaz.goran@yahoo.com

له لایه ن (نازاد محمه مد نوری) برایه وه وهک وارسیک وهرگریاره، بهو هویه شه وه نوزاد له لایه نه په یوه نندیاره کان ده پرسیت «له سالی (۲۰۰۵) دا که موچه که مان بو کرا بوچی نایاسایی نه بوو ئیستا بوچی نایاساییه؟ خو نه نه نغالکراوه کانمان زیندوو بوونه ته وه نه زهوی و خانوو قهره بوومان پندراوه تا موچه که مان بپر دیت و بلین ئیتر خزمه تکر دنتان به سه».

بهلام عه بدولکه ریم هه له دنی ئامازه به وه ده کات که له سالی (۲۰۰۵) دا که موچه ی نهو نه نغالانه کراوه یاسایه که نه بووه تاکاری وارسی نه نغالانه کان ریکبخت، ته نیا به بریار نهو موچه نه کراون»، بهلام له ئیستا دا یاسا هه یه وه له ریگه ی دادگاوه نهو موچه نه یه کلاییکراوه ته وه کامه یان له روی یاساییه وه ناته وای هه بوو بیت بر دارون، هم وارسه ش به هوی نهوه ی دوو موچه ی وهرگریاره موچه یه کیان ده گریته وه بری ۶۰هزار دینار غه رانه شه ده خریته سر موچه که ی دیکه یان»، بهلام نوزاد ته نکید له سر نهوه ده کاته وه که هه یچ موچه یه کی دیکه وهرناگرن و ته نها باوکی موچه ی نه نغالانه ی برا که ی دیکه ی وهردهگریٹ.

دوی نهوه ی هیما له سر موچه ی باوکی نهو نه نغالکراوه لاده بریت، به نووسراویکی وهرزه تی شه هیدان بریاره دهریت مانگانه بری (۶۰) هه زار دینار له موچه که ی بپر دیت، تاکو بری (۸۸۵۶۰۰۰) دیناره که ته واده بیت، که غه رانه ی کوره که ی پیکراوه، که

نه داوه به دهسته وه، هاوکات نهو موچه یه له سالی (۲۰۰۵) وه کراوه به یی هیچ کیشه یه ک

به یاسا که ی سالی (۲۰۰۵)، نهنجومه نی نوینه رانی عیراق هه لده بژیرد ریته وه

به هادین یوسف

نوینه ران په سندنه کن، نهوکاته کومسیون ناتوانیت هه لیزاردنی گشتیی بو خولی داهااتووی دیاریکراوه.

ده رباره ی رازیوونی لایه نهکان له سر یاسا که ی پینشو، وتی: «کوتله کانی په رله مانیش چاریان نییه ده بیت به یاسا که ی پینشو رازین، چونکه چهن یاسا که دوایکه ویت نهوکاته نهو سنده هه لیزاردن دواکه ویت، له بهر نه وه نهگری کاریکریت و هه لیزاردن دوانه خریٹ». پینشتریش زوهیر محمه مد نهمین، نه دنامی لیژنه ی یاسایی له نهنجومه نی نوینه رانی عیراق، به رۆژنامه ی راگه یان: «کومسیونی بالایی هه لیزاردنه کان ئاگاداری کردونه ته وه نهگری پینش (۲۰۰۹/۸/۱) یاسای هه لیزاردنی نهنجومه نی

لیستو کوتله کاند بؤنه وه ی یاسای هه لیزاردنی نهنجومه نی نوینه رانی عیراق هه مواربگریته وه ته نیا هم هه فته یه له به رده سته یه، نهگری تا کوتای هم مانگه نه توانا یاسا که هه مواربگریته وه پشوو په رله مان ده ستنیده کات و یاسا که دواکه ویت و نهو کاته کومسیون ناتوانیت له نهنجومه نی نوینه ران بکات، وتیشی: «به هوی زوری جیاوازیه کانه وه کوتله کان ریکناکه ون و پیموایه ناچار ده بین به یاسای ژماره (۱۶) ای سالی (۲۰۰۵) ی که هم خوله ی ئیستای پینه لیزاردراوه، خولی داهااتوش هه لیزارد ریته وه».

روونکرده وه

سه بارات بهو هه واله ی له ژماره ی دویندا بلاوکراوه ته وه به ناویشانی «سه رکرده کانی یه کیتی هه رده له چوار قایمقام ده که ن»، ته وای زانیاریه کان له چهن سه رچاوه یه که وه وهرگریاره و به تاییه ت سه رچاوه یه کیان یه کیک له بهر پرسه بالاکانی کوبونه وه که بووه هیچ کام له قایمقامه کان زانیاریان نه داوه، نه ورسته یه ش که نووسراوه (له سه ر داوای خویان رۆژنامه ناوه کانی بلاونه کردنه وه)، هه له یه و راسته که ی نهوه یه (رۆژنامه نه یویست ناویان بلاوبکاته وه).

روونکرده وه

له ژماره (۵۱۲) ی رۆژنامه دا، له لاپه ره (۴-۵) سنی وینه بلاوکراوه ته وه که له سایتی (photo.net) وه وهرگریاون و له لایه ن وینه گر (سوران نه شقه بندی) وه گیارون، بهلام ئامازه به ناوی وینه گره که و سایته که نه کراوه.

بؤ سه رۆکه کان و وه زیری کاروباری شه هیدان و نه نغالکراوان

بارزانی شمان به چاری خومان بینیمان و بیستیشمان. سوپاس بو په رله مان و حکومت و وه زیری کاروباری شه هیدان و نه نغال له گه ل ده ستنوشی له چه نابی کاک مه سعود بارزانی، دهرکه وت که سه رۆکی هه مو هه ریمی کوردستان نییه، به لکو ته نیا سه رۆکی (بله و بارزان)، پیروژتان بیت نهو سه رۆکایه تییبه، نیمه خوی گه وره مان هه یه خوا له سر حه قه که یاساش نه بیت له ولات.

بیستون نهحمه دانیشووی سلیمانی مه جید کلپسه یی، نوینه رانی (۷۰۰) نه نغالی کویه (۸) منداو خیزانه که ی نه نغاله، ئیستا له پیرمه مگروون دادنیشیت.

۱- علی خلیل، شو برای نه نغال ۲- حولی خلیل، شو برای نه نغال ۳- عوسمان خلیل، شو برایه کی له کاتی هینانه وه ی روفاتی خوالخوشبوو (بارزانی نه مر) شه هیدبووه و موچه که ی (۷۰۰) هه زار دیناره. ۴- فاتیمه دهروش، خیزانی مه سئولیکی پارتی دیموکراتی کوردستانه کوری خالی (شقان سی حامید) نه نغالکراوه. داوی لیووردن ده که ین له مالی سنیه م، چونکه نامنان لهوی خواردووه ناتوانین ناویان بینین. (۱۹۸۳) نه نغالیکی بارزانه کانی سالی (۱۹۸۳) نه نغالیکی (۳۰۰) هه زار، دوو نه نغال (۶۰۰) هه زار، سنی نه نغال (۹۰۰) هه زار، چوار نه نغال (۱۲۰۰۰۰) ملیونیکو دووسه هه زار، پینچ نه نغال

ئامازه به رۆژنامه ی رۆژنامه ژماره (۵۰۷) له (۲۰۰۹/۷/۸) راستی به لگه کان با وه زیری کاروباری شه هیدان و نه نغالکراوه کان بهرچاوی روونیت، نیمه وه کو خانه واده ی سه ربه زری قوربانیا نی نه نغال له رۆژی (۲۰۰۹/۷/۲) سه ردانی (بله و بارزان) مان کردووه له سه عات (۱۱-۱۲) ی پاشنیوه رۆ. جیاوازی موچه هه یه له نیوان نه نغاله کانی ناوچه کانی دیکه ی هه ریمی کوردستان و بارزانییه کان. راستی نه مش بهو به لگه و دیکومینتانه ی لای خوارووه روونده که یه نه وه: بینین و قسه کردن له گه ل ئامینه مستهفا، دانیشووی گوندی بارزانی نه نغاله کان:

فه رهج چه یدهری: خروقاتی هه ره قهواره یهک دهنگدان تیگبدات، متمانهی لیدهسه نریتته وه

رۆژنامه

متمانه له قهواره سیاسییانه دهسه ندریتته وه که خروقات دهکن و دهبه هوی هه لوه شانده وهی ههلبژاردنه که، هاوکات به پینی دوایین زانیاری له کۆمسیونی بالای ههلبژاردنه کانه وه تا ئیستا باجی ریبیندان بۆ 250 چاودیری نیوده وه له تی کراره وه ئه مه ره که بهی به کارده هینریت تا سنی رۆژ له پهنجهی دهنگدره نابیته وه. فه رهج چه یدهری، سه روکی کۆمسیونی بالای ههلبژاردنه کان رایگه یاند: هه ره قهواره یهکی سیاسی خروقات هه نجامبدات، به شیوه یهک که بگاته راده ی هوهی ههلبژاردنه که تیگبدات متمانهی لیدهسه نریتته وه. دوینی سه روکی کۆمسیونی بالای سه ره بخوی ههلبژاردنه کانی عیراق، له کۆبوونه وه یهکی له قهواره سیاسییه کاندای له ئوتیل شیراتونی شاری هه ولیر

رایگه یاند: 250 چاودیری نیوده وه له تی باجی به شداریکردن له ههلبژاردنه کانیان بۆ کراره، که له نیوانیاندای 15 چاودیریان له ولاتی عه ره بیه وه هاتون. به پینی زانیارییه کان 3 ملیون و 500 هه زار کارتیه دهنگدان گه یشتوه ته ده ست کۆمسیونی بالای له هه ریمی کوردستان و له رۆژانی داهاتودا دابه شده کراین، هه ره که ئه وه مه ره که بهی بۆ ده ستیشانکردنی دهنگدران ئاماده کراره له ولاتی به ریتانیا وه هاتوه. سه ردار عه بدولکه ریم، ئه ندایه ئه نجومه نی کۆمسیارانی کۆمسیونی بالای سه ره بخوی ههلبژاردنه کانی عیراق رایگه یاند: ئه وه مه ره که بهی به کارده هینریت له ههلبژاردنه کاندای به پینی کوالیتی و مواسفاتی کۆمسیون هاتوه وه به لایه نی که مه وه تا سنی رۆژ به پهنجهی دهنگدره وه ده مینیتته وه.

فۆتۆ: جهمال پینجیونی

شارا عه بدولکه رحمان

وه زاره تی شه هیدان و ئه نفالکراوان مووچه ی وارسی (6) ئه نفالکراو ده بریت و به بری (8856000) دینار غه رامهی ده کات. نه وزاد محمه د نوری، که برای ئه نفالکراو (خه لف محمه د نوری) و خیزانه که ی و چوار مندالیه تی هاوکات خاوه نی خوشکو برایه کی دیکه ی ئه نفالکراوه به هاوسهرو منداله کانیانه وه، که سه رجه میان له گوندی (ئهممه د له وهندی) ی سه ره به قه زای چه مچه مال له سالی (1988) دا ئه نفالکراون، له سالی (2005) وه مووچه یان بۆ براوه ته وه، به لام له مانگی نیسانی ئه مساله وه وه زاره تی شه هیدان و ئه نفالکراوانی حکومه تی هه ریم مووچه که یانی بریوه به بری (8856000) هه شت ملیون و هه شتسه دو په نجاو شه ش هه زار دینار غه رامهی کردون، که مانگانه بری (60) هه زار دینار له مووچه ی باوکی ده بردریت که وارسی کوره ئه نفالکه کی (ئه شره ف محمه د نوری) ه. برای ئه وه ئه نفالکراوه ی که وه زاره تی شه هیدان و ئه نفالکراوان مووچه که ی بریون و غه رامهی کردون، ماوه ی (10 سال) پینشمه رگه ی یه کیتی بووه، تا پله ی سه رتیپ له فه رمانده یی سنی که رکوکو چواره دی سه رگمه، سالی (1996) له شه ری ناوخۆدا که یه کیتی و پارتی دژی یه کتر

ئه نجامیاندای برینداریبووه وه له مردن گه راوه ته وه، نه وزاد محمه د به رۆژنامه ی راگه یاند: «ئاوات ده خوازم که ئه و کات شه هیدوومه یه بهس ئه م رۆژه م نه دیایه که حکومه تی هه ریم به سه رمانی هیناوه وه له بری خزمه تکردن و پیدانی زهوی یان خانوو، هاتوه جگه له وه ی مووچه که مانی بریوه غه رامه شی کردونین». دوا ی ئه وه ی وه زاره تی شه هیدان مووچه ی خه لف محمه د نوری ده بریت، که به ناوی ئازادی برایه وه یه تی هاوکات هیماش ده خاته سه ره مووچه ی ئه نفالانه که ی باوکی (محمه د نوری) حه مه ره ش و دواتر به نووسراویک هیماکه یان له سه ره لاداره. عه بدولکه ریم هه له دنی، به رپوه به ری گشتی کاروباری شه هیدان و ئه نفالکراوانی سلیمانی به رۆژنامه ی راگه یاند: «ته نیا له چه ند حاله تیکدا مووچه ی وارسی ئه نفال ده بردریت، ئه ویش ئه گه ره ئه و وارسه یان کۆچی دوا یی کردبیت یان به نایاسایی ئه و مووچه یه ی وه رگرتبیت، ئه م وارسه ش به هوی ئه وه ی که مووچه ی ئه نفالکراوی دیکه وه رده گرن، مووچه ی ئه نفالکراو (خه لف محمه د نوری) برداروه، هه تا هویه کی یاسایی نه بیت به هیچ جوریک مووچه ی وارسی هیچ ئه نفالکراویک نابدریت». وته کانی ئه و به رپوه به ره گشتیه له کاتیکدا یه که برای ئه نفالکراو (خه لف محمه د نوری) ئامازه

به وه ده کات، که له به دوادا چوونی کیشه که یدا هویه کی یاسایی دیاریان بۆ برینی مووچه که ی

ده رکه وتنی راسته قینه ی ئوپۆز سیون

شالو فه تاح

ههلبژاردنه کانی ئه م مانگه ی کوردستان دووباره ده بیته جیی سه رنجی میدیای جیهان. هه والو راپورته رۆژنامه وانپه کان زیاتر سه رنج ده خنه سه ره رۆلی ئوپۆز سیون له ههلبژاردنه کاندای ئه گه ری گۆرینی ده سه لاتی ئیستای دوو حیزبه که به دوور نازانریت. رۆژنامه و سایت و ئازانسه هه والیه جیاوازه کان به وردی له ههلبژاردنه کانی کوردستان ده واران و باس له بوونی مملاتی و توندبوونی که مپه پنه کانی نیوان لیسته جیاوازه کانی ههلبژاردن ده کن و بوونی ئوپۆز سیونیش وه ک دیارده یه کی دیموکراسی و هیوا یه ک بۆ گه شه کردنی پرۆسه ی دیموکراسی له کوردستاندا لئی ده ووانریت.

گۆفاری ئیکۆنومیستی به ریتانی، له باره ی ههلبژاردنه کانی کوردستانه وه راپورتیکی بلاوکر دووه ته وه و تیایدا لیستی گۆران به بزوتنه وه یه ک ناوده بات که هه ولده دات قورغکاریه هاوبه شه کانی دوو حیزبه که تیگبشکینیت. له درێژه ی راپورته که یداو دوا ی باسکردن له بوونی ئالای لیستی گۆران به سه ره تاکسی و پاس و تیشیرت و بالۆنه کانه وه، ده نووسیت گۆران بووه ته وشه یه کی باو و له سه ره زاری گشت که سیکه و به رنامه یان نه هیشتنی که نده لیه که به هوی حوکی دوو حیزبه ده سه لاتداره که ی کوردستانه وه له

رۆژنامه ی واشنتون پۆستی **ئه مریکی،** راپورتیک ده رباره ی ههلبژاردنه سه روکایه تیه که ی کوردستان ده نووسیت و باس له دابه شکردنی ده سه لات و سامان و بوونی گه نده لی و مه نسوبیه ت و مه حسوبیه ت ده کات له نیوان دوو حیزبه ده سه لاتداره که ی کوردستان و سه ره لانی ئوپۆز سیون. له سه ره زاری یه کیک له پینچ کاندیده که ی سه روکایه تی هه ریمه وه باس له هه ولدان بۆ گه شه پیدانی پرۆسه ی دیموکراسی ده کات، له لایه ن ئوپۆز سیون وه. هه لئو ئیبراهیم ئه حمه د پاش باسکردنی خراپ به کارهینانی سامان و ده سه لات له وه ده دوت که گرنگ نییه کئ بۆ سه روکی هه ریم هه لده بژیردریت، به لکو گرنگ ئه وه یه که پرۆسه یه کی دیموکراسی و هه بیت که گشت که سیک بتوانیت خوی ههلبژیریت بۆ سه روکی هه ریم، ته نیا له لایه ن دوو حیزبه که وه قورغ نه کریت.

رۆژنامه ی شه رقولئه وه سه ت چاپی له نده ن هه ره که واشنتون پۆستی ئه مریکی باس له ههلبژاردنه سه روکایه تیه که ی هه ریم ده کات به لام رای کاندیدیکی جیاوازی وه رگرتوه که ئه ویش (که مال میراده ولی) یه. شه رقولئه وست باس له پلانی میراوده لی کاندیدی پۆستی سه روکی هه ریم ده کات که پیکه اتوه له هه لوه شانده وه ی سه روکایه تی هه ریم و پیکه ینانی

ئه نجومه نی پیران له سه ره شیوازی ئه مریکا و کارکردن له گه ل میدیاو ریکخواه کانی کۆمه لگه ی مه دهنی بۆ گه شه پیدانی پرۆسه ی دیموکراسی. میراوده لی باس له نه بوونی هیچ ئامرازیکی راگه یاندن ده کات بۆ بانگه شه کردن بۆ خوی و ئامازه به وه ده دات که ته نیا پشتی به پارهی خزی به ستوه و ته نانه ت هه ندیک له هۆله کانییشان لئ قه ده غه کردوه.

ئازانسی هه والی ئه سوات ئه لعیراق له دوو راپورتی جیاوازا باس له ههلبژاردنه کانی کوردستان ده کات، راپورتی یه که م ده رباره ی ریزه ی به شداریکردنی خه لکی هه ریمه له ههلبژاردنه کاندای. له مباره یه وه رای عه ندان موفتی، سه روکی په رله مانی کوردستان وه رده گرتیت که پینوا یه 80٪ ئه وهانی مافی ده نگدانان هه یه ده نگده دن. موفتی له باره ی خروقات و تیکدانی رهوشی ههلبژاردنه کان پینوا یه، خروقات هه رچه نده زور ترسناکه بۆ تیکدانی رهوشی ههلبژاردنه کان، به لام هاو لاتیانی کوردستان هوشیاری ههلبژاردنیان له وه زیاتره که به یلن خروقات رووبدات. ئازانسی هه والی ئه سوات ئه لعیراق باس له کۆبوونه وه ی رۆژی شه ممه ی لیژنه ی بالای ئه مننی ههلبژاردنه کان ده کات، که له و کۆبوونه وه یه دا باس له چوونیتی پاراستنی ههلبژاردنه کان

کراوه و گفتگو ده رباره ی چوونیتی سه ره که وتنی ههلبژاردنه کانی ئه مجاره کراوه. هه ره له و کۆبوونه وه یه شدا داوا له چاودیریانی ههلبژاردن و نوینه رانی گشت قهواره سیاسییه کان کراوه که رۆژی یه کشه ممه به شداری له کۆنگره یه کی فراواندا بکن ده رباره ی ههلبژاردن.

رۆژنامه ی زه مان، ده رباره ی لایه نکی جیاوازتر له سه رچاوه کانی پینشو ده نووسیت و باس له بوونی توندوتیژی له که مپه یه نی ههلبژاردنه کاندای ده کات و هه لو یستی لیسته جیاوازه کانی له مباره یه وه ده خاته روو. زه مان له راپورته که یدا به تابه ت باس له و پینشیکارییانه ده کات که دژ به لیستی گۆران ده کریت، باس له وه ده کات که لیستی گۆران شیخ جعه فر وه زیری پینشمه رگه تۆمه تبار ده کن به لیدانی لایه نگرانی لیسته که یان له شه قامی تووی مه لیکی شاری سلیمانی و دواتریش داوا له لایه نه به شداریبووه کانی ههلبژاردن کراوه که هیمنی دۆخه که بپاریزن و نه هیلن توندوتیژی زیاتر په ره بسینیت. هه ره له راپورته دا حه مدیه حسینی، سه روکی ئیداره ی ههلبژاردنه کانی هه ریم ده لیت جامعیه ی عه ره بی ده وه تانی عه ره ب پیراگه یاندوین که ئاره زووی چاودیریکردنی ههلبژاردنه کانی کوردستان ده کن.

سە چیدا خەر جده کەن؟

دۆلار بیت چ بایه خیکی ههیه، له کتیکدا ئهوه بودجه زه به لاهه نه توانیت ژیانی ئیوه مسۆگەر بکات.

برسیتییه ک بهر یوهیه

کشتوکال که له سالانی شهستو هفتاکاندا، راگری پهیکه ری ئابووری کوردستان بوو، ئیستا له پاشهکشه دایه و گوندهکانیش که نیشاندهری سه رکهوتتی ئهوه کهرتن، بهر وه چۆلیوون دهچن، هه ره شه و اش وایکرد که به دوو وهزارهتی کشتوکالو به ملیاران دۆلاره وه نهوانرا ریگه له هینانی بهرهمه دهرهکیهکان بگریته و رواج به بهرهمه ناوخویهکان بدریت.

هه رچه نده ئامارهکانی وهزارهتی پلاندانان باس له وه دهکەن که ههریمی کوردستانو له ناویشیاندا شاری سلیمانی، پهیکه له پارێزگا تیرۆپه ردهکانی عێراق، به لām ریکخراوی خۆراکی جیهانی سه ر به نه ته وه په ککرته وه کان له رۆژی (2009/05/26) له بایاننامه په کدا رایگه یاند: سلیمانی له ریزی پارێزگا کانی (واست، نه نه ووا، دیاله) دایه که ئاستی گوزرانیان له ژیر هیلای هه ژار دایه و رۆژه رۆژ ژماره ی برسییه کان له وشارانه دا روه له زیادبوون.

ههریمی کوردستان سالانه پنیوستی به (500) هه زار تن گەنم ههیه، به جۆریک که به شی پارێزگای سلیمانی له مانگیکا نزیکه ی (19) هه زار تن وه هه ولیر (16) هه زارو ده کیش زیاتر له (13) هه زار تنه، ئه وه له کاتیکدا په که بهرهمی سالانه ی پارێزگای سلیمانی (30) هه زار تن تیه پناکات که ته نیا به شی (45) رۆژی پارێزگاکه دهکات، بۆ پرکردنه وه ی ئه وه به شه ی دیکه ش پشت به ولاتانی دهره وه ده به ستریت.

هه موو بهرهمی سالانه ی

پارێزگای سلیمانی له کەنم

به شی ته نیا (45) رۆژی

پیداوستی دانیشتوانی

شاره که دهکات، بۆیه

نه بوونی سالیویه کی باش بۆ

ئه مبارکردنی گەنم، کوردستان

ده خاته بهرده م هه ره شه یه کی

که ره وه چاوه پروانه که ره وه.

بهرپرسانی حکومهتی ههریم تائیش تاش خویان له ورسته په نه گه یاندوه که ههچ ولایتیک به پرۆژه ی ئیستهلکی و خزمهتگوزاری و پشتبسته ستن به بیگانه و لاساییکرنه وه ی به روالهت، بنه مای ژیرخانی ئابووری خۆی قایم و مسۆگەر ناکات.

په یوهندی ئابووری له نێوان حکومهتی ههریمی کوردستان و کۆماری تورکیا و ئیراندا، په یک له و نمونه خراپانه په که ئه مپرو دواپۆژی ههریمی کوردستانی پۆه گریداروه، به وه هه موو ئیمکانیه تانه ی ئه م چهند ساله ی دواپیدا که له بهردهستی حکومهتی ههریمی کوردستاندا، ده بینین هه ره له پارچه نان و ته ره و میوه هاتیک تاکو ده گاته سووته مهنی و هه ندیک له بوارهکانی خزمهتگوزاری چۆن به ستراره و قوفلکه راه به بازارهکانی تورکیا و ئیرانه وه.

بهرپرسانی حکومهت:

له خۆتان پرسیه بۆچی به (17) ملیون دۆنم زه وه ی (47) ملیار مه تر سیجا له ئاوی سازگاره وه که چی (70٪) ی خۆراک له دهره وه ده هیننه کوردستانه وه له هه ندیک وه رزیشدا ئه و ریژه یه زیاتر به رزده بیته وه،

ئه وه له کاتیکدا په که ئه گه ره ئه و سامانه سروشتیه ی خوا به م ولاته ی داوه له لایه ن که سانیکی هه ست به بهرپرسانی ریکه ره و لیژانه وه بخریته گه ره ئه ووا به شی زیاتر له (40) ملیون که س دهکات.

بهرپرسانی بهرین: رۆژانه ته ماشای سفره ی ناخواردنی خۆتان بکه ن و بزانت: نان و چاوه پهنیرو ماست و که ره و سه وزات و میوه و برنج و رۆن و ساوه رو نیسک به ئاوی خواردنه وه شه وه بهرهمی کوردستانه یان دهره وه ی کوردستان...؟ ئایا سه رچاوه ی ئه و کالایانه له کوپه داخلی کوردستان ده بن؟ مه گه ره له سنووری ئه و ولاتانه وه داخل نابن که به رده وام چه ماوه ری کوردستانیان پیده تر سین و گویا ئه و ولاتانه مه ترسی دهره کین؟

باشه ئه ی سه رچاوه ی ئه و پارهیه که ئه و کالایانه ی پی دابینه که ن و هیزی کرین ده دات به ها ولاتیانی ئه م ههریمه، له کوپه دیتو په دهستی کینه...؟

بیگومان، له به غدا وه دیتو به دهستی زۆریه ی (عه ره ب)!

که واته ئیوه چیتان کردوه، بیانوتان ئه وه په که زه وه به پیت و ئاوی سازگارو پارتهان نییه، یان خه لکیک نییه له م ولاته دا ئیش بکات؟

بۆیه ئه گه ره حکومه تیک

نه توانیت ئاسایشی خۆراکی

ها ولاتیانی مسۆگەر بکات،

حه ق نییه لاف و گه زافی

مسۆگەر کردنی ئاسایشی

نه ته وه یی لیدات.

هه ره بۆیه له سایه ی نه بوونی پلانیکی ستراتیژی توکمه و گرنگینه دان به که رتی کشتوکالی له ناوخۆدا، کوردستان که راه به گه وره ترین سو په رمارکیت بۆ ساغکردنه وه ی بهرهمی ولاتانی دهره وه، هه روه ها بووه به فراوانترین دهره وازه بۆ هه لاتنی سه رمایه و دراوی نیشتمانی. ریکخراوه نیو ده وه تیه کان وه ک (ریکخراوی ناشتی) و (ریکخراوی شه فافیهت)، له راپۆرته کانیاندا (عێراق) یان له ریزبهنی ولاتانی گه نده لکارو فاشیل دانساره، ئیوه ش ده زانسن که (ههریمی کوردستان) به پنی ده ستووری هه میشه یی به شیکه له (عێراق) و بهرپرسانی ههریمیش نکولی له په کپارچه یی عێراق ناکه ن.

ئه گه ره مه ترسییهکانی گه نده لی وه کارهکانی ده وله تی فاشیل له مه ترسییهکانی تیرۆر گرژی باری سیاسی و کومه لایه تی زیاتر نه بینت، ئه ووا که متهر نییه، له نێوان هه موو لایه نهکانی گه نده لی ئه م هه زیمه، گه نده لی ئابووری له لوتکه په، هه ره ئه و گه نده لیه وایکردوه که ئه وه بۆ (18) سال ده چیت ههریمی کوردستان بازاریکی مشه خۆرو پاشکو و که راه بیت.

ها ولاتیانی بهرین:

پرسیاری تو له ئیستادا

ئه وه په له م ههریمه ی

ئیمه دا، سه نته ری بزافی

ئابووری و بازارو بواره

بازرگانییه کان، به ده ست

کیوه ن و کین ئه وانه ی

ده یه ن بهر یوه؟

ولایتیکی تینوو

به پنی پلانه پینچ ساله ییه که ی وهزارهتی کشتوکال بریاروا په که (12-10) ملیار دۆلار بۆ گه شه پیدانی که رتی کشتوکالی ته رخانبرکی و (70٪) ی ئه و بودجه یه ش بۆ کۆکردنه وه و دابینکردنی ئا و دروستکردنی سالیوی تازه و کارگه ی بچوک ته رخانبرکی.

پلانه که ی وهزارتی کشتوکال له کاتیکدا په که حکومه ت تائیش تاش وه لāmی پرۆژه ی دروستکردنی (100) به نداوی بچوکی بۆ گلدا نه وه ی ئا و نه دا وه ته وه که وهزارهتی سه رچاوه کانی ئاوی حکومه تی ههریم خسته یه تیه پروو.

هاوکات پسپۆرانی کشتوکالی دلنایان له وه ی ئه گه ره ئه و (100) به نداوه دروست بکرن، ئه ووا توانای بهرهمه یینیانی کشتوکالی ههریم ده چیته ئاستیک که ههریم ده توانیت پنیوستیه ناوخویهکانی له خۆراکی رووه کی ده سته بهر بکات و بوار نه هیلته وه بۆ پنیوستی هاوردنه کردنی بهرهمی دهره وه.

به پنی راپۆرتیکی لیژنه ی کشتوکال و ئاودیری په ره مانی کوردستان سه باره ت به بودجه ی سالی (2008) تابه ت به وهزارهتی کشتوکال و وهزارهتی سه رچاوه کانی ئا و، که ئاراسته ی سه رۆکایه تی په ره مان که راه، ئامازه به وه که راه بۆ سالی (2008) وهزارهتیه کشتوکال داوی هه شت ملیارو (608) ملیون دیناری بۆ که ره سته کانی پاراستن و قه لچۆکردنی نه خوشیه کان کردوه، به لām وهزارهتی دارایی ته نیا بری دوو ملیارو (800) ملیون دیناری په سه ندر کردوه، که جیاوازییه که ی ده کاته پینچ ملیارو (808) ملیون دینار.

که واته حکومه تی ههریم: ئیوه به نیازن ئه و (10) ملیار دۆلاره له چیدا خه رجیکه ن؟ که ی خه رجیده که ن؟

توانای به نداوه کانی

کوردستان بۆ گلدا نه وه ی ئا و:

* به نداوی دوکان

(16,6) ملیار مه تر سیجا ئا و

ده گرت

* به نداوی دهر به ندیخان

(3,2) ملیار مه تر سیجا ئا و

ده گرت

* به نداوی ده وک

(50) ملیون مه تر سیجا ئا و

ده گرت

شاره زایانی کشتوکالی پنیانوا په حکومه ت ده یوتانی له ماوه ی ده سالدا سه رجه م زه ویه دیمه کانی ههریم بکات به به راو، به لām نه یکردوه، چونکه ئه گه ره هه موو سالیک (100-250) کیلومه تر زه و ی دیم بکرت به به راو، له که لیدا به نداوو که نالی ئاودیریان بۆ دروست بکرت، ئه وه له ماوه ی (10-12) سالدا چاره سه ری کیشه ی که مئابی کشتوکالی ده کرا، هه روه ک پنیانوا په به مان ماوه، واته له ماوه ی ده سالدا ده توانرا کاریگه ریه کانی هه ره وشکه سالییه ک که مبه که نه وه که روو بکاته ههریمی کوردستان.

که واته له سایه ی ملیاره ها

دۆلاردا، کوا ئه و هه موو بانکه

کشتوکالییه ی که به شیوه ی

دریژ خایه ن قهرزی ده دا

بهرپرسانی حکومهت:

له خۆتان پرسیه بۆچی به (17) ملیون دۆنم زه وه ی (47) ملیار مه تر سیجا له ئاوی سازگاره وه که چی (70٪) ی خۆراک له دهره وه ده هیننه کوردستانه وه له هه ندیک وه رزیشدا ئه و ریژه یه زیاتر به رزده بیته وه

مانگای شیرو گوشت، کوا پرۆژه پیشکه تووه کانی به خیوکردنی هه نگ؟ کوا ئه و هه موو ئامیره پیشکه تووه کشتوکالییه ی که به قهرزی دریژ خایه ن و به نرخیکی که م به سه ر جوتیاراندا دابه شانکرد؟ کوا ئاوه دانکردنه ی دیناته کانی کوردستان؟

به ها ولاتیان، کوان ئه و سه دان پرۆژه ئاودیرییه ده ستردانه ی که دروستکران، کوان ئه و چه ندین به نداوه بچووکانه ی که بۆ گلدا نه وه ی ئا و بریار بوو دروستکرین، کوا سه دان پرۆژه ی به خیوکردنی ماسی و، کوا پرۆژه گه وره کانی به خیوکردنی

بودجه‌یهک له تاریکیدا

۱۲ ملیار دۆلاره‌که

ههریمی کوردستان خاوه‌نی (۴۷) ملیار مه‌تر سیجا ئاو و نریکه‌ی (۱۸) ملیون دۆنم زه‌وییه، به‌لام نه‌بوونی پلان و پشتگو‌یخستنی که‌رتی کشتوکال، هۆکاری چۆلبوونی هه‌زاران گوندی کوردستان بووه له‌ماوه‌ی چهند سالی رابردودا، هه‌ر ئه‌وه‌شه وایکردوو به‌ره‌مه‌ دهره‌کیه‌کان بازاره‌کانی کوردستان بته‌ننه‌وه و ئاسایشی ئابووری و خۆراکی کوردستان بکه‌وێته به‌ر مه‌ترسییه‌کی چاوهر وانکراوه‌وه.

فازل نه‌جیب

مه‌مه‌د شیخ فاتح

گوندشینه‌کان هه‌ل‌دین

له‌دوای سالی (۲۰۰۳) وه که‌رتی کشتوکالی رۆژبه‌رۆژ به‌ره‌وه‌دوو ده‌چیت و هه‌چ چاکسازییه‌ک له‌بوواره‌دا نه‌کراوه جیگه‌ی ئاماژه‌پیکردن بێت، به‌م هۆه‌شه‌وه تا بێت ژماره‌یه‌کی زۆرتری جوتیاران گونده‌کانیان به‌جێده‌هێلن و به‌ره‌و شارو شارۆچکه‌کان ده‌پۆن، بۆیه ریکخراوی نه‌ته‌وه‌یه‌گرتوو هه‌کان عیراقتی خستوو ته‌ لیستی ئه‌و ولاتانه‌ی که له سالی (۲۰۰۹) دا پێویستییان به‌ هه‌وکاری ده‌ره‌کی ده‌بیت له‌ باری خۆراکدا، دیاره هه‌ریمی کوردستانیش به‌شیکه له‌ عیراق. گونده‌کان که سه‌به‌ته‌ی خۆراکن، کاریکه‌رییه‌کی گه‌وره‌یان هه‌یه له‌سه‌ر ئاسایشی خۆراک، به‌لام ئه‌وه‌ی که ده‌بێت ئه‌وه‌یه که به‌ره‌وه‌وام ره‌وشی دێهاته‌کان رووه‌و خراپوون ده‌چیت و ئاماره‌کانیش ئاماژه به‌وه‌ ده‌ده‌ن که (۷۴٪) ی گونده‌کانی کوردستان چۆلن و دانیشتوانه‌که‌یان روویان له‌ شاره‌کان کردوو، دواتر ئه‌وانه‌ ده‌بنه‌ هۆی دروستبوونی لاسه‌نگی له‌نیوان گوندو شاره‌کاندا، به‌مه‌ش ئاسایشی خۆراک که گونده‌کان ده‌سته‌به‌رو زامنه‌که‌ریتی، ده‌که‌وێته مه‌ترسییه‌وه. به‌تایبه‌ت کاتیک که له‌سالی (۱۹۵۷) دا (۶۴.۷٪) ی دانیشتوان له‌ باری کشتوکالدا کاریانکردوو، به‌لام ئیستا ئه‌و ریزه‌یه‌ دابه‌زیوه بۆ خوار (۱۵٪). به‌پێی ئه‌و ئاماره‌ی که له‌ مالپه‌ری وه‌زاره‌تی پلاندا ئاماده‌ کردوو (۳۴.۵٪) ی زه‌وی کوردستان گونجاوه

بۆ چاندنی به‌روبووم، (۱۵.۵٪) ی دارستانه‌و (۲۰٪) ی له‌وه‌رگای سروشتیه، هه‌روه‌ها (۲.۳٪) ی بیستانه، (۲۶.۴٪) ی به‌که‌کی کشتوکال نایه‌ت و (۱.۳٪) ی داگیرکراوه بۆ بیناو شوینی نیسته‌جیوون. به‌لام هه‌ر به‌پێی ئه‌و ئاماره‌ له‌سالی (۲۰۰۶-۲۰۰۵) (۲۳) جۆر خۆراک هه‌ر له گه‌مه‌وه بۆ برنج و سه‌وزه و پاقه‌مه‌نییه‌کان تا توتن چینه‌راوه که ته‌نیا (۳) ملیون و (۵۳۲) هه‌زار دۆنم زه‌وی بۆ به‌کارهێنراوه و بری که‌مه‌تر له‌ یه‌ک ملیون و (۲۵۶) هه‌زار ته‌ن بووه.

له‌سالی (۱۹۹۱-۱۹۹۰) که بارودۆخی ئاسایشی کوردستان له‌ ترۆپکی شله‌ژاندا بو (۳) ملیون و (۹۰۰) هه‌زار و (۹۴۵) دۆنم زه‌وی چینه‌رابو و به‌روبوومه کشتوکالییه‌کان، به‌لام له‌ سالی (۲۰۰۵-۲۰۰۶) و دوای ئه‌وه‌ی که‌مه‌تی هه‌ریم شانزه‌ سال حوکم ده‌کات ته‌نیا (۳) ملیون و (۲۳۳) هه‌زار و (۵۱۸) دۆنم زه‌وی به‌کارهێنراوه، واته له‌ بری ئه‌وه‌ی ریزه‌ی به‌کارهێنانه‌که به‌چهندین ئاست له‌ سایه‌ی حوکمه‌تی خۆمالییه‌وه زیادی بکراوه، به‌لام بری به‌کارهێنانی زه‌وی (۶۶۷) هه‌زار و (۴۲۷) دۆنم زه‌وی که‌میکردوو، ئه‌وه‌ش له‌ ساده‌ترین شیکاریدا ئاماژه‌یه بۆ پشتگو‌یخستنی ئه‌و که‌رته‌و گوینه‌دان به‌ ئاسایشی ئابووری و خۆراکی هه‌ریمی کوردستان.

به‌پێی ئاماریکی سالی (۲۰۰۵)، (۹۰٪) ی گوندشینه‌کانی ناوچه‌ی گه‌رمیان بژیوی ژیا‌نیان له‌سه‌ر ئاژه‌لدارییه‌و ئه‌و کشتوکاله‌شی که ده‌یکه‌ن بۆ خزمه‌تی ئاژه‌له‌کانیان، هاوکات ئاماری ده‌زگا په‌یوه‌نده‌ره‌کانی سنوره‌که‌ش رابده‌گه‌یه‌ن که زیاتر (۸۰٪) ی گونده‌کان چۆلبوون.

به‌پێی زنجیره پلانه
یه‌ک له‌دوای یه‌که‌کانی
حکومه‌ت هه‌ریم ده‌بیت
له‌سالی (۲۰۱۳) دا سالانه
(۵۰۰) هه‌زار ته‌ن گه‌نم و
جۆو نیسک و نوک له
خاکی هه‌ریمی کوردستان
به‌ره‌مه‌په‌نریت و له‌گه‌لیدا
ئاسایشی خۆراک بۆ هه‌ریم
داینبکریت، به‌لام تائیس‌تاش
ئه‌و قسه‌و باسانه هه‌ر
دروشمن و شتیکی جدی له‌و
باره‌یه‌وه نه‌په‌نراوه.

هه‌رچه‌نده پاش چهندین سال له پشتگو‌یخستنی گونده‌کان به‌رپرسیانی حوکمه‌تی هه‌ریم، چه‌خت له‌وه‌ده‌که‌نه‌وه له‌ بودجه‌ی ئه‌مه‌سالدا ئه‌وه‌له‌ویاتی سه‌ره‌کی به‌ که‌رتی کشتوکال ده‌ده‌ن، به‌لام جگه له‌ دابه‌شکردنی ژماره‌یه‌کی که‌م له‌ خانووی پلاستیکی و چه‌ند ورده چالاکییه‌ک هه‌چی دیکه نابینریت. ئه‌گه‌رچی له پلانی (پنج) سالی به‌ره‌و په‌نهبه‌ردنی که‌رتی کشتوکالدا وه‌زاره‌تی کشتوکال ده‌ستیکردوو به‌تایۆکردنی زه‌وی جوتیاران، به‌لام چاودێرانی ئه‌و بواره پێیانوايه که به (۱۰) سالی دیکه‌ش کیشه‌ی ته‌سویه و تاپۆکردنی زه‌وییه کشتوکالییه‌کان ته‌واو نابیت.

که‌واته هاو‌لاتیانی به‌ریز: حوکمه‌تی هه‌ریم که‌زیاتر له (۱۸) ساله ديهاته‌کانی کوردستانی پشتگو‌یخستوو، ده‌توانیت له‌ماوه‌ی پنج سالدا بیانژینته‌وه؟ له‌لایه‌کیترووه، له‌ کۆی (۶۲۵۰) کۆمپانیا له کوردستاندا ته‌نیا (۴۴) کۆمپانیا تايه‌تن به‌ باری کشتوکال، بۆیه حوکمه‌ت وه‌ک ئه‌وه‌ی خۆی نه‌یتوانیوه که‌رته‌که په‌نهبخات نه‌شیتوانیوه به‌ یاسایه‌کی زه‌به‌لاخی وه‌به‌ره‌ینه‌وه هانی وه‌به‌ره‌ین و کۆمپانیا‌ی بیانی بدات تا له که‌رتی کشتوکالدا کاربکه‌ن.

به‌رپرسیان، سالیگه‌ ئه‌وه‌یان له‌بیرچووته‌وه که ژيانده‌وه‌ی ديهات و ئاوکرده‌وه‌ی گونده‌کان و کارکردنی که‌رتی کشتوکال جگه له‌ مه‌به‌ستی سیاسی، گرنگیه‌کی گه‌وره‌ی هه‌یه له‌ ئابووری نیشتمانی و له‌ بینا‌کرده‌وه‌ی په‌یکه‌ری کۆمه‌لایه‌تی کۆمه‌لای کوردی و له‌ بینا‌کرده‌وه‌ی که‌سایه‌تی به‌ره‌مه‌په‌نرانه‌ی مرو‌قی کوردا

سامانی په‌له‌وه‌رو ناژه‌لی

ئاماره‌کانی وه‌زاره‌تی کشتوکال رابده‌گه‌یه‌ن که پیدوایستی کوردستان به‌ گۆشتی مریشک (۷۰) هه‌زار ته‌نه، که ئه‌گه‌ر کیلگه په‌له‌وه‌رییه‌کان بخه‌ینه کار ئه‌وا سالانه ده‌توانن نریکه‌ی (۵۵) هه‌زار ته‌ن گۆشتی په‌له‌وه‌ر به‌ره‌مه‌په‌نن، به‌و پێیه‌ش ته‌نیا (۱۵) هه‌زار ته‌ن له‌ ده‌ره‌وه هاو‌رده‌که‌ریت، به‌لام سه‌رباری بوونی (۷۸۸) په‌رژه‌ی په‌له‌وه‌ری گۆشت له کوردستاندا، (۸۰٪) ی ئه‌و په‌رژه‌یه‌ داخراون، بۆیه نریکه‌ی (۹۵٪) ی پیدوایستی مریشک له ناوخوا‌دا پشت به‌ به‌ره‌می ده‌ره‌کی ده‌سته‌یت.

له‌سالی (۲۰۰۳-۲۰۰۴) بری به‌ره‌می مریشکی ناوخوا‌ی (۶۶٪) بووه له‌ پارێزگای سلێمانی و (۸۷٪) بووه له‌ پارێزگای هه‌ولێر و له‌ ده‌وکیش (۳۳٪) بووه، به‌لام له‌ سالی (۲۰۰۷) دا ئه‌و ریزه‌یه‌ دابه‌زیوه بۆ (۲۲٪) له‌ پارێزگای سلێمانی و (۲۳٪) له‌ هه‌ولێر و پارێزگای ده‌وکیش دابه‌زیوه بۆ (۱۴٪).

تائیس‌تا له‌ هه‌ریمی

کوردستاندا سالانه ته‌نیا

(۲۵۰۰) ته‌ن ماسی

به‌ره‌مه‌ده‌هه‌نریت، له‌ کاتیکدا

پێویستی هه‌ریمه‌که‌ بۆ

ماسی (۲۰) هه‌زار ته‌نه

له‌ سالیگدا، واته ته‌نیا

(۱۲،۵٪) ی پێویستی ماسی

له‌ هه‌ریمی کوردستان

به‌ره‌مه‌ده‌هه‌نریت، که‌می

به‌ره‌می ماسی له‌ کاتیکدا

که‌ هه‌ریمی کوردستان

خاوه‌نی (۱۰۰) هه‌زار هیکتار

ئاوه که ئه‌گه‌ر به‌شیوه‌یه‌کی

باش به‌کاربه‌نریت ئه‌وا

داهاتیکی زۆر باشی ده‌بیت.

له‌ لایه‌کی دیکه‌وه رووبه‌ری له‌وه‌رگای سروشتی له‌ کوردستاندا نریکه‌ی (۴) ملیون و (۲۵۰) هه‌زار دۆنمه که ده‌کاته (۲۰٪) ی سه‌رجه‌م رووبه‌ری زه‌وی کوردستان، که ته‌نیا نریکه‌ی (۵۱۲) هه‌زار ره‌شه‌ولاخ و (۵) ملیون و (۸۶۸) هه‌زار مه‌رو بزنی تیدا‌یه.

به‌لام به‌رپرسیانی وه‌زاره‌تی کشتوکال پێشبینیه‌که‌ن ئه‌و بره‌ دابه‌زیبیت بۆ سێ ملیون و دووسه‌ هه‌زار مه‌رو بزنی و دووسه‌دو په‌نجا هه‌زار ره‌شه‌ولاخ، ئه‌وه‌ش له‌سه‌روبه‌ندی پلانه‌ی پنج ساله‌یه (۱۰) ملیار دۆلاریه‌که‌ی ئه‌و وه‌زاره‌ته‌دا‌یه.

له‌ لایه‌کی دیکه‌وه سه‌ره‌رای بوونی ئه‌و هه‌موو رووبه‌ره له‌ ئاو، به‌لام وشکه‌سالی ته‌نگ به‌ جوتیاران هه‌له‌چنیت، به‌جۆریک که ته‌نیا له‌ سالی رابردودا زیاتر له (۴۰۰) هه‌زار سه‌ر مه‌رومالات به‌ قاچاغ ره‌وانه‌ی ئێران کراون.

که‌واته هاو‌لاتیانی به‌ریز، بۆ ئیوه بودجه‌یه‌ک یه‌ک دۆلار یان سه‌دان ملیون

گندہلی و نه خلاق... چه مگو چاره نووس

سوران عه بدولقادر کوسته

په روه رديه بهر و ناراسته يه کمان بهریت فزلیت جیگای رزلیت بگریته وه. لیره وه درده دکه ویت که حوکمرانی له سر بنه مای رزلیت، به پله یهک بو سیستمی حیزبایه تی و کاری سیاسی دهگریته وه له کوردستانداو دهیبت زور به خیزایی چاره سه برکیت، گومانی تیدانییه کاراکتره سیاسییه کانی نیو دهسه لاتیش هم تواناییه یان نییه بتوان به نه اندازیه یک دستو پنجه ی معریفیان له گهل هم مامه له یه دا نهرم بکن و خویان له تمه له یه رزگار بکن.

گرتی هم لیدوانه ی نیمه له سر چاره نووسه، بو نه وه ی لهم باز نه به تاله وه بزاین چاره نووسی هم کومه لگه یه به روه کوی دهروات، ده بیست ساور له دواوه بدهینه وه بزاین دستک وه نیشتمانیه کان و دهسته وه میژووییه کان بهرهمی کن بوون و دکرا چون بیت و به چ شینوه یک باشریتیت. هممش ئاستی عهقلانیته و تیدراکی دهسه لاتمان پیشاندات، هروه ها پیمان دهلیت گرفته کانی دهسه لاتی باو له چیدایه. هه موو نه وه دهسته و تانه ی به دهسته اتوو بهرینه یه دهیبت بهرهمی هم خالانه ی لای خوار وه یه:

- * دهسته و تی خه لکو بزوتته وه جه ماوه ریبه کان، واته بهر نه نجامی چه وساندنه وه ی خه لکو رقو کینه ی شورشگریانه ی خه لک هاتو ته ته بهرهم.
- * دهسته و تی میژوو و بارووخ، به شیک زوریان لهو سه رده مسانه دا به دیهاتون که دهسه لاتی ناوه ندی عیراق له رهوشیکی ناله باردا بوویت.
- * دهسته و ته کانی شورشن به گشتی، نهک دهسته و تی سه رکر دایه تییه ک، به پیچه وانه وه هیچکام له سه رکر دایه تییه کانی دهسه لات نیه اتوانیوه توانا له باره کان به چوریک ناراسته بکن، وهک پیویست بهرهمه داربیت. له باشرترین و نمونه بیتریناندا پینج سالی رابردو که تیکرا پ پرسیاره له گونجاوترین ههلو مه رجدا که مترین دهسته و ت به دهسته اتوو.

بهم پیوانانه چاره نووس نادیاره وه گهل به هیژبو نه وه ی عیراقی ناوه ندیدا نیمه بهر دهوام بهر وه تنگزه و قهیران دهچین، هؤکاری سه رکه دایه تییه کانی دهسه لات گندهلی و خه مساردی دهسه لاتی سیاسی دهگریته وه، چونکه له ماوه ی زیړیندا بهر له بهرزه و ونه دی تاکه که سی هیچ پلان و نه خشه یه کی گشتی جیه جینه کراوه. نمونه بو هم رهوشه زوره: سیستمی خویندن و زانکو خراپرتیوو، دوو تیداره ی هه ماوه، ژماره ی ژنی کارا له کایه کانی دهسه لاتا که میونه ته وه... بهو جور هه داواکارم بگریته وه بو (۳۵) خاله سه رکه یه که، به هؤی کاریکه ریبه خراپه کانی گندهلی وه له سه ر رهوشی خه مساردی کوردستان، گندهلی کوردستان بهر وه بزوبو نه وه ی نر و تپچوونی کارگیری زیاتو سه رپیچی عهقدو ته و او نه بوونی پرژه کان و خه مساردی چاودیری زیاترو پاوانکاری زیات دهچیت، به واتایه کی دیکه تا بیت بودجه ی حکومت بهر وه سهرو ئاستی خزمه تگوزاری بهر وه خوار دهچیت. لهرووی کومه لایه تییه وه، گندهلی بهر وه بهر زکر دنه وه ی ئاستی بازرگانی ماده بپهوشکه رده کانمان دهبات، بازرگانی به مرؤه وه زیاده کات، کلیتو کراسی، واته حوکمی نزان ده بیته نهریت، متمان ته و او لاواز ده بیته، توندوتیژی و تاوان زیاده کات، لهرووی ژینگه ییه و ژینگه ی کوردستان بهر وه به سارابوون و شک هه لاترو به بردبوونی دیارده کلتوری و سرووشته کان دهچیت.

کاتیکش هم هه موو قهیرانه چاره سه ر دهکرت، که گورانی ریشه ی له خودی حوکمرانیدا نه نجامدیرت، بهو پیوره ی له ئاستی معریفی، نه له ئاستی بیرو باوره دا نه له ئاستی په روره ییدا نه له ئاستی تهکنیکی تواناییدا دهسه لاتی کوردی به کلکی حوکمرانیکردنی خه لک نه ماوه.

دیارده ی گندهلی له ناوچانه دا زورن، له وانه میژووی، سیاسی، ئابوری، کومه لایه تی، معریفی... تاد. نه وه ی سه ریه هؤکاری سه ره کی گندهلی له کومه لگه ی نیمه دا هیچ کام له هؤکارانه نییه به شینوه سه رکه یه کی، به لکو تاکه هؤکار به پله ی نایاب باو بوونی کلتوری بازرگانی به بها گشتیه کانه وه... له کومه لگه ی نیمه دا بازرگانی به نیشتمانه وه، بازرگانی به دروشمه وه، بازرگانی به بهرزه و ونه دی گشتیه وه، بازرگانی به کالای بیانیه وه، بازرگانی به ناشرینکردنی شارستانییه وه، بازرگانی به که له پووو پاشماوه ی میژووییه وه... تاد به هه موو شتیکه وه بازرگانی دهکرت... پله یه کی فاکتوره کان لهم ویتسه یه ماندا جاریکی دیکه دهگریته وه بو په روره، به لام نه مجاریان په روره له سه ر سیخوری و ته سلیمبوون، سازشکردن له گهل نه یاردا بو ئاستی پله ی سفری بهرزه و ونه دی گشتی. کاتیک په روره دی سیاسی له سه ر بنه مای فیل له گهل دوژمن، له گهل هاوکار له گهل پشتیوان له گهل لایه نگر و له گهل خودی ریخستتیکدا و نه بوونی شفافیه ت له بریارو شیکر دنه ودا.. جاشایه تی دهکاته کلتور. کاتیک په روره دی سیاسی دوو چاری قهیرانی رو شنییه ی ده بیته، ئیتر گوجانی حوکمرانی دهکوتیته دهست به هیژه کان، هیژیش واتای دورر که و ته وه له هؤشمه ندی و ته سلیمبوون به بهرزه و ونه دی.

له بنه رته وه کوردستان باریکی تابه ته، شورشگریترین هیژی سیاسی تیا بو چه ند ساتیک کاری له سه ر په روره دی سیاسی کردوو، نازترین هیژی سیاسی له سه ر بنه مای نه فامیه وه خو ی نو ی دهکاته وه نهک له سه ر بنه مای بیرو باوره وه، همه ش وا دهکات کالایه کی هه رزان بیت بو بازاره دره کیه کان و دواچارو له پریکا دهر فروشرت.

چوار کاراکتره ی سیاسیمان هه یه، حیزبو سه رکرده و تاکو کومه ل پیویسته بزاین کام له کاراکترانه تووی گندهلیه وه هره سی موری له کوئوه دهستپنده کات؟ له خویدا هم چوار کاراکتره بهر یه ک دهکونه وه، بو نمونه حیزبو کومه ل تاکیان تیدایه و نه تاکانه سه رکرده یان له نیو دایه... تاد. خراپی تاک بهر وه وه لایمی هه موو پرسه گندهلکاریه کانمان دهبات، به لام سه رکرده وهک تاکیک و به پی لوجیک ده بیته له نیو باشه کانی کومه له که دا بن... به لام ئاسته نگی له و پنته وه سه ره لده دات که خه لکو تاکی ئاسایی به سانای درکیان به گندهلکاریه کانی سه رکرده کربیت، چونکه ئیتر له یوه متمان نامینت و جیاوازی له نیوان تاکو سه رکرده و کومه لدا نامینت. با بزاین حیزب وهک دامه زراوه یه ک چ رولیکی هه یه لهم هاو کیشه یه دا؟

یه که م: خویندنگه بو په روره دی سیاسی و شه کورنی سه رکرده و تاکی سیاسی له حیزبی سیاسییه وه دهستپنده کات. بهم پیوانه یه و به پی لایه ی په روره دی سیاسی له کوردستاندا، درده دکه ویت له ماوه ی (۱۸) سالی رابردودا به ئاسته م حیزبکی سیاسی هه بوویت په روره دیه کی تندرستی پیزه کردبیت، یوه هه موو نه وانه ی لهرووی په روره دیه یسه وه تووشی گرتی موری نه بوون، بنه مای فیروبوونان دهگریته وه بو خودی خویان و خیزانه کانیان نهک بو ژینگه سیاسییه کیان. به هه مان شینوه بو نه وانه ی لهرووی په روره دیه ی سیاسییه و تووشی گرتی موری بوون، سه ره رای بهر پرسیار تییه کانی حیزبی سیاسی گرتی خو په روره درکرو و خیزانیشیان هه بووه. ده بیته لیره دا هه لو یسته بکه ی و میژوو باشرین ناو بژیوانی هه لو یسته کردنه کمان بیت. ده بیته بیرسین کین نه وانه ی کاری سیاسیانکردوو و نه مرؤ حاکم؟ کین نه وانه ی گندهلی سیاسی و ئیداری به شیکه گوره ی خه سله تی تیفرینیانه؟ هم پرسیارانه به گشتیتر وه لام ده دینه وه دلین تا کلتوری سیاسی و حیزبایه تی له کوردستاندا نه گور دیرت ئاسته مه نه و سیستمه

له سه ره تاهه، دهسه لاتی کوردی دهیوانی خو ی له گندهل بوون و گندهلکاری بیاریت، به لام پرسیاره که نه وه یه: «بوچی دهسه لاتی کوردی بهم کاره هه لنه ستاوه؟» نایا نه یه ده زانی، نایا نه یه ده توانی، نایا له بنه رتدا گندهلی یه کی که له خه سله کانی خو ی... مه تل به یه خلاقیه میسه ده و ده سستیته وه، ته عازز دهکات، له گهل بهرزه و ونه دی و چیژدا.. که سی دانا، نه و که سه یه، که ده توانیت سنور له نیوان بهرزه و ونه دی و چیژدا دابنیت و له لوجیکی بیر کردنه ووه و بیرو باوره کانی خو یه وه ده ستکاری هم سنورانه یکت. دهسه لاتی کوردی به نه اندازیه یک سنوریان له نیوان چیژو پیویستیته موریلیه گشتیه کاندا هه لگر تووه چیتر شوین پنیه که نه ماوه ته وه بو فراهه م ناییت له ژیاندا، حاکم کاتیک ده توانیت سیستم له گندهلی سه ره روه خوار بیاریت، نه گهر هاتو خودی حاکم کاراکتره کانی حوکمرانی بتوان چیژه کانیان له داوه ری و خوشگوزهرانی خه لکا ببینه وه، نهک چیژ له جیاوازی نیوان خویان و خه لکا بوژنه وه، مرؤف کاتیک بهرزه و ونه دیه کانی خو ی له ده سته دات له پیناوی کومه لدا نه و ساتانه ده بیته چیژه کانی خو ی بخزینته پایه کا کومه لایه تییه کانه وه که بو هه موو کس فراهه م ناییت له ژیاندا، کاتیک نو سه ریک شه ونخونی دهکاتو بهرهم دا هینانی هه یه، له سه ر حسابی خو شیه ره ژانه ییه کانی خو یه تی و پاشانیش له ریگه ی پایه گای کومه لایه تی و هه ژموونی معریفیه وه پاداشت وهر دهگریته وه به پی دا هینانه کانی.

به گشتی کاراکتره کانی نیو دهسه لاتی کوردی نه یوانیوه بگه نه نه و پنته ی چ معریفه چ په روره به نیراده وه خواستی خوشگوزهرانیان پی فراهموشیکات، هه ندیک کات هم کاراکترانه دین و خه بات به خه لکی دهر فروشنه وه، به شیکه نه و ناخوشیانه ی ژیا نی خویان حوکمی واقعبوه، نهک ئیختیاری کاراکتره که خو ی، هممش له تیوره کانی خویندنی مورالدا پی دهوتریت قازنج له کردی چه پوهانه دا. به واتایکی ساده قازنجی سه روره ی حوکمی واقعبوه، نهک حوکمی ئیختیار. باشرین به لگه له سه ر راستی هم ئارگیومینته، بهر دهوام نه بوونی به خشدنه ییه و چاوه روانی پاداشت، چونکه هه رگیز حاکمی حه کم چاوه روانی پادشته کانی حوکمرانی ناکات، به لکو هه میسه پاداشت سیستمی حوکمرانی و میژوی کومه لگه ریکه دخت و زور به ی پاداشته کانی معنه وین.

لیروه له وئ ده بیستین گندهلی و داخو رانی مورال گرتیکی جیهانییه و به شینوه یه کی ریژه ی له شوینیکه وه بو شوینیکی دیکه ده گوریت... گومان لهم دهسته و اژه یه دا نییه، به لام گرنگه چه ند دهسته و اژه یه کی دیکه ش بو زیاد بکه ی: په روره یسه له یه کی ریژه یه، هه روه ها کومه لگه ی پیشکه و توو هه میسه هه لئ بهر وه دادوهریتر چون و بنه بری گندهلی هه نگاو ده بیته، له لایه کی دیکه نیمه هر (۳۵) پیوره که ی گندهلیمان له سه ر دهسه لاتو رهفتاری سیاسی دهسه لاتی کوردی راقه کرد، هه وه ها هر (۸) رهفتاره که ی گندهلی له کوردستاندا پیزه و ده کربیت، هممش نه وه ده گه یه نیت که ته و او ی جه ستی دهسه لاتی کوردی گندهل ناژنیوه، ده بیته چاره سه ری ریشه ی بو بدوزریتته وه، نهک پاساوی به دیارده بوونی جیهانی گندهلی به یه سؤنگه یه ک بو داکوکی له حوکم حوکمرانی له ولای خوماندا.. قهیرانی بهرچا و نه وه یه نیمه هه میسه و بهر دهوام دیارده مه ترسیاره جیهانییه کان به ئاسایی ده زانین، به لام دیارده پیشکه و تنخوازه جیهانییه کان به ئاسته م کولیکی گران ده زانین، هممش باشرین پیوانه یه بو گومان له سه ر پیشینیه ی په روره دی کومه لگه ی هه ریمی کوردستان. له خه سله تنیکی ولاته دواکه و تووه کاندا رهفتاره گندهلییه کان به شینوه یه کی بهرچا بلاوه و تیکرای هم ولاتنه ش له هه ندیک سیمایدا هاو به شن. هؤکاره کانی بهرزی

به رزه کان کویکاته وه، به لام هه میسه به هایه کی بو کاتو بو نه و ماندوو بوونه دانه ناوه که به هؤیه وه بتوانیت له سه ر په روره دیه کی دروست بهر دهوام بیت. بنه رته نیمه ش بو که موکورتی معریفی و په روره دی خودی نه و کاراکترانه دهگریته وه که له دهسه لاتا بوون، به شیکش وابه ستی کلتوری کومه لایه تی هه موو کوردستانه و به تابه ت باشووری کوردستان. گرتی موری په روره دی رهفتار به ئاسانی له حوکم کردنا رنکده داته وه... به درژیایی تمه نی بهس کاری له سه ر لاواز کردنی مورال کردوو له کوردستاندا، هه رچی هیژی ئوپوزسیونی دهسه لاتا ریشه له بهرچه کردارو ده ستکورتی ستراتیژیدا ژیاوه که سه راپا هم پرؤسه یی کردوو هه خویندنگه یه ک بو هه رهمی موری کاراکتره ی سه رکرده، مه به ستمان سه رجه م ئاسته کانی سه رکر دایه تییه. بهر دهوام له ده ستدان و لاواز کردنی بیرو باوره دوراندنی به های لیکه و تووه ته وه، بو نه وه ی پارسه نگی هم دوراندنه ش بیدریته وه بهر دهوام سه رکه و ته موزه یه و پاله وانی کار تو نیمان کردوو ته سیمبول. نه گهر چی ده ستنیکی گندهل کردنه که سه رچاوه یه کی دوژمن گرایانه ی هه بو بیت، به لام بهر دهوامی گندهلی بهرزه و ونه دیه کی ناوه کی و بهرهمی لاوازی معریفه و په رپووی په روره دی بووه. هممش نه و میکانیزمه یه که گرتی نه خلاق ده گوریت بو گرتی گندهلی.

لیروه نه گهر چه ند پرسیاریکی گرمانه یی بکه ی: «پیویستیو دهسه لاتی کوردی چی بگردایه بو نه وه ی گندهل نه بیته؟ پیویستیو دهسه لاتی کوردی چی بگردایه بو نه وه ی گرتی نه خلاق دروست نه بیته؟ پیویستیو چی بگردایه بو نه وه ی گرتی نه خلاق ته رجه مه نه کرایه بو گندهلی».

لیروه ده بیته چه ند دیسکورسیک له سه ر خودی په یوه ندی نه خلاق و گندهلی بخه یه روو، که له خویدا بو داهاتووی دهسه لاتی کوردی دهرمانه، نه گهر دهسه لاتی کوردی بیویت چاره سه ری هم مه سه له یه بکات، دیاره مه به ستنیم تیکرای دهسه لاته کان. یه که م: به شداری له گندهل خوریدا به هؤی لاوازی بنه ماکانی موره وه یه و لاوازی بنه ماکانی مورالیش بهرهمی داخو رانی به هاو بیرو باوره. دووم: گندهلی کاتیک ده بیته گندهلی نه گهر کاریه ری له سه ر بهرزه و ونه دی گشتی هه بیته، به لام بو بنه بری وهر چه رخی هه رهمی نه خلاق بو گندهلی تاکه زامن بریتیه له پرسینه وه له نه خلاقیتی دهسه لات. سنییم: کاتیک گندهلکار زیا نی گشتی بدات گندهلی بهر قه رار دهکات پی بزانیته یان پی نه زانریت، یوه ده بیته هه موو جومگه یه کی دهسه لاتو کومه لگه و کومه لگه ی مه دنی بهر دهوام له ژیر لپرسینه ودا بیت. هه ندیکمان هه ی لهرووی مورال و تاوانه وه تاوانبار، هه ندیک هه یه گرتی موری نییه، به لام له بهر نه نجامدا تاوانبار، هه ندیکی دیکه نه تاوانبار وه نه گرتی نه خلاق هه یه، به لام گندهل لیکراوه و بیده نگی هه لپزار دووه، نه مانه هه موویان به شدارن له پرؤسه ی گندهل کردنی کومه لگه دا.

چواره م: گندهلکار بهر پرسیاریتی ده که ویتته نه ستم، به لام گندهل لیکراو له هه لو یسته نه کردنا بهر پرسیاریتی ده که ویتته نه ستم. بهم پینه نه وانه ی ده که و نه نیوه ندوه خویان له هه موو که س زیاتر بهر پرسیار دهن، مه به ستم نه وانه ی گندهلکار و گندهل لیکراو ییشن له هه مانکاتا. پینجه م: گندهلی دامه زراوه ی هه موو که سیکی دامه زراوه که دهگریته وه بن هیچ دوو دلی و گومانیک، نازا یه تیش له وه دایه که خه لک ده ستبهرداری گندهلکاری بکه ی، به لام بو نه وه ی هم دیارده یه دو یاره نه بیته وه حیکمه ت له وه دایه جوریک له سزا هه بیته، بو به درؤ سویند خوار دن به نیشتمان و پیروزییه کانی خه لک. به به هد وهر گرتی هم دیسکورسانه

۲-۲

۴

نیستاش دهکرتت بیرسین: بو هم هه موو گندهلیه؟ نایا دهسه لاته کانی نیمه پشیرکنی گندهلی دهکهن؟ نه خیز، بیگومان نه وه نییه و هؤکاری سه ره کی هه رهمی مورال، لیره دا گرنگه نامازه بو هر دوو جور که ی هه رهمی موری بکه ی: هه رهمی موری کاراکتره و هه رهمی موری کاراکتره سه رنه نجامی له ده ستدانی به ها مورالیه کانی تاکه که س ده ستپنده کات له ژیر گوشاری پیویستی یان دوراندنی خودی کاراکتره دا له پینا و خوشی چیژه کانی ژیاندا. دواچار هه موو هم دوراندنه که درده که ون، دهینه تاوان و دهکرتت تاکه که س یان ده ستی تا قمش سزا بدریت به پی تاوانه کانیان، به لام هه رهمی نه خلاق سیستم له سه ر وه ده ستپنده کات و ده بیته خه لک سزای بدات.

له په ره گرافه کانی سه روه دا گومانمان له سه ر توانای معریفی و پیشینیه ی په روره دیه ی دهسه لات دروست کردو به شینوه یه کیش سه لماندمان که ئارگیومینتی نیمه ئارگیومینتی خسته ژیر پرسیاری نه خلاق، هممش به ئامانجی بنه برکردنی گندهلی. کاتیک ده توانریت به ئاسانی له چوارچیوه ی تاوان و سزادا چاره سه ری هه رهمی موری تاکه که س بگریته، نه گهر سیستم گندهل نه بو بیت، به لام کاتیک سیستم گندهل ده بیته سه رنه نجامی زیابوونی ژماره ی هم تاکانه یه یان له خودی خویدا ستراتیژو بهر نه مایه کی گندهلی هه یه، هیچ سیستمیک به یی هه بوونی پرؤسیسک کارناکات، هیچ پرؤسیسکیش نییه له ستراتیژیکه وه فورمیوه نه کرابیت. نه گهر چی دهسه لاتی کوردی ستراتیژو پرؤسیسکی باشی نییه، چونکه نه نجامی خودی سیستم خراپه که نه مه ی دوایشیان خراپبووه، به لام من هؤکاری سه ره کی هم بو دارووخانی معریفی و خراپی پیشینیه ی په روره دیه ی دهسه لات دهگریته وه، که دواچار پرؤسیسه دواکه و تووه که خه لکی که م معریفه و په روره ده شلوق ده خاته ناوه ندی بریاره وه... به مجوره ش نه و ناوه ندی بریار حاکمکی هاوشینوه ی خوی دامه زرنیت، که خودی ستراتیژ که پر له خو په رستی و پاوانخوایی... بهر نه نجامه که شی نه وه یه بلوکیک له دهسه لاتا دروست ده بیته و ده بیته زورینه که یه ک بهرزه و ونه دی هاو به شیان هه بیته، یوه هه مووی میگه لئاسا له یه ک کاتا بال بلند دهکاتو بال داده گرتیت. نیستاش ده توانین نه و له وانه ی سه ر وه به سانای بدهینه وه و بلین ستراتیژی حوکم له هه ریمی کوردستاندا ستراتیژی بهرزه و ونه دی خوازده کانه که له دوخی فزلیته تا ناژین و ناتوان داکوه ری بهر قه رار بکن، به تابه ت که نه له ئاستی په روره دییدا نه له ئاستی معریفیدا ناتوان بهر به هه رهمی موری دهسته جهمی بگرن.

هه میسه له کاتی تیرامان و تیفریندا هم پرسیاره دیته هزی تویره روه، یان راستره بلین له مجوره پرسیاره ده مان خاته گومانه وه: «نه گهر گندهلی بیته ئاراهه نه خلاق له ده ستدیرت یان به پیچه وانه وه نه گهر نه خلاق له ده ستدیرت نیجا گندهلی دیته ئاراهه؟» وهک نه وه ی بلین هیلکه له مریشکه یان مریشک له هیلکه. هه رهمی موری په یوه سته به هه رهمی بیرو باوره و به هاوه له رووکاری روجیه وه، په یوه ستنیه به معریفه و په روره روه له رووکاری ماتریالیه وه. بیرو باوره و به ها به هیژه کان هاندرن بو معریفه و په روره دیه کی دروستو دیاریکراو، هه روه ها معریفه و په روره دیه کی دروستیش هاندرن بو سه قامگیری بیرو باوره و به ها بهرزه کان. واته مریشک له هیلکه یه و هیلکه ش له مریشک. نه وه ی دهسه لاتی کوردی له ماوه ی زیاتر له (۱۸) سالی حوکمی خودی کردبیتی بهرهمی نه و ساته و هختانه یه که اتوانیوه ی کوی موری گشتی له دهری معریفه و به ها

لیکۆلەریکی سیاسی کورد لە ئەمریکا: نوێنەرانى کورد لە ئەمریکا حیزبایەتی دەکەن و خاوەنى گوتاریکی یەكگرتوو نین

دیمانە: نامۆ عبداللّا

بۆتان نامیدی لیکۆلەری سیاسی و رۆژنامەنووسی کورد لە ئەمریکا، پێیواپە، نوێنەرانى کورد لە ئەمریکا حیزبایەتی دەکەن و خاوەن گوتاریکی یەكگرتوو نین، دڵپیت: «پیش ئەوی باسی نوێنەرانى هەریم لە واشنتۆن بکەین، پێویستە سیستمیکی ئیداری یەكگرتوو مان هەبێت و تانیستاش هەولێر و سلیمانی خاوەنى دوو ئیدارن».

نامیدی دڵپیت «ئەمریکا وەکو بەشیک لە عێراق مامەلە لەگەڵ کورد دەکات و هیچ سیاسەتیکى تاییبەتی لەبارى کوردستانەوه نییە».

رۆژنامە: پەيوەندییەکانى کورد و ئەمریکا ئیستا لە ج ئاستیکدا یە؟
* ئەمریکا وەکو بەشیک لە عێراق مامەلە لەگەڵ کورد دەکات و هیچ سیاسەتیکى تاییبەتی لەبارەى کوردستانەوه نییە، سیاسەتی ئەمریکا لە عێراق چەخت لە سەر یەكیتی عێراق دەکات و بەردەوام تەریکیز دەکات کە کیشەکانى عێراق دەبێت لە رێگەى دەستورەوه چارەسەر بکرین.

رۆژنامە: تا چەند نوێنەرانى کورد لە واشنتۆن کاریگەر بێن هەیه لەسەر بەهێزکردنى پەيوەندى کورد-ئەمریکی؟
* تاکە کەسێک ناتوانێت کاریگەری لە سەر سیاسەتی ئەمریکا دروستبکات، نوێنەرایەتی کورد لە واشنتۆن پتر مەسەلە یەکی حیزببە، بەلام لەوه گرنکتر رەوەندى کورد لە ئەمریکا، پێویستە ئەو رەوەندانە شارەزاین لە سیستمى ناوخۆ جقاتى ئەم ولاتە، پێویستە زۆر شارەزاین لە سیاسەتی دەرەوى ئەمریکا.

ئەگەر بێتو باسی پەيوەندى کورد و ئەمریکا بکەین، دەبێت چاکسازی لە خۆماندا بکەین تاکو ئەمریکا بتوانێت مامەلە مان لەگەڵدا بکات.
رۆژنامە: دەوتریت کورد بەردەوام دەبێت بە رابردووی ترازیدایى خۆی ئەمریکا بکاتە دۆست و خاوەنى ستراتیژی و پلانى بەرژوونىخوێزانە نییە کە سیاسەتی ئەمریکا، ریاڵیستانەییەو لەسەر ئەو بنەمایە کار دەکات تا چەند باسکردن لە ئەنفال و

بۆتان نامیدی

هەلەبجە کاریگەرن تا ئەمریکا بایهی زیاتر بەکورد بەدات؟
* ئەو نموونە یە تۆ باسیدەکەیت، هاوشیوەی پەيوەندییەکانى ئیسرائیل و ئەمریکایە، راستە ھولۆکۆست، یان کۆمەلکۆژیی جولەکەکان لەسەر دەستی نازییەکان لە شەری دووهمى جیھانى کاریگەری هەبوو لەسەر پەيوەندییەکانى ئەمریکا و ئیسرائیل، لە چلەکانى سەدەى رابردووەوه ئەمریکا هەستیکرد کە بەپێی پێویست ھەولێ ئەدا تا جولەکەکان لە جینۆساید بپاریزێت، بەلام لە ھەمانکاتیشدا ئیسرائیل ولاتیکی دیموکراسیە، ئەگەر ئیسرائیل ولاتیکی دیکتاتۆری بویە، پەيوەندییەکانى ئەمریکا لە گەلیدا زیاتر ئەدەبوو لەو پەيوەندییەى کە لەگەڵ ولاتانی دیکەى خۆرھەلاتی ناوھندا ھەبەتی.

بۆ وەلامى پرسیارەکت، باسکردن لەسەر ئەنفال هیچ کاریگەرییەک ناکاتە سەر شائۆی سیاسی ھەریمی کوردستاندا گرتوو و رایانگە یاندوو کە بە لیستیکی ھاویەش بەشداری ھەلێژاردنەکانى (٢٥)ی ئەم مانگە دەکەن و مەبەستیشیان لەو لیستە ھاویەشە ھێشتەوێ کۆنترۆلی خۆیانە بەسەر دەسەلات و دۆخی ئیستادا».

لایەنەکانى ئۆپۆزسیۆن باس لەو دەکەن کە کەشى دروستکراو لەلایەن دوو پارتی دەسەلاتدارەوه بووئە ھۆی دروستکردن و بەردەوامیسی گەندەلی و بەرژووەندى شەخسى ئەو کەشە بووئە فاکتەریک بۆ دەرکەوتنى ھیزی ئۆپۆزسیۆن بە رابوچوونى جیاوازی پلاتفۆرمى نۆیو.

ئازانسەکە زیاتر درێژەدەدات و دەلیت: لیستی گۆران ھىواى ئەوھى ھەبە کە سەرکەوتن بەدەستبھێنیت، لە کاتیکیا لیستەکانى دیکە ئۆمیدی ئەوھیان ھەبە کە سەرکەوتنیکى نۆوئە بەدەستبھێنن. پێشتر بریار وابوو کە لە ١٩ ئایاردا ھەلێژاردن بکریت، بەلام دواتر بە ھۆی چاوپێداخشاندنەوه و قسەکردن لەسەر یاسای ھەلێژاردن لە ھەریمی کوردستان، ھەلێژاردن دواخرا. دواتر بریاردارا کە ھەردوو ھەلێژاردنى پەرلەمانى ھەریمی کوردستان و سەرۆکایەتی ھەریمی کوردستان لە (٢٥)ی ئەم مانگەدا بەرپۆھبچن.

چاودێرانى سیاسى پێیانواپە «نەبوونى ئۆپۆزسیۆن لە ھەریمی کوردستان بووئە ھۆی تاکرەووی لایەنە دەسەلاتدارەکان و نەبوونى لێپچینەووە لە ئیشوکارەکانى

کەسانیک دابنرین کە بەراستی شایستەى ئەو پۆستە بن.
رۆژنامە: ئۆباما و ئیدارەکەى لەوختەى ھاوتووئە سەر حوکم نابینین بەھىچ شىوھیک باس لە کورد بکەن؟ ئایا ئەمە تاجەند مانای پشتکردنى ئەمریکا لە کورد دىگە یەنیت؟

* لە سالانى نەو دەھەکان، ئەمریکا وەکو مەسەلە یەکی ئیستای پشتگیری کوردستانى عێراقى دەکرد تا لە رۆژیمى سەدام بپاریزێت، بەلام ئەو رۆژیمە رووخا، ئیستا ئەک ئیدارەى ئۆباما، بەلکو ھەر ئیدارە یەکی دیکەش بێت وەکو بەشیک لە عێراق مامەلە لەگەڵ کورد دەکات، بۆیە کورد دەبێت بزائن چون جیگەى خۆى سازدەکات لە بەغداو لە ھەمانکاتیشدا دەبێت دلسۆزانە کار بۆ بەدیھنانى سیستمیکی زیاتر دیموکراسى بکەن بۆ ھەریم و گومانم نییە کە ئەمریکا بزائیت بەراستی کوردستان خاوەنى حکومەتیکى دیموکراسیە، ئەوا وەکو ئیسرائیل پالېستینەى زۆرى دەکات.

رۆژنامە: کاتیکی ئۆباما بایدنى وەکو جیگری خۆى کانیدیکرد، زۆریک کورد لە کوردستان بە خۆشحالییەووە پێشوازییان لەم ھەنگاوەکرد، بەو پێیەى جۆى بایدن دارپۆزەرى پلانى دابەشکردنى عێراق بوو بۆ سێ پارچە لە (٢٠٠٦)، ئایا تاجەند عەقلانییەو پێتانواپە عێراق دابەشکردیت؟

* بریارى دابەشکردنى عێراق لە پەرلەمانى بەغدا یە ئەک لە واشنتۆن، کاریگەرى ئەمریکا لەسەر عێراق وەکو جارن نەماو، عێراق ئیستا خاوەنى حکومەتیکى خاوەن سەرورەییە، ئەمریکا توانای سەپاندنى بریارىکی ھیندە گەورەى نییە لەسەر عێراق، ئەمریکا تەنیا پێشنیاز دەکات بۆ لایەنە عێراقییەکان و دوا بریار لە بەغدا یە.

رۆژنامە: لە بارەى پرسەکانى عێراقەووە وەک کەرکوک و ناوچە جیناکۆکەکانى دیکە، رۆلى ئەمریکا لە بەرژوونى ج لایەنیکدا یە؟ راستە دەوتریت ئەمریکا بەھەموو شىوھیک پشتگیری حکومەتى مالیکى دەکات؟
* ئەمریکا پشتگیری ھىچ لایەنیکى عێراقى ناکات، ئەو پشتگیری دیمستورا دەکات و مامەلە لەگەڵ حکومەتى مالیکیدا دەکات، ئەگەر مانگى کانوونى یەکە مى

گرفتى نوینەرایەتی
کورد تاکە کەسیک
یان بنەمالە یەک نییە،
بەلکو مەسەلە کە
نەبوونى ھەلۆیستیکى
یەكگرتوو لەلایەن
دەسەلاتدارانى
کوردستانەووە،
ئەمەش دەرەنجامى
ھەبوونى دوو
حکومەتە لە ھەریمی
کوردستان

داھاتو کەسیکی دیکە بوو سەرۆک وەزیرانى عێراق، ئەمریکا بەھەمانشیووە مامەلە لەگەڵ ئەو کەسەدا دەکات، بەشیوھە یەکی گشتى دەکریت بلین ئەمریکا ئارامى دەوێت، لێرەدا دەبێت پارتى یەكیتی ببنە فاکتەریکی ئارامى بۆ کەرکوک، نابیت مونا فەسە لەسەر دەسەلات بکەن.
رۆژنامە: تاجەند راستە کە دەوتریت ئەمریکا پشتگیری لە دروستبوونەووی عێراقیکى مەرکەزى بەھیز دەکات؟
* ئەو مەسەلە یەکی ناوخوی عێراقە، کە حکومەتەکەى مەرکەزى بێت یان نامەرکەزى، بەلام ئەمریکا پالېشتى دەزگاکانى حکومەتى بەغدا دەکات، پاشان ئەمریکا ناتوانیت ھەتا ھەتایە لە عێراق بھینیتەووە، دەبیت ھیزەکانى بکشینیتەووە، لەبەرئەو فشارى زیاتر دەخاتە سەر بەغداو لە ھەموو لایەنەکان دەخواریت لە بەھیزکردنى ئەو حکومەتەدا بەشداریان.

ئۆپۆزسیۆن لە کوردستان روو لە گەشەسەندنە

جەمال ئیختیار

لەجوارچۆوی وەرزى ھەلێژاردن و دنگدانەووی رکا بەرپەیکەن لە ھەریمی کوردستان، ئازانسە نیوئەوئەتییەکان تیشکی زیاتر دەخەنەسەر بەرھوێشچوونى پڕۆسەکەو باسلەوئەدەکەن کە ئۆپۆزسیۆن لەم ھەریمەدا روو لەگەشەسەندنەو زۆر بەی دەنگدەران و کەسایەتییە سیاسییەکان، ھاوالاتییان بانگھێشت دەکەن بۆئەو ی بە شىواریکی دیموکراتییانەو لە دنگداندا بەرھنگارى دەسەلاتدارپیتی ئیستای کوردستان ببنەووە سنووریک بۆ پاشاگەردانى دابنرین.

ئازانسە ھەوالى نیوئەوئەتى ئاشوورییەکان باس لەو دەکات: ھەریمی کوردستان لە گەرمەى ھەلمەتى ھەلێژاردنایەو خەلکی دەنگدەر و کەسایەتییە سیاسییەکان بانگھێشتى ئەو دەکەن، کە دەنگدەران سنووریک بۆ دەسەلاتى رەھای حیزبە دەسەلاتدارەکانى ھەریم دابنن و لە رێگەى دنگدانەووە کە شىواریکی دیموکراتییانە بەرھنگارى دەسەلاتى ئەوان ببنەووە مافى دنگدانى خۆیان بۆ باشکردنى ولاتەکیان بەکاربھێنن و نووسییووشیەتى «دوو حیزبى دەسەلاتدار، یەكیتی نیشتمانى کوردستان کە جەلال تالەبانى سەرکردایەتی دەکات و پارتى دیموکراتى کوردستان کە لەلایەن مەسعود بارزانییەووە سەرۆکایەتی دەکریت، دەستیان

لانیكەم ئۆپۆزسیۆنیکى کارا لە ناو پەرلەماندا دروست بکات، کە بتوانیت چاودێرى ئیشوکارەکانى حکومەت بکات و شەفافییەت بھینیتە ئاراو.

و لەم دەھەووە بە پێویست دەزانریت. پەپنى ئازانسەکە لیستی گۆران لە ھەولێ ئەوھادیە کە ئەگەر نەیتوانى زۆرینە بەدەستبھێنیت و دەسەلات بگریتە دەست،

حکومەت گەندەلییەکی بەرلایى بەدوای خۆیدا ھیناوە»، ھەر بەو ھۆشەووە بوونى ئۆپۆزسیۆن بۆ دەرچوون لە دۆخی ئیستاو دروستکردنى سیستمیکى شەفافو

سەبکەین

هەژدەسالا ئیوه گویناگر، هەژدەسالا ئیوه ئینسانی کورد سوکو و رسوادی کەن و هەموو شانازییه کانی لیدەسەننەو و هیشتا ئه‌ویش قەرزارباردە کەن به و خوینه‌ی که ئیوه رشتووتانە بو ئه‌م دەستکه‌وتانە‌ی که ئیستا هەن، ئیوه دەتانه‌وێت ئینسانی کورد له‌بیری بچیتەوه که ئه‌وه ئه‌و بووه خوینی رشتوو نه‌ک ئه‌و ئامیره‌ ناشرینه‌ی که ناوی حیزبی کوردییه. گەر ئیستا شه‌هیده‌کان زیندوو بکه‌یته‌وه، جگه له شه‌هیده کویره‌و هیچ نه‌دیده‌کان که ئیستاش هیشتا هەن ئاماده‌ن کویره‌نه له‌پیناوی حیزبدا خویان فه‌وتکه‌ن، ئه‌وانی دیکه ئاماده‌ن نین ده‌نگتان بو بدەن، ده‌نگ ده‌بی‌ت بدیریت به‌یه‌یک که بتوانیت حورمه‌تی ئینسانبوون بداته‌وه به ئینسانی کورد، نه‌ک ئه‌وه‌نده‌ی تر زه‌لیلی بکات

ناو رۆحی ئینسانی کورده، جیا له‌وه‌ش به‌شیکه‌ی که‌می هه‌لدا نه‌بو تاملکردنی پيشاندانی جياوازی و ئینتیماو خو‌سه‌پاندن و ئازادی. ئیوه که ئینسانی کوردتان هه‌زارو بیخه‌ون کرد چون داوای هیمنی و نورمالی له‌م کائینه‌ هیسترییه ده‌کەن که ئیوه ده‌ستان هیه له‌خه‌لکردنیدا، ئیوه چ کاتیک به‌هیمنی و ئاشتی له‌گه‌ل یه‌کتیریدا دانیشتون، ئیستاش ده‌سه‌لاتداری قه‌یله‌دل و جاهلی و اتان تیا به‌ که‌سه له‌سه‌ر حیزبی به‌رامبه‌ر ده‌کات هه‌ر ئه‌وه نییه ده‌ستی له‌سه‌ر په‌له‌په‌که‌ی کلایه‌نکۆفه‌که‌ی جارانی شاخی نییه، ده‌نا به‌هه‌مان نییه‌ته‌وه قه‌سه ده‌کات، ئیدی چون داوای هیمنی له‌و کائینه‌ توپانه‌ی سه‌ر شه‌قامه‌کان ده‌کەن که ئیوه هۆکاری شه‌ژانه‌ ده‌رونییه‌کانی ئه‌وان. ته‌نانه‌ت خوینی ئازاوه‌گیرترین که‌سی سه‌ر ئه‌و شه‌قامانه‌ش به‌ ئویالی ئیوه‌یه نه‌ک که‌سی تر. ئه‌و رۆژی که خوی له‌شه‌قامه‌کاندا ده‌رژیت به‌رپرسیاری گه‌وره‌ ئیوه، ولاتیک که پرپی‌ت له‌گه‌ندەلی و دزو سیاسی درۆزن، ده‌بی‌ت له‌به‌رامبه‌ریشدا ئازاوه‌گیر و شه‌فرۆش و جنیوفرۆشیشی تیدا دروستبی‌ت، چونکه ئه‌و گه‌نجی که له شه‌قامه‌کاندا واده‌کات له‌کاتی ده‌سه‌لاتی سیاسی ئیوه‌دا گه‌وره‌بووه‌و خۆی ده‌بی‌ت که چهنده ته‌نیا به‌و چون غه‌رقی ناو ئه‌و هه‌موو کیشه‌ کۆمه‌لایه‌تیانه‌ بووه که ئیوه دروستکه‌ریان و که‌چی ناشتوان چاره‌سه‌ریان بکه‌ن.

سیاسی عاقل و کارا ئه‌و سیاسیییه که ده‌ست ده‌خاته سه‌ر ناشیری و نارێکیه‌کان و هه‌ولی جوانکردن و چاککردن ده‌دات، نه‌ک له‌به‌رخاتری ئینتیماو حیزبی و ئاستی ده‌سه‌لاتی خۆی په‌رده‌پوشیان بکات. دنیا له‌به‌رده‌می گۆران و کردنه‌وه‌یه‌کدا به‌یه‌ی هه‌یج هه‌یزیک ناتوانیت به‌ری پیگیریت، وه‌ک چون باس له‌و تیورییه‌ فیزیایی و فه‌لسه‌فیه‌ ده‌کریت که له‌ژێر ناوی «کاریگه‌ری بالی په‌پوله‌» دا ناوده‌بریت، که ده‌کریت له‌یه‌کدا بالی په‌پوله‌یه‌ک کاریگه‌ری زۆر گه‌وره‌ و گۆرانی و گه‌وره‌ له‌ داوی خۆی به‌نی‌ت که که‌س چاوه‌روانی نه‌کات، به‌چه‌شیک گه‌ر په‌پوله‌یه‌ک له «چین» بال بجولینته‌وه، ده‌کریت بیته‌ هۆی هه‌لکردنی باو زریان له‌زۆر شوینی وه‌ک ئه‌مریکا و ئه‌فریقا و ئه‌ورپا. ئایا ئه‌م تیورییه‌ فیزیایی و فه‌لسه‌فیه‌ که په‌پوله‌ی ده‌سه‌لاتداری کوردی ترساندوه له‌ئاستی سیاسیدا که رۆژیک له‌ رۆژان داوی ئه‌م هه‌موو ره‌خانه‌ی له‌م هه‌ژدەسالا ده‌رویه‌روویان کراوه‌ته‌وه ئه‌و بای گۆرانه‌ ئه‌وانیش تووشی زریان و گۆرانی کتوپرکاته‌وه، ئه‌مه‌ی ئیستا هه‌یه‌ گه‌یشتی کاریگه‌ری بای بالی ئه‌و رۆشنیره‌ خه‌مخۆرانه‌یه که هه‌میشه ئه‌و زه‌نگی خه‌ترانه‌یان بو لیده‌دان و ئیوه به‌چقلی چاوه‌ خۆفرۆش و هاوری شوئینی له‌قه‌له‌متانده‌دان و ده‌تانت ئه‌مانه رۆژیک پيشمه‌رگایه‌تیان نه‌کردوه‌و چاویان به‌م ده‌ستکه‌وتانه‌ هه‌لنایه‌ت و خه‌لکانی درۆزن و موباله‌غه‌چین.

ئیوه ئینسانتان فرامۆشکرد، سیاسیییکیش ئینسان و مانا‌کانی ئینسانبوون فرامۆشیکات، ئه‌وا هه‌میشه ده‌ستی به‌ده‌روازی جه‌ه‌نمیکه‌وه‌یه که‌هر کاتیک به‌یوت ئه‌و ده‌روازی جه‌ه‌نمه‌ له‌سه‌ر کۆمه‌لگه‌و ولات ده‌کاته‌وه. ئیوه کلتورتان فرامۆشکرد که رۆحی کۆمه‌لگه‌یه، ئه‌و سیاسیییه که کلتوری فرامۆشکرد به‌هیچ یه‌ی بی‌نیشانه‌ی ئه‌وه‌یه رۆحی

کۆمه‌لگه‌یه‌ک فرامۆشده‌کات و خۆی له‌بری کلتور ده‌کاته شانازییه‌کانی کۆمه‌لگه‌. خۆیه‌ک که به‌تاله له ئینسان و به‌تاله له رۆحی کۆمه‌لگه‌. سیاسیییکیش به‌تالیته‌ له ئینسان و له رۆحی کۆمه‌لگه‌ سیاسیییکه هه‌موومان به‌ره‌و جه‌ه‌نم ده‌بات. ئیوه هه‌ژدەسالا توپه‌ن له دووباره‌بوونه‌وه‌ی ئه‌و ده‌موچاوه‌ ناشرینه‌ی ئیوه، ئیوه هه‌ژدەسالا داواده‌کە‌ین و ئیوه داواکتمان وه‌ک نوکتو و گالته‌ ده‌بین، هه‌ژدەسالا هاوارده‌کە‌ین و گۆپتان له‌ ده‌نگمان نییه، هه‌ژدەسالا ولات پرده‌کە‌ن له‌ ناشرینی و ئیوه له‌ داوی ئیوه‌وه پاکیده‌کە‌ینه‌وه‌و پیتانده‌لین به‌سه، هه‌ژدەسالا ئیوه بیخه‌رمی ده‌کە‌ن و ئیوه له‌بری ئیوه ته‌ریقه‌دینه‌وه‌و خه‌مه‌خۆین، ئیوه توانای بی‌نی ئینسانتان نه‌ماوه، که له‌کاتیکدا کاری ئیوه بو دلخۆشکردنی ئینسانه‌کانه.

ئیوه له‌به‌رده‌م مهنفی بوونی من و درۆیوه‌وه‌ی ژیا‌نی من له‌ مهنفادا تاوانبارن، له‌به‌رده‌م ریگرتن له‌ ئازادی مینشدا تاوانباری گه‌وره‌ن که هه‌قی ده‌نگدانان لیس‌ندمه‌وه‌و نه‌تانه‌یشت وه‌ک هاوالاتیه‌کی کورد له‌ ئه‌ورپا ده‌نگده‌م، چونکه ئه‌وکات ده‌متوانی ئازادانه‌ ده‌نگ بو کە‌ستان نه‌ده‌م و ده‌نگی خۆم به‌ سپیتی بخه‌مه‌ سنووقی ده‌نگانه‌وه‌ تا له‌و ریه‌وه‌ پیتانلیم ئه‌وه‌ی که نوینه‌رایه‌تی ده‌نگی من ده‌کات تانیستا که‌ستان نین.

ئیمری کیرتیز که هه‌لگری خه‌لاتی نوپه‌ له‌به‌رده‌م ئه‌و وته‌یه‌ی ده‌رنو‌دا که ده‌لیت: داوی ئه‌وشویز «قه‌تلوعامکردنی جوله‌که‌کان» ئینسان ناتوانیت شیعر بنوسیت. به‌لام ئه‌و ده‌لیت: نا داوی ئه‌وشویز ده‌بی‌ت هه‌ر له‌سه‌ر ئه‌وشویز بنوسریت. مینش وه‌ک نووسه‌ریکی کورد ده‌لیم، داوی ئه‌و شه‌پانه‌ی ئیوه ئه‌ده‌بی کوردیش ده‌بی‌ت هه‌ر له‌سه‌ر ئه‌و شه‌پانه‌ی ئیوه بنوسیت که له‌گه‌ل یه‌کتیریدا کردتان و به‌و هۆیه‌وه‌ کۆمه‌لگه‌ی کوردیتان تا ده‌ریکی دووردریژ به‌برینداری به‌ته‌نایی له‌خوینی خۆیدا به‌جیه‌نشت. ئیوه ئینسانی کوردتان تالان و بیخه‌ریکرد له‌سه‌ده‌ترین شانازییه‌ک که هه‌یبوو، ئه‌ویش که کوردبوون بو، هه‌یج یه‌ی بی‌نیشانه‌ی ئه‌وه‌یه رۆحی

چون داوای هیمنی له‌و کائینه‌ تورانه‌ی سه‌ر شه‌قامه‌کان ده‌کە‌ن که ئیوه هۆکاری شه‌ژانه‌ ده‌رونییه‌کانی ئه‌وان، به‌رپرسیاری گه‌وره‌ ئیوه‌ن، ولاتیک که پرپی‌ت له‌گه‌ندەلی و دزو سیاسی درۆزن، ده‌بی‌ت له‌به‌رامبه‌ریشدا ئازاوه‌گیر و شه‌فرۆش و جنیوفرۆشیشی تیدا دروستبی‌ت، چونکه ئه‌و گه‌نجی که له شه‌قامه‌کاندا واده‌کات، له‌کاتی ده‌سه‌لاتی سیاسی ئیوه‌دا گه‌وره‌بووه‌و خۆی ده‌بی‌ت که چهنده ته‌نیا به‌و چون غه‌رقی ناو ئه‌و هه‌موو کیشه‌ کۆمه‌لایه‌تیانه‌ بووه که ئیوه دروستکه‌ریان و که‌چی ناشتوان چاره‌سه‌ریان بکه‌ن

ناو ناوینشانی که‌سانی نه‌یار، نه‌ به‌ په‌خشان و ته‌خشانکردنی پاره‌ فریا ناکه‌ون و تووشی هیستریایه‌کی ئه‌وتو بوون که هه‌مووان خه‌می له‌ده‌ستدانی به‌شیک له‌و ده‌سه‌لاته‌ی هه‌یه که ئیستا هه‌یه‌تی و سه‌بی‌ن رهنگه‌ وه‌ک ئیستا نه‌می‌نیت. ئه‌م سه‌رله‌یشیوانه‌ شه‌ژانی دوو دزمان له‌ مالیکدا بیرده‌خاته‌وه که خاوه‌ن مال له‌وه‌دایه‌ خۆی بکات به‌ژوورداو بیانی‌نیت، نه‌ک دوو حیزبی سیاسی وه‌ک خویان بانگه‌شه‌ی بو ده‌کە‌ن که توانای قبولکردنی گۆران و حورمه‌تگرتنی ئازادی خه‌لکی هه‌یه‌ی ده‌توانیت مل بو هه‌یزیک تر بدات که له‌ خۆی کاراترو چالاکتره. یاره‌ ئه‌م گۆرانه‌ وه‌ک ته‌قینی فیشه‌کێک وایه که گوله‌که‌ی له‌ هه‌وادایه‌و رووداویکی حه‌تمیه‌ی که‌س ناتوانیت بیگیریته‌وه، به‌لام ده‌کاته‌وه؟ له‌ که‌ش و هه‌وایه‌کی سیاسی پر له‌ مونا‌مه‌ری وادا که‌س ناتوانیت بزانی‌تو پینشینی یه‌کجاره‌کی بو بکات، تا ئه‌نجامی کارو چالاکیه‌کان داوی له‌بێ‌زاردن نه‌بیریت.

ئایا پارتي و یه‌کیتی داوی ئه‌م ئاستی دیسپه‌راتیون و شه‌ژانه‌ی که ئیستا تیه‌که‌وتون، هه‌لوئستیان چون ده‌بی‌ت له‌گه‌ل ئه‌و توپه‌ درۆزن و شه‌خۆری ناو هه‌ناوی خویان که پردی نیوان خه‌لکو ده‌سه‌لات بوون؟ هه‌روه‌ها هه‌لکردنی بای گۆران و لابرډن له‌ ناو خۆشیاندا چه‌ند که‌س بێ‌ ده‌سه‌لات و چه‌ندی تر به‌ده‌سه‌لات ده‌کات؟! ئه‌مه ئه‌و پرسیاره‌یه که داوی هه‌لبێ‌زاردن هه‌موومان به‌ روونی وه‌لامه‌کانی ده‌بین، چونکه هه‌ژدەسالا له‌ناو پارتي و یه‌کیتیدا داوی ئه‌و ده‌یان نابوو چوونه‌ ئابوری و سیاسییانه‌ی که له‌نیوانیدا ده‌رکه‌وتوه، نه‌مانی‌نی که‌سیک ده‌رکیریت و بخریته‌ به‌رده‌م

رای گشتی و گونا‌هه‌کانی باناشکرا باسبکری‌ن. ئه‌م کائینه‌ سیاسیه‌ پستقایم نه‌ترساوه له‌ سومعه‌ی سیاسی خۆی توانای هه‌یه هه‌موو شتی بکات ته‌نیا بو ئه‌وه‌ی بتوانیت به‌نی‌ته‌وه، هه‌ر له‌به‌رئه‌وه‌شه به‌رپرسیاریته‌ی هه‌ره‌ گه‌وره‌ بو هه‌موو پشها‌ت و رووداویکی تراژیدیانه‌ له‌ کاتی هه‌لبێ‌زاردن و داوی هه‌لبێ‌زاردنیشدا، له‌ ئاستی فه‌ردیه‌وه‌ تا ئاستی حیزبی و گشتی رووبه‌رووی ئه‌وان ده‌کریته‌وه‌و ئه‌وان به‌رپرسیاری یه‌که‌من. توپه‌بوونی خه‌لک له‌ ئاستیکدا که هه‌نگه‌ ئازاوه‌یه‌کی بچکۆله‌ بتوانیت هه‌موو هه‌یزی پارتي و یه‌کیتی وه‌ک رۆژانی راپه‌رین بخاته‌ ژێر کۆمه‌لگه‌ی کوردی دیسانه‌وه‌ بخاته‌وه‌ ناو بازنه‌ی ئه‌و شه‌ره‌ خۆیناوییه‌ی که جگه‌ له‌ خۆکوژی شتیکی تر نه‌بوو.

ئه‌م ترسی ته‌قینه‌وه‌و به‌یه‌کده‌له‌پژاننه‌ی که ئیستا له شه‌قامه‌کانی شاری سلیمانیدا ده‌بی‌نیت، کلتوریکه‌ که له حیزبی کوردیه‌وه‌ به‌جیماوه، یادوه‌ریه‌که‌که‌ له‌ناو هه‌ناوی کۆمه‌لگادا ده‌ژی و ئاسان نییه‌ ریشه‌کیشبکری‌ت، پارتي و یه‌کیتی له‌ شه‌سه‌ست و شه‌سه‌هه‌ له‌یه‌کتیری ده‌کوژن، له‌ی سه‌روه‌خته‌وه‌ ئیوه ده‌چنه‌ سه‌ر مالی یه‌کتیری و ته‌عه‌دا له‌ خزم و که‌سی یه‌کتیری ده‌کە‌ن، به‌دزی و به‌ ئاشکرا یه‌کتیری ده‌فرین و یه‌کتیری سه‌ره‌و‌نگون ده‌کە‌ن، زاراوه‌کانی جاش و خۆفرۆشی و جنیوه‌ بازاریه‌یه‌کان له‌ئیوه‌وه‌ دا‌که‌وته‌ ناو بیکردنه‌وه‌ی زمانی کوردیه‌وه، ئه‌مه‌ی که هه‌یه به‌شیک زۆری درێژکراوه‌ی ئه‌و کلتوره‌ ناشرینه‌ی ئیوه‌یه، ئه‌وی تریشی ئه‌و هه‌موو توپه‌بوون و خه‌فه‌کردن و ترسو و فه‌وزه‌وییه‌ته‌ی

دەپت ھەموومان ق

پارتی و یەکیتی لە دوای راپەرینەوه بوونە دوو کۆمپانیای تەندەر دابەشکردن و فرۆشتنەویان تەنیا بەو ھەوادارو لاپەنگرانە ی خۆیان. کین ئەوانە ی لە دەرەو ی ئەم دوو حیزبەو ھە کاری بنیاتنانەو ی کوردستان دەکەن؟ کین ئەو لاپەنانە ی پارتی و یەکیتی نین و بەبێ سەر قەبلاندنیکی مافیایانە بە پارتی و یەکیتی توانیویانە خشتیک بخەنە سەر خشتیک لەم کوردستانە دا؟! تەنانەت ھیچ کۆمپانیایەکی ئەوروپیش ناتوانیت ھیچ کاریک لە کوردستاندا بکات تا حیزب لە گەلیدا شەریک نەبیت، ئایە ئەمە ولات بەرپووە بردن و بنیاتنانەو ی کوردستانە، یان کردنی حیزبە بە دوو کۆمپانیای مفاوەلات. ئە ی کئی ئەو مۆرالە کۆمەلایەتیە ی تیکشکاند کە ھەرە زۆرینە ی ئەندامەکانی کۆمەلگە لەسەری ریکەوتبوون و ژبانی ریکەختن، ئەو ئەو ی نین، بازارتان پەر کردووە لە دەستبەری و ریاو گرانی، فەرمانگە کاتان پەر کردووە لە کارمەندی بیکارو تەمەل و نەزان لە بەرپیکردنی خەلکی، عەشاماتیکتان لەسەر مشەخوری و وەرگرتی مووچە ی ھەواداری لە حیزب و بندبویاری راھیناوو روھیتان گەندەلکردووە، ئەو دیو دەرگای بەخەمترازو ی مالا کاتان پەر کردووە لە کچی قەیرە، شەقامەکان پەر لە گەنجی دلشکاوو بیکارو تورە، مژگەوتە کاتان پەر کرد لە ئیسلامیکی سیاسی کە ھەموو شتیکی لە گەلدا یە جوانیەکانی خودا نەبیت، درو بوو بە حالەتیک کەس شەرمی لیناکات، ئەم ھەموو قەیرانەو ئەم مۆرالە ناشیرینە ی کە لەسەر درو و ترس دروستبوو و ئیستا بوو تە مۆرالی زۆرینە، لە گیرفانی پالتاوەکانی ئیووە ھاتووە دەری ئەک کەسی تر. گەر م خاوەنی ئەو ھەستە پشیمەرگانە ی بەرپز سەروکی ھەریم بوو مایە وەک سەروکیک ھەستم بە تەنیا یەکی کوشنە دەکەرد کە زۆرینە ی لە شکرە کەم لە کئی پیکھا توو. شەرم لە یادکردنەو ی ئەو شەھیدانە دەکەرد کە لە بن بەردەکاندا ئەو ئۆنۆی خۆیان دەبەستەو بۆ ئەو ی ئەب ھیرشی دوژمن ترسیک بە دلپاندا بینیت و ھەلین.

ھیوا قادر

گۆرانە بدەم، بەلام دەزانم ئەو دوو لایەنە ی کە پشتر و ئیستاو ھیچ کات توانای گۆران و چاکسازییان نییە، پارتی و یەکیتین. زۆر زەحمەتە ئینسان بتوانیت خۆیندەو یەکی دروست بو سیاست و گۆرانەکان لە کۆمەلگە بە کدا بکات کە ھیچ شەفافیەتیکی روونی و ئاشکرایەکی لە سیاسەتدا نەبینت، ھەر و ھا حیزب و ھیزە سیاسییەکانیش تەنیا کۆمەلگە لەسەر ئەو حالەتە ھەستیانە راھینیت کە پەر لە مزاج و ھەلچوونی عاتقی. زۆر زەحمەتە تو بتوانیت خۆیندەو یەکی ئیجابیانە بۆ ئەمجۆرە سیاسەتە بکەیت کە بۆشاییەکی گەورە ی لە نیوان خۆی و خەلکدا دروستکردووە و ھیشتاش پشیمەر مەرجە ی حەقیقەت ھەر ئەو ی. ئەم کائینە سیاسییە کە ئیستا دەسەلاتی کوردستان بەرپووە بەت بە زمان و لۆژیککی وا قسەدەکات زۆر دوروور لە زمان و لۆژیککی خەلکو ژبانی ناو کۆمەلگە، ئەم دوو جۆرە لۆژیکە ی ناو دەسەلات و ناو خەلکی ھەمیشە بوو تە ئەو بۆشاییە کە ھیچ تیکەشتن و نزیکبوونەو یەکی تیندا دروستنابیت. زمانی یەکەم زمانیکە پەر لە خۆشاردنەو و پەخشانھۆننەو و درو و فیلکردن، دورو لە مۆرال و ئیستا، ئەو زمانی دوو مەیش پەر لە پرسیارو تورە یی و ئاکارو خەمی روژانە و خوشباو بەری. ئەم دوو زمانە تا نەبەو بە زمانی ناو قاموسیک کە ھەمووان بەری پیدەکەنەو ھەرگیز نزیکبوونەو لە نیوان دەسەلات و خەلکیدا دروست نابیت، چونکە زمان تەنیا کە رەستە ی لە یەکتەرگە یشتن و بیرکردنەو ی نیوان ئیسانەکانە. جیاوازی زمانی دەسەلات و خەلکی جیاوازی لە یەکتەرگە یشتن و ئاستی مەعریفی نییە، بەلکو جیاوازییە کە لەسەر بنیاتی خۆشاردنەو و فیل و ئیستیفلاکردن دروستبوو.

ئەو دەستەلاتانە یە کە لە ھەموو بواریکانی بەرپووردنی سیاسی و کۆمەلایەتیدا بە دەستیو یەو یەتی، چونکە ئەم لەشکرە ھیچ شانازییەکو ھیچ توانایەکی تری نییە جگە لەو ئیبتیمای عاتیفیە بورکان ئاساییە کە بۆ حیزب و سەرکردەو بەتەکانی ھەبەتی، ئایە حیزبی کوردی لەو ی بیناگایە کە ئەو ناتوانیت کۆنترۆلی ئەم لەشکرە رەشە بکات، یاخود دەزانیت و دەپویت شەری بردنەو و دوواندنی لە کاتیکی پشیمەر وەک ئیستادا پشیمەر بۆئەو ی ھیندە ی تر دریزە بەو دەستەلاتە مشەخۆر و گەندەلە ی خۆی بەت کە ھەژدەسالە بەردەوامە لێی. ئیو ناتوانن گەندەلی بنبرکەن مادام توانای گۆرانی ئەو مانایانە تان نییە کە پارتی و یەکیتی وەک دوو حیزب کاریان لەسەر دەکەن، چونکە نەیننی وەستانی پایەکانی ئەم دوو حیزبە لەسەر ئەو مانایانە کە خۆیان بەرھەمینی گەندەلی و ریاکارین، ئیو لە دوای راپەرینەو ھەموو بەتەما عەشایەرییەکانی ناو کۆمەلگە ی کوردیتان سەوزکردووە تەنیا بۆ ئەو ی خۆتان بھیننەو و بتوانن دریزە بە شەری مانەو بدن، ھەتاکو ھیزی عەشایەری و بنەمای خۆین و ئیبتیمای کورە ھەنگیانە بۆ ژبان بھینیت، یەکسانی و حورمەتی یاسا ئازادیی و حورمەتی جیاوازییەکان بۆ ھەموو مرؤفەکان لە کۆمەلگە دا وەک یەک نابیت و حەکایەتی گەندەلییەکانیشتان تابت دریزو دریز تەدبیتەو.

ئە ی ھەر توژیکی بالاً لەم لەشکرە رەشە ی ناو تورەکانی حیزب نییە کە ھەژدەسالە رۆلی پریدی ریاکارو درۆزن دەبینت لە نیوان خەلکو دەسەلاتدا، کە من دلنیام ئەم خەلکانە پشتر وینە راستەقینە ی ئەم تورەبوونە ی کە لەم ھەنوگە یدا ھەبەو شەقامەکان دەکوئینیت، بە دەسەلات و ھەیکەلی سەرەو ی پارتی و یەکیتیان نەگە یاندووە وەک ئەو ی کە ئیستا ھەبە، تەنیا بۆ ئەو ی بھیننەو و زیاتر زیاتر وەک ئەو زەروانە ی کە ھەر لەسەر خوینخواردن راھاتوون زلو زلترو دەولەمەندترین، دەنا ئیستا پارتی و یەکیتی بەم چەشنە دیسپەرەت و شلەژا و تورە نەدەبوون، ھەر و ھا ھیندە ئەو ترسە گەورە یەشیان لئ نەدەنیشت کە دەسەلاتیکی جەماوەری دیکە ھەبەو دەپویت دەسەلاتیان لە گەلدا بە شیکات، چونکە بەشکردنی دەسەلات و بەخشینەو ی میراتی سیاسی کوردی ئەو نەدە ھیراکیانە دروستبوو ھیچ کات بە خەیلی پارتی و یەکیتیدا نەھاتووە کە روژیک بیت دەسەلاتیکی دیکە دروستیت و داوای دابەشکردنی دەسەلاتیان لە گەلدا بکات، ھەر بۆیە شە پارتی و یەکیتی ئەو نەدە دیسپەرەت نە بە مووچە بپەین و نە بەکرینی خەلکو نە بەچاوسوورکردنەو و تو مارکردنی

ئەم دەسەلاتە ی کە ھەژدەسالە نەبوتووە نەبوو یستوو گویگریت، گۆران و لیسەندنەو ی بە شیک لەو دەسەلاتە ی کە ھەبەتی، چونکە تەنیا دەسەلاتیک توانا ئامادە یی گۆران و بەشکردنی دەسەلاتی سیاسی ھەبە، کە توانای گویگریت و رەخنەو گۆراکیری ھەبیت لە خۆیدا. ھەژدەسالە ئیو گویناگرن، ھەژدەسالە ئیو ئیسانی کورد سوکو رسوادەکن و ھەموو شانازییەکانی لیدەسەننەو و ھیشتا ئەویش قەرزباربەدەکن بەو خۆینە ی کە ئیو رشتووانە بۆ ئەم دەستەواتانە ی کە ئیستا ھەن، ئیو دەھانەو یکت ئیسانی کورد لەبیری بچیتەو کە ئەو ئەو بوو خۆینی رشتوو نەک ئەو ئامیزە ناشیرینە ی کە ناوی حیزبی کوردییە. گەر ئیستا شەھیدەکان زیندو و بکەیتەو، جگە لە شەھیدە کویر و ھیچ نەبیدەکان کە ئیستا ھیشتا ھەن ئامادەن کویرانە لە پیناوی حیزبدا خۆیان فەوتکەن، ئەوانی دیکە ئامادە نین دەنگتان بۆ بدن، دەنگ دەبیت بەریت بە یەکیک کە بتوانیت حورمەتی ئیسانبوون بەاتەو بە ئیسانی کورد نەک ئەو نەندە ی تر زەلیلی بکات، من بانگەشە ی دەنگان بۆ ھیچ لاپەنیک ناکەم نازانم ئەو لایەنە ی لە ئیستادا کیبەرکی لە گەل ئیو دەدا دەکات تاچەندە خاوەنی ئەو توانا لەبنتەھاتووە یە کە دەبیت سالانیکی زۆر شیلگیرانە کار بۆ ئەو بکات تەنیا ئەو ھەلانی ئیو چاکبکاتەو کە کردووانە دەرھەق بەم کۆمەلگە یە، یان ئەویش وەھمی دەسەلات وەک ئیو مەغرور و کویری دەکات وەک ئیو ھەش بە کویری دەمریت، من ناتوانم گرینتی ئەم

ھەژدەسالە رەخنە لەم دەستەلاتە گەندەل و ناشیرینە دەگیریت، بەبێ ئەو ی ھیچ گۆرائیک لە خۆیدا دروستبکات، ئەم کائینە ناشیرین و دەسەلاتدارانە ی ناو ئەم دوو حیزبە ھیچ کاتیک لە سومە ی سیاسی خۆیان نەترساون و ھەر کاتیکیش ویستیتیان شەر بکەن شەریان کردووە، تا ئەو کاتە ی نزیکبوونەتەو لە لیواری فەوتان و دوواندنی دەسەلات، ھەر کاتیکیش ویستیتیان ریکەوتنەو ژیربە ژیر و نەینییەکانیان بکەن کردوویانەو تووشی ھیچ شەرمیکی ئەخلاقی نەبوون لە بەردەم کۆمەلگە ی کوردیدا. کاتیکیش پارتی و یەکیتی، ئەم دوو دوژمنە سەر سەختە کە پیکەو و ریکەوتوون، بە ئەخلاقییەتی دوو شەریکە دز ریکەوتوون و سامانی ئەم ولاتەیان لە نیوان یەکتەریدا بەشکردووە.

من پشتیوانی لیستی گۆران ناکەم پشتگیری ریفۆرمیش ناکەم

فینوس فایق

کەس نییە بیری لەوە نەکردیبتەووە ئەم حیزبانە بەمشێوێهە بێنەو دەسەڵات بگر نە دەست بەس بۆ مانەوێ
خۆیان ئامادەن دەستبەخەنە دەستی شەیتان و میلەت زیندەبەچال بکەنەو.

ئەوێه گۆران و ریفۆرم بکاتە کلتور و بانگەشە بۆ بکات و پراکتیزە بکات. بۆیە نەک پشتگیری و هاویشتیوانی ریفۆرم و گۆران ناکەم، بەلکو زۆر زۆر پشتگیری لێدەکەم ئەگەر دەسەڵاتی سیاسی کوردیش بیکات، بەلام بە راستگویی و لە خۆیەو دەستپێکات و لەناو حیزبەکە خۆیانەو دەستپێکەن.

ئەو دەسەڵاتە لێدەخۆی شۆرشگرییەو بچیتە دۆخی دژایەتیکردنی رۆشنیران و تووشی هەستریایان بکات و بەناحەز ناویان بەریت، ئەو مەترسیدارتیرین پلەکانی بە دیکتاتۆرییەو دەسەڵاتیەکە کە ناوی دیموکراتی لەخۆی ناو، لەهەموو ئەوەش گرتگر سێستەم دیموکراتیکە بە کە لە سایەیدا ئەو پرنسپیانە پەرەدەسن، بە بانی ریفۆرم لیستی گۆرانیشەو، هەموو لەسەر جادەبەک بەرەو ناو پەرلەمان و حکومەت دەرۆن، کە پیش ئەوان و داوی ئەوانیش کەسانی دیکە سەرەیان گرتووە ئاشتیانەو بە دیموکراتیانە دەسەڵات دەستاو دەست پێکەن.

پرنسپیی گۆران بەتایبەت لەو جێگەبە ی پەڕەندی بە چارەنووسی میلەتیکەو بێت، دەبێت پشتگیری لێبکرت، ئەگەر ئەو چاکسازی و گۆرانە لەسەر دەستی دیکتاتۆریکی وەکو سەدام حەسینی شەو بێتە واقع، پشتگیری لێدەکەم، ئەگەرچی باوەری تەواوم هەبێ ئەوەی باوەری بە دیموکراسی نەبێت باوەری بە گۆران نییە، ئەوەشی باوەری بەو نەبێت پرسی چاکسازی لەخۆی خۆیەو دەستپێدەکات، ئەو نەسەلە لە مانا و فلسەفە گۆران تیناگات.

kurdish@venusfaiq.com

بەمشێوێهە بێنەو دەسەڵات بگر نە دەست بەس بۆ مانەوێ خۆیان ئامادەن دەستبەخەنە دەستی شەیتان و میلەت زیندەبەچال بکەنەو.

دەسەڵاتی سیاسی ئیستای کوردستان هەمان مومارەسات دووبارە دەکەنەو، بۆ نموونە کەسانیک بە تاوانی کەسانیک دەبن، ژن بە تاوانی مێردەکە، یان پیاو بە تاوانی ژنەکە، کە رەنگە باوەری بە پرنسپیی گۆران هەبێت یان لە رۆژنامە رۆژنامەو سایدی سبە دەنووسیت، کەسیک پراویز دەرئیت یان دوورەخریتەو لەبەرئەوێ کەسیکی دیکە خیزانەکە سەر بە یان هەواداری لیستی گۆرانە، دەنووسیت، ئەمە تەواو ئەو جێگەبە کە پەڕەندی نیوان دەسەڵات و رۆشنیران رووبەرۆی قەیرانیکی سەخت دەکاتەو هەلی دەئاوسینیت و هەموو پەتەکانی نیوانی تیا دەپچریت، تەواو ئەو زەلکاوێهە کە سەرەداوەکانی دەسەڵات بۆناو ریزی رۆشنیران دەباتەو، وندەکات و بۆگەن پێدەکات، ئەو سەرەدەمەش بەسەرچوو کەس بە تاوانی کەس دادگایی و تۆمەتبار بکرت، ئەو ئەو پەڕەنی نەبوونی باوەر بە نازادیه تاکەسەبەکان.

دوچار ئەو رۆشنیر نییە کە پێوستی بە دەسەڵات بێت، بەلکو دەسەڵاتە بە رۆشنیر نووسینی نووسەرەو دەبێتە دەسەڵات. پاشان کەسیک لەبەرئەوێ تدا باوەری بە پرنسپیی گۆران هەبێت هەرگیز داوی کەسایەتەکان ناکەوێت، بەهیندی ئەوئەو داوی فیکرەو پرنسپییە کە دەکەوێت، نە بۆ من و نە بۆ هەموو ئەوانی باوەریان بە ریفۆرم و گۆران، یان باوەریان بە خۆینی نییە، گرنگ نییە کێ داواوی ریفۆرم و گۆران دەکات، گرنگ ئەوێهە ریفۆرم و گۆران بکاتە واقع و بەرجەستە بکات، گرنگتریش

حسینی بوو بە زۆر ملی دەگوت «هەموو عێراقیەکان بەعسین، ئەگەر ئینتیماشیان نەکردبێت» بۆئەوێ کەس بێر لە هیچ شتیکی دیکە نەکاتەو، هەر بەزۆری زۆردارەکی و زۆرەملی و هەرەشە نانپیز و راوانا و تەریبوو کوشن و بیسەرۆشوینکردن کربوونیه بەعسو خۆفروشو جاش و خزمەتکاری بەعس، ئەوەشی ماوێووە کونجی بێدەنگی گرتبوو و دەنگی لەخۆی بریبوو، ئیدی میلەتیکی بێئیرادەکراو و بێدەسەڵات و دەسەپاچەو بەشیکی دیکە خۆفروشو پیاوکۆژو جەللان، یاخود میلەتیکی سەرەلگرتو و یاخیبوو و راکردوو، یان میلەتیکی زیندەبەچالکراو و ژەهرانخواردکراو، ئەمە ئەو میلەتەبە کە سەدام حەسین لەداوی خۆی بەجیبێشت، لە خەراباتە ئەخلاق و مەعریفی و فەرەنگیکە دەسەڵاتی سیاسی ئیستای کوردستان هاتە سەر تەختەکەو ئەو لە جیاتی چاککردن و یرانی کردوو.

ئەوێ هەموو ئەم مومارەساتانە سەرەمی سەدام حەسینی هینایەو یادم، هەموو ئەو مومارەساتانە کە ئیستا بەناوی بانگەشەو پروپاگەندە هەلزاردنەکانەو دەکرین، کە دەرەویشتە عەقلەتیکی سیاسی ناکاملی واکە جگە لەخۆی باوەری بە تاوانا ئیرادە کەسی دیکە نییە، هەر ئەو دەسەڵاتەش کە ئەمە هەمووی دەزانیت و هەر خۆشی ئەو سەرەدەمانە شۆرشگری خەباتگری مەیدان بوون و هەزاران کورو گەرە سیاسیان تیا شەهیدبوو، کەچی خەریکن هیدی هیدی هەمان ئامراز و هەمان پرنسپیی بەرەم دەهینتەو بەهەمان تێلە لە پشنتی میلەت دەدەن و ملکەچی دەسەڵاتیکی پیرو میژوو بەسەرچووێ دەکەن، کە بێشکم کەس نییە بیری لەو نەکردیبتەو ئەم حیزبانە

دەنگو راو ئامۆژگاری تەواوی رۆشنیرانی کۆمەلگەکە بئاخنیت، نا لەوکاتە خۆی بە نوینەری ئەو کۆمەلگەبەش دەزانیت و خۆی بە خۆی سەر زەویش بزانی، لەجیاتی ئەوێ لە هۆو هۆکاری دەنگبەرزکردنەوێ خەلک بکۆلیتەووە بێر لەو فاکتەرە بکاتەو کە بووتە هۆی بەرزبوونەوێ ئەو دیواری لە هەرە باشتیرین رۆشنیرۆ روناکیەرەکان داوبەریت، ئەو رۆشنیرانە خەلک لە پەڕەو پروگرامەکانی ئەوان زیاتر هەواداری نووسینەکانیان و هەموو شتیکی لەهۆی ئەو هەموو دەنگە نارەزاییە بکات، لەجیاتی نزیکبوونەو کچی دەکات و دژایەتی دەکات، ئالەویدا هەموو هیلەکانی نووسەرێک بە دەسەڵاتەو دەبەستیتەو و وندەبن و هیچ مانایەک بۆ هیچ قسەبەک نامینیت، کە لە ئاکامی ئەو هەموو خۆیندەووەو شەوئخوونی و خۆهیلاککردنە بەرەم دێت.

سەرەمی رژیی دیکتاتۆری سەدام حەسین، گوێگرتن لە مۆسیقایەکی وەکو (کاروانی شەهیدان) بەس بوو بۆئەوێ خاوەن کاسیتەکەشو خانەوادەکەشی و دراوسێکانیشی سەرنگوبکرتن، هەر سەرەمی سەدام حەسین پەڕەندیکردنی باوکیک بە کورەکەبەو کە رۆشتبوو هەندەران بەس بوو بۆئەوێ نەک هیلی تەلەفۆنەکە بێر، بگرە سەرەوایانیشی تیا دەچوو، هەر مالیک کوریک دەبوو پێشمەرگە یان لە ئەندامانی خیزانەکە دەکردە جاش و خۆفروشو یان هەموو ئەندامانی خیزانەکە رەوانە پشنت خۆر دەکرد.

هەرێکیک لە پرنسپییەکانی سەدامی دیکتاتور «ئەوێ لەگەڵ نەبێت دوژمنە» بەو پرنسپییەش سەری هەزارانی لەژێر گۆرە بە کۆمەلەکاندا شارددەو، هەر سەدام

کە نووسەرێک لە چرکەبەک لە بێهێویدا، لە ئەنجامی حالەتیک لە خەمۆکی بکاتە ئەو ئاستە بێر لە وازهینان لە نووسین بکاتەو، تەواو وەکو ئەوێهە وایە دەستبەخاتە سەر دەمی خۆی واز لە قسەکردن بەینیت، تەمەنای ئەو بکات قسەکردنیشی بچیتەو، خۆزگە بخوازیت فیزی خۆیندەواری نەبووایەو هەموو فیکرو فلسەفەو مەعریفەبەک بێرخۆی بەریتەو، خۆزگە بخوازیت لە ژیا نیدا بک دێری نەخۆیندایەتەو، نەک ئەو هەموو کتیبەکی کە دواجار ئەمرو داوی ئەو هەموو هاتوهارو دروشمو و تارو کتیبانە هەرەمووی بەهای بک دێر لە خیتاب یان وتاریکی درۆزنی حیزببەکی نەبیت، ئەمە تەواو وەکو ئەوێهە وایە بەدەستی خۆی پەتی قەنارە لە ملی خۆی بئالینیت و خۆی بەدەستی خۆی بختکینیت... نووسەرێک خۆزگە بە جەهالەت بخوازیت و رەشو سببی لەبەک جیانەکاتەو، بۆئەوێ نەزانیایە گەندەلی یەغنی چی و چاکسازی مانای چی و گۆران چی دەگەبەیت... خۆزگە بخوازیت گیل بوایەو باکی بەهیچ شتیک نەبوایەو لە دەبەنگیدا نۆمبیت و درک بە پرسیارکردنیش نەکات و پەتی بە هیچ وەلامیک نەبات.

بیرکردنەوێ نووسەرێک لەوێ دەست لە میژوووی خۆی هەلگرتی و هەموو لە ئاگردانی شەرەجینی ئەو حیزبانەدا بسووتینیت و مێشکی خۆی لە هەموو پرنسپیی پاکیکاتەو واز لە نووسین بەینیت، ئەمە ئەو حالەتەبە کە لە ئەنجامی تیکچوونی پەڕەندی نیوان دەسەڵات و رۆشنیرەو سەرچاوە دەگرت. ئا لەو شوینەدا کە دەسەڵاتیکی هیچ بەهایەک بۆ نووسینی هیچ نووسەرێک دانەبێت، لەبەر هۆیکێ زۆر سادەو ساکار ئەویش ئەوێهە داوی گۆران و چاکسازی دەکەن، دەسەڵاتیکی گوێچکە خۆی لە

خدر مەرسەنە

دیموکراسی یان ئۆتوکراسی

کوردی ئەتوانیوە ئەرکەکانی خۆی لە ئاست گەل نیشتمانەکە خۆیدا بە ئەنجام بگەینیت و بەرنامەبەکی روونی بۆ گێرانەوێ ناوچە داوارەکان پێشکەش بە گەلی کوردستان و پەرلەمان بکات، هەرەوا ئەو پەرلەمانەش کە نوینەری دوو حیزبی هاوێمانە ئەتوانیوە وەک پەرلەمانیکی کورستانی نوینەرایەتی سەرچەم چین و توێژەکانی کوردستان بکات و داوکی لە مافەکانی فقیر و خەلکی بێلایە و غەیرە حیزبی بکات، بەلکو ئەو پەرلەمانە زیاتر لە خزمەتی پارٹی و یەکتیندا بوو. لە لایەکی دیکەشەو دەسەڵاتی سیاسی کورد تانویبەتی لە ریگای زۆر تەخشان و پەخشاکردنی سامانی خەلکی کوردستانەو، بەسەر ئەندامان و لایەنگرانی خۆیاندا، وانا ئەوانی بە بێ رەخنەگرتن بپارەکانی دەسەڵات بەرێو دەبەن و دەرویشانە بە داوی هاتوھوت دەکەن، تانویانە لەسەر دەسەڵات بچینتەو. لەو روووە ئەوان دژایەتی لەگەڵ لیستی گۆران و ئازادخوازان و چاکسازان لە کوردستان دەکەن. هەرەوا لە ژێر تیشکی ئەو ئایدۆلۆژیەتە کە ئەوان بە قازانجی خۆیان دایانرشتو دەیانەوێت خەلکی کوردستان بەلارێدا بەرن. لە سیستیمی ئەوتوشدا نە کۆمەلگای کوردی گەشەدەکات و نە ناوچە داوارەکانیش دەگەڕێتەو بۆ سەر کوردستان و نە پرسی هەلبژاردنی پەرلەمانی کوردستانیش دور لە شیوێ دیموکراسییانە سەرکەوتو دەبیت. دەسەڵاتی کوردیش بۆ مانەوێ خۆی لەسەر دەسەڵات هەموو ریگایەکی ناشەرعی و نادیموکراسییانە بە لانی تەمەدونی ئاسیا، تەمەدونیکی دیکە پیننایە سەرگۆی زەوی، ئەویش دیموکراسیی

دامودەزگا حیزبی و حکومیەکاندا کۆمەلگای کوردیش فەلەج دەکات. لەو ئیوێشدا دوژمنانی کورد بارووخەکە دەقۆزەووەو پیلانی هاوبەش لە دژی حکومەتی هەرێم و هەموو ئەو دەستکەوتانە کە بەرەمی خۆینی شەهیدان، دادەریژن. ئەگەر سەرچ بەدین و چاویک بە میژوو (ئاتن) دا بخشینین، دەبینین کە لەوێ هەرچین و توێژیک یان هەرگروپ و پیکهاتەبەکی سیاسی لە خەلکانیکن کە شیایو ئەنجامدانی یەک زنجیرە چالاکسی سیاسی و کۆمەلایەتیان هەبوو و زۆلی بەرچاویان لە گۆرانکاری سیستەمدا ببوو، بۆ ئەوێ کە پەرلەمان و حکومەت بە خەلکیبون بکەن، بەلام سەرەرای ئەوێ کە خەلکی کوردستان ئەزموونیک زۆریان لە کارەساتەکان بە دەستپێناوەو لە ریگای ئینتەرنیت و میدیاکانی جیانیانەو تانویانە زانستە سیاسی و کۆمەلایەتیەکانی خۆیان بەرەنەسەر، بەلام هینشا پەرلەمان و حکومەت دیموکراتیزەو خەلکیبون نەکراو، لە لایەکی دیکەشەو دەسەڵاتی سیاسی کورد خەلک پەسندەکریت، بەلام لە ولاتی ئیمە دەستور لەلایەن پەرلەمانی ماوەبەسەرچوووە بۆ پەرلەمانی داھاتوو بپاری لەسەر دەدریت و پەسندیش دەکرت!؟

ئەگەر خۆینەران سەرچ لە باردۆخی سیاسی کوردستان و ناوچە داوارەکان بەدەن، بیکومان دەگەن ئەو ئەنجامە کە دەسەڵاتی

مافی دەنگان و دەربرینی بیرواری سیاسیان پینەدراو، ئەو ئەمرەش بەو واتایە بوو، کە دەنگی کۆیلەکان لە پوانی خاوەن کۆیلەکاندا بوو. ئەگەر کۆیلەکان مافی دەنگانیا پیدرا، ئەویش هەر بە رەزەماندی بەردەداران بوو. مەخابن ئیستاش لە کوردستانی ئیمە و ولاتی نیویرزاکراواماندا دەسەڵات لە چوارچێوێ دوو حیزبی هاوێماندا (بەکتی و پارٹی) دا بەشکراو. ئەگەر کەسیک لە کوردستان سەر بە ئەوان و دەنگ بۆ لیستی ئەوان نەدات، مافی پینشیلەکریت و نانبراو دەبیت، ئەوەش جۆریک لاسایکردنەوێهە لە سیستمی پاشایەتی و دەسەڵاتی توتالیتاریستی، کە دەسەڵاتی سیاسی کوردی لە باشووری کوردستان پەڕەوی لێدەکات. ئەم شیوێ دەسەڵاتە لە کوردستان زیاتر وەک سیستمی پادشایی لە عەرەستانی سعودی و ئوردنی هاشمی و ئیرانی ئیسلامی دەچیت، کە رێبەر، یان پادشا لە سەرۆکی هەموو دەسەڵاتەکانی، یاسایی، دادویری و جیبەجیکردن، بپارەردە. لە لایەکی دیکەشەو پەرلەمانی ماوەبەسەرچوو کوردستان بە پەسەندکردنی دەستور بۆ پەرلەمانی داھاتوو، بێنەوێ بەر دیدی خەلک، دەیانەوێت خەلکی کوردستان دەنگی پیدات!؟ ئەمەش جۆریک لە سیستمی توتالیتاریستی دەوینیت. بەلام لە سیستمی سیاسی و پرسی دیموکراسی پەرلەمانیدا ئەم جۆرە رەفتار و کردارە پیندەکوئرتیسیستە (دیماگۆگی)، کە دوور لە زانستی سیاسی، ئەم رەوشە نەک هەر زیان بە پرسی هەلبژاردن دەگەبەیت، بەلکو کۆمەلگای کوردی زیاتر بۆ داووە دەگێریتەو سیستمی عەشیرەتی و پادشایی زالدەبیت بەسەر

ئاتن بوو. لە رۆژەلاتی ئاسیادا زانستی سیاسی بە هۆی پوانکردنی دەسەڵاتی سیاسیەو بەرەدوام لە ژێر پەردی شاراوودا مایەو، لە حالیکدا لە یۆنان لە ئاکامی گەشەکردنی دیموکراسی، زانستی سیاسی پێشکەوتنیکی گەرەو بیوینەو بە خۆیەو بیتی. بەم هۆیەو روناکییران و بیرمەندانی سیاسی ئەوروپایی لە کات و باسی موناخەشەدا لە بارە ییروبوچۆنی سیاسی، نموونەیان بە یۆنان دەهینایەووە لەوێرا دەستیان بە باسو لێودوانەکانی خۆیان دەکردو پرسی دیموکراسییان تاوتویدەکردو توێژینەوێ زانستیان لەسەر دەکرد، هەر لەویشرا کۆمەلگای مرفایەتی گەشە کرد. لە راستیدا لە داوی پوانکردنی دەسەڵاتی سیاسی لە رۆژەلاتی قەدیم سێ هەزار سالی کیشا، تا دیموکراسی لە ئاتن پیدای بوو. لەو سەرەدەمەشدا کۆیلەتی و بەندەبی، لە هەموو دنیا گشتگیر بوو. لە یۆنانیش کۆیلەتی و بەندەبی رەواجی هەبوو. ئەو کاتیش لە بەرەبەر داوونەریتدا، کۆیلەکان وەک ئاژەل چاویلەکران و کرین و فرۆشتیان پیدەکرا. لەو سەرەدەمەشدا مالکیت و دەسەڵات بە پادشاکان بوو، کۆیلەکان هیچ مافیکی مرفاییتیان پینەبەدرا. لە یۆنانی کۆن لەسەر ئەو بنەمایە تەنیا خەلکی ئازاد کەسانیک بوون کە لە دەووربەری پادشاکن بوون و پارێزگاریان لە دەسەڵاتی شاکان دەکرد. هەر ئەوانیش مافی سیاسیان پیدراو، بەگۆیەری یاساکانی یۆنانی کۆن، مەرجی بەشداربوونی خەلک لە کاروباری سیاسی حکومیدا، پەڕەویکردن لە فەرمانی پادشاکان بوو، کۆیلەکان لە پیرو گروپی ئازادەکان نەبوون و

له بهردهم خواو میلله تدا کاندیدهکانی لیستی گوران په یمانان دا

سهره ریی ئیوه یا نیشتمان؟

عهدان عوسمان

که م نین ئهوانهیی رۆژانه هاتوهاواری مهترسی له دهستانانی سهره ریی و دهستکهوتهکان دهکهن، بهشیوهیهک پارێزگاریکردن له سهره ریییهکان بووته وێردی سهر زمانی بهشیک له بهرپرسهکانی ئهم ولاته، ئایا ئیستا کاتی ئهوه نههاتوه لهو بهرپرزانه بپرسین کامهیه سهره ریی و دهستکهوت؟ کین ئهوانهیی مهترسین بهسهر سهره ریییهکانی نیشتمانوه؟

دوو حیزبی دهسه لاتدار له دواي راپه رین و ههلبژاردنی (۱۹۹۲) بوون به حاکمو ته نیا دهسه لاتی ئهم ولاته، لهو ماوهیهوه تا ئیستا ئهوه دهسه لاته نهیتوانی کوردستان بکاته ههریمیکی ئارامو خوشگوزهران، به بهردهوامی له ئیو گێژاوی کێشه و قهیرانی راسته قینه و ههمیدا رایگرتووین، له کاتی نهمانی کێشه راسته قینهکان (شهری ناوخوا، ئابووری، هه ره شهکانی رژی می به عس، ... هتد) جه ماوهر به کۆمه لیک دۆژمی داتاشراو ده ترسی ئین و ده یانه ویت بهردهوام زه نی خه لکی کوردستان به بوونی ئه و دۆژمانه داگیربکهن.

له هه موو جیهاندا دهسه لاتداران شانازی به نه بوونی دۆژمن و ناخه زو بوونی سه قامگی ریی و ئاسایشه وه دهکهن، حکومه تی سه رکه وتوو ئه و حکومه ته یه که مه ترسی ده ره کی له سه ر ولات که مکر دبیته وه یا نه هیشتییت، تاکه ده سه لات له جیهاندا که وێردی سهر زمانی ناسه قامگی ریی و بوونی دۆژمن و سه سو دوو مه ترسی نه مانی ده ستکه وته کانه، ئهم حکومه ته ی ههریمو دوو حیزبی ده سه لاتداره ئه مان له به ره وه ی ده سه لاته که یان له سه ر بئه مای دیموکراسی و شه فافیه ت و ئازادی بنیات نه ناوه و هیچ متمانه یه کیان به بهردهوامبوونی له غاوکردنی کۆمه لگه نییه تا سه ر، بۆیه هه میشه په نا بۆ توقانندن و ترساندن ده بن.

بۆ ئه وه ی ولاتی ک دروستبکته ی بته ویت به رامبه ر هه موو مه ترسییه ده ره که یان خوارا گریت و که سه کانی شی بتوان بهرگری له ده ستکه وته کان بکهن، ده بیته له سه ره تادا ده ستکه وته هه بیته، ئاوه دانیت دروستکردنیته که مه ترسی روخاندنی بکهن، ژیا نیکی ئازادو پڕ له که رامه تت بۆ ئیسا نه کانی ولاته که ت دروستکردنیته که ناچارین بهرگری لیکهن، هیزیکی چه کداری یه ککرتوت و پیکه ینا بیته بۆ وه لانانی میلی شیا حیزبییه کان و بهرگری کردن له سهره ریییه کان و بهرژوه و ندییه بالاکانی نیشتمان.

به لام له م نیوه دا به دلنیا ییه وه لایه نیک ده ستکه وته کانی له ده ستده چیت له پیناو به هیزبوونی سهره ریییه کانی لایه نیکی دیکه، مشه خورو گنده لوو بهرپرسه فیره و نییه کان و ده سه لاته ره ها بیکو نترتۆ لوو بیجیسا به کان سهره ریی و زیاده ره وییه کانیان نامینیته و مافی خۆ یانه هه ر له ئیستا وه شیوه ن بگێرن، له به رامبه ریشدا نیشتمان سهره ریییه کانی بۆ ده که رپه ته وه، ئیسا نه کان به شه وقو زه وقه وه له پیناو بنیاتنانی ژیرخانی کۆمه لگه و هیزی بهرگری بهر له نیشتمان هه نکا و ده نیین، سهره ریی راسته قینه بۆ ولات ده که رپه ته وه، به هه موو مانه وه بهرگری له ده ستکه وته کان و بهرژوه و ندی بالایی نیشتمان ده کهن، چونکه ئه وکات سهره ریییه کان مولکی هه موومان ده بیته، بودجه و ده ستکه وت و خیروبیره کان بۆ هه موومان ده بیته، نه ک ته نیا تا قمیکی مشه خوری ده ره وه ی یاسا و میژوو.

بۆیه مافی خۆ تانه بۆ ده سه لاته ره ها و دیکتا تۆ ره که تان بگرن و شین بگێرن، ئیسه م مافی خۆ مانه له پیناو سهره ریییه کانی نیشتمان و پاراستنی ده ستکه وته کانی نا ههنگ بگێرن.

به ره و گوران

په یامه کانی لیستی گوران بمو به هه موو توانمه وه کاربکه م بۆ جیبه جیکردنی». لیستی گوران په ژماره (۵۷) به شداری له هه لبژاردنی گشتی په ره مانی کوردستان دهکات.

لیستی گوران، ئهم سوینده یان خوارد: «من له بهردهم خواي گه وره، له بهردهم ئهوانه ی دهنگم پی ده دن، له بهردهم میلله ته که مدا، په یمان ده دم، پابه ندی بهرنامه و

بهرپرسیاربن و کار بۆ میلله ت بکهن. کاندیدهکانی لیستی گوران له ته وای ناوچه جیا جیاکانی کوردستان، دوی ئی له گه ل نه و شیروان مسته فا، سه رۆکی

ته وای کاندیدهکانی لیستی گوران سویند دهخۆن و په یمان ده دن که له بهردهم خواو میلله تدا

**ئه مرۆ هه زاران گه رمیانی نا ههنگی به ره و سه رکه وتنی لیستی
گوران له ناحیه ی رزگاری ریکده خه ن له کاتژمیر ۳۰:۵۷ ی ئیواره**

**ئهریمان پاران له دیما نه یه کی (به ره و گوران) ده
من ده میکه و توومه به گومانم له م کۆمه له، له ته با یی**

ئه م دنیا یه، له مانه وه ی پی اوی خاین له سه ر

کورسی ئه م یاسایه، ئه م ها واره ی من

شیوه نه و وه رزی په له ی ده روتانه نا وازی

ژانی شه هیده و بهر دبارانی بالاته نه

بۆ ۲

له مه زیاتر

دهسه لاته که تان

ناشیرین مه که ن

که زیه که مال

ئیمه، که دایکو باوکمان ماندوویون، له سه ژبانی ژنان و پیاوانی کومه لگه که مان، له سه خونی شههیده کانمان، له سه ر ئابرووی ژنه کانمان، توانیمان ئازادی بهینینه کایه وه، ئه و ئازادییه هیچ کامیکمان چاوه ری نه بووین که ئاوا به خرابی بشکیته وه، ئیمه و چهنده ها خیزانی دیکه ماندوویون و بۆ هه میشه خومان له ناو برد تا بتوانین ئازادی بۆ ئیستای گه نه که کان بهینینه کایه وه، ئیستاش ئه و گه نه جانه له باتی ئیمه ی ماندووی داوی مافی خویان ده که ن و ئه وان ده زانن که سوکاریان له پیناوی ئه م ولاته دا بۆ هه میشه تیاچون، بۆیه داوی چاره نووسیان ده که ن و پینانویه ئه وه ی کوژرا له پیناوی کوردبوون و مه بده ئی نسانیدا کوژرا، له پیناوی فه قیر وه ژاردا کوژرا نه که بۆ ئه وه ی مه سوله کان و کوره مه سوله کان بیخون و ئیمه و ئه وانیه خاوه نی گیاندا نه راسته قینه که بووین سهیری تایه ی مۆنیکا کانیان بکه ی ن. ئیوه ی ده سه لاتدار هه رگیز نه تانویستوه میلله ت تیبگات، بۆیه نه تانده ویست میلله ت به کومه لی بیین و ورده ورده ریپوانه کانمان ئه نجام ده ن، تا تبتانگه یه ن که کیشیه ی داوی ده سه لات گرتنه ده ستان چیه، تا هه موو کیشه کانمان له دلی خوماندا هه شته وه، بۆیه ده لیم ئیوه کوری ئه م میلله تن، به لام دلنیا شتان ده که م له به رده م توره یه کانماندا خوتان پیناگیریت و ده لیم تا هه موومان پیکه وه بوورکانی ئه م هه ژده سه اله ی ژیانمان که بیمانا له سایه تاندا بر دووه ته سه ر، نه ته قیوه ته وه، ده ست له کاره بیمانا کان هه لگر ن، ئیمه ئه گه ر تا ئه مرۆ ده سه لاته که تانمان ویستیت، ئه و به و کرده وه ناشیرینانه ی وه که ئه وه ی که له سه ر رای جیاواز ئازاری خه لکده دن ئیتر به نه فره تتان ده که ی ن، ئیمه چه ند سه اله له به ره وه ی یه ک نه ته وه ی ن رازی بووین له سه ر ژبان و خو شیه کانمان بژین، به لام باش ئه وه بزائن ریگه ناده ی ن له سه ر چه سه ته خوارنمان بژین، چونکه ئیوه تیر بووتان بۆ نییه.

تا له ده ست به سه ئازاد بووین نه تان هپشت پشویه ک بده ی ن هه ر به یه کتر به کترمان تان به خوارنندا ویستاش خوتان هاتوونه ته مه یدان بۆ خوارنمان، به لام بزائن ئیتر میلله تان به خوینی یه ک تیر کرده وه، ئیستا سه ره مانه ئه وانیه ئازار پانده دن له به رده متاندا بیافری نین، بۆیه ده لیم تکایه به رگه ی غه زه بمان ناگر ن، ئیمه هه ر ئه و میلله ته ی ن که ئیوه له شاخ بوون دوور له ترس کارمان له گه ل ده کردن و راهه ریمان هی نایه کایه وه، باشیش ده زانن غه زه بمان هه موو شته خراپه کانتان له ناو ده بات، تۆزیک جوانترو باشتر به رابردووتاندا برۆ نه وه، ئه وان تان که ئیستا ده سه لاتدارن به ر له راهه ری ن له شاخ بوون، بۆ ئه وه ی بیر تانیه ته وه که میلله ت تووره بیته ده توانیت زۆر له وه ش زیاتر بکات که کرده ویته ی، هه لیه ت ئه و بیر کرده وه یه شمولى هه ندیک ده سه لاتداریش ده کات که چاش بوون و ئیستا لای سه ره وه ن، با دلنیا شینیت که له تووره یی جاری یه که مدا ئازادکراو ئیستا له سایه ی خوینی شه هیده کاندایه سه ر دایکی شه هیدو که سوکاره که یدا خوی ده نوینیت، ئیتر به ته واوی ئه مجاره وه که ئه وانیه خه به ری لیدان و له ناو چوون له سایه ی جاشینیت ئه ودا میلله ت به و درده خرابتری ده بات، میلله ت گیانی بۆ ئه م ئازادییه داو ئیوه ش جاریکه دیکه روختان کیشا، ئینجا ئیستا به تانه ویت عه قلیشی بخون، نا چیتر خه یالی وا نه که ن، چونکه ئیتر تیگه یشتین له پیناوی خو شتر کردنی ژیانماندا ئیوه چ واشه یه کن له خوارنی ئینساندا.

شیرزاد حافظ

عه زیمه نه جمه دین

کاندیده کانی چه مچه مال خه می گه وره و مه زلومیه تی له میژینه ی ناوچه که یان ده به نه په ره له مان و به لینی دواروژیکی گه ش به خه لگی ده دن

کومه لیک له زانایانی ئایینی شاری هه ولیر:

باسکردنی هه ر شک و گومانیک له باره ی سه روکی لیستی گورانه وه، پروپاگهنده ی هه لبراردنه

به یه ک وشه ش کردیت، به پچه وانه وه، ئه وه ی لیبیزاوه ریژی له ئایین و بیرو پای گه له که ی کرتوه، بۆیه هه ر قسه یه ک یاخود شک و گومانیک له م روژانه دا له باره ی سه روکی لیستی گورانه وه بکریت، هه مووی پروپاگهنده ی هه لبراردنه و دووره له راستیه وه، ئه وه ش په له قاژه و پیلانی پاسه وانانی گهنده لی و خوینمژانی کرده.

ئاماژه به وه شکاره، که پیشه و او زانایانی ئایینی ئیسلام جه ختیان له وه کرده و ته وه، که هه ر مرۆفیک کورفیک ئاشکرای لینه بیتریت و نه بیسریت، ئه و بۆ هیچ که س دروست نییه حوکم به کورفکردنی بدات، کورفی به سه ردا سه پینیت. له به شیکه دیکه ی به یاننامه که دا هاتوه: تا وه کو ئیستا که سیک له نه وشیروان مسته فای نه بیستوه که کورفیک یان دژایه تی ئیسلامی

که گوایه سه روکی لیستی گوران باوه ری به دین نییه، دژ به به نامکانی ئایینی ئیسلامه. له به یاننامه که دا که وینه یه کیان بۆ به ره و گوران نار دووه، زانایانی ئایینی رایده گه یه ن که «مه سه له ی کورفو ئیمان و ئیسلام، بیرو بروایه کی فیکری و دانپندانانی شه خسیه، نه ک قسه و قسه لوک و گومان و بوختان و پروپاگهنده ی هه لبراردن.

به ره و گوران

کومه لیک له زانایانی ئایینی له شاری هه ولیر به یاننامه یه کی پشتگیری له نه وشیروان مسته فا، سه روکی لیستی گوران، بلاوده که نه وه، ئه مه ش وه ک ره تکرده نه وه یه که بۆ هه موو ئه و پروپاگهنده ی که له لایه ن ده سه لاتدارانی لیستی کوردستانییه وه بلاوده کردیته وه

کومه لیک گه نج بزووتنه وه یه کیان پیکه ینا

به ناوی (با گورانیش تاقیکه ینه وه)

خراپتر بووه، له بری ئه وه ی باشتر بیت، هه ره ها پینانویه، سه ره که وتنی لیستی گوران کوتای به و گری ده رو نییه ده هینیت که ده یان سه له به روکی ئه م میلله ته ی کرتوه که به وه ی گهنده لی و دووبه ره کی و نه هه م ته یه کانی پارته ی یه کیتی و لایه نه کانی دیکه وه ئه م میلله ته ی به هیلاک بر دووه.

تیکرا بریارماندا که دهنگی ئه م جارمان بۆ لیستی گوران بیت، کار بۆ سه رخسنتیان بکه ی ن و چانسکیان پینده ی ن و هه ولبه ی ن له زۆربه ی شارو شوینه کانی کوردستان بنکه و بوونمان هه بیته، تا په یامی خومان به خه لکی بگه یه نین، هه ر بۆیه بزووتنه وه یه کمان له ژیر ناوی «با گورانیش تاقیکه ینه وه» دامه زرانده.

تاقیکه ینه وه) پیکه یناوه. له به یاننامه یه که دا که وینه یه کیان بۆ به ره و گوران نار دووه، هاتوه: له پینا و خو ئاماده کردنمان بۆ وه چه ر خانیکی گه وره که له نه نجامی هه لبراردنه کانی ئه مجاره ی په ره له مانی کوردستان دپته ئاراه و بۆ به ره ژه وه ندی گشتی و له سۆنگه ی برابوون به هه ر (تاکیک له ئیمه لپرسراوه به رامبه ر به کومه لگه که ی)، ئیمه ی چه ند کور دیکه ی به بیرو ئایدیای جیاوازه وه له ناوه وه ده ره وه ی کوردستان پاش هه لسه نگاندن و گۆرینه وه ی بیرو راکان و گفتوگوه یه کی چروپری واقعبینی دوور له عاتیفه،

به ره و گوران

له پاش هاتنه کایه ی لیستی گوران له هه لبراردنی په ره له مانی کوردستاندا، روژ به روژ لایه نگرانی ئه و لیسته روو له زیادبوون ده که ن، له و چوارچینه یه شدا ژماره یه کی زۆر له هاو لاتیانی خاوه ن بیرو بوچوونی جیاواز له ناوه وه ده ره وه ی ولات بریارینداوه له م هه لبراردنه دا ده نگ به لیستی گوران بده ن، هه ر به و بۆنه یه شه وه بزووتنه وه یه کیان به ناوی بزووتنه وه ی (با گورانیش

کانديدەکانی گوران چی بو خەلک دەکەن؟

ريزان بابا رهسول:

ههولدهدهين دهنگی ژنان بگه يه نينه ناو

په ره مان و داكوكيان ليكهي و چاره سەري

گونجاو بو كيشه كانيان دابنيين

ريياز نه نوهر:

ههولدهدهم بو كه مكر دنه وهی مووچهی

به رپرسان و باشكردنی بژيووی هاوالاتيان به گشتی

سازدانی: هه ناوغالی

به رهوگوران: وهك كانديدكراویکی لیستی گوران نهگەر چوونه په ره مان به نیازن چی بو ژنان بکه، پیتوایه مهسهلهی ژنان پیویستی به خهباتیکی جیاواز ههیه؟
* ئیمه وهك كانديدكراوانی لیستی گوران، کاردهکەین بۆ یهکسانی کۆمه لایهتی و شه فافیهت و سهروهی یاسا دابینکردنی خزمهتگوزاری بۆ خه لکو ژنانیش سوودمه ند دهین، ههولدهدهین دۆخیکی له بار بره خسینین بۆ پیگه یانندن و هوشیاری ژنان و قه دهغه کردنی توندوتیژی و هه راسانکردنی سیکسی له ناو خیزان و کۆمه لگه داو له به رچاوگرتهی ریژی زیاتری ژنان له هه موو داموده زگاگانداو نه هیشتهی جیاوازی له نیوان ژن و پیاووا، ههروه ها کاردهکەین بۆ کردنه وهی پرۆژهی ته ندروستی و ئابووری و کۆمه لایهتی بۆ ژنان بۆ دهسته به رکردنی مافه کانیان.

بیگومان ژنان پیویستی به خهباتی زیاتره، چونکه ناحهقی و ناعه دالهتی زوریان به رامبه رکراوه له پرووی (سیاسی، کۆمه لایهتی، ئابووری) یه وه، له م قوناغه دا باشترین ده رفهت ره خساوه تا هه ولدهدهین و ههنگاوی زیاتر بنیین و گوران بکهین له پینا و به دیهینانی هه موو مافو ئازادیه کانی ژن.

به رهوگوران: وهك گرووی ژنان له لیستی گوراندا ههولدهدهن پیگه وه به رنامه یهکی تاییهتتان هه بیت بۆ كيشه كانی ژنان؟
* ئیمه وهك كانديدكراوانی ئیم لیسته ههولدهدهین گوئ له هه موو كيشه و ناره زاییه كان و داواكاریه کانی ژنان بگرین، دهنگی ژنان بگه يه نينه ناو په ره مان و داكوكيان ليكهي و، به رنامه و چاره سەری گونجاو بۆ كيشه كانيان دابنيين.

به رهوگوران: چه ند روژیگه هه لمه تی بانگه شهی هه لبژاردن ده ستیپێکردوو ئیوه وهك كانیدی لیستی گوران چۆن بانگه شه بۆ لیسته که تان دهکەن؟

* ئیمه وهك كانديدكراوانی لیستی گوران له (۶/۲۲) وهه ده ستیمان کردوو به بانگه شه کردن و بلاو کردنه وهی په یام و به رنامه ی لیسته که مان له ریگه ی بکه کانی هه لبژاردن و راگه یانده نه وه، ههروه ها سه ردانی بکه کانی دهروهی شارو ناوشارو ئاگادارکردنی لایهنگرمان بۆ ئه وهی پابه ندین به یاسا کانی هه لبژاردنه وه بۆ ئه وهی هه لمه ته که له بارو دۆخیکی ئارامدا به ریوه بچیت.

دیدار: ئاری سایبر

به رهوگوران: وهك كانیدی لیستی گوران به رنامه ت چیه نهگەر چوویته په ره مان؟

- گه رانه وهی ده سه لات بۆ په ره مان بۆ دوورخسته وهی هه موو ئه و برپارو فشارانه ی له لایه ن خیزب یان ده سه لات و لایه نه کانه وه ده خرینه سه ر په ره مان، ههروه ها په ره مان به ئه رکی خوی هه لسیت له کاری (یاسادانان) چاودیرکردن و دانسان و لادانسی ده سه لاتسی جیه جیکردن له کاتی خراپ به کارهیناندا، برپاردان له پرسه چاره نووس سازه کاندو دروستکردنی حکومه تیکی یه کگرتوی خاوه ن ئیراده و به یز، یه کخستهی سه رجه م وه زاره ته کان به شیوه یهکی پراکتیکی و که مکردنه وهی وه زاره ته کان و دابه شکردنیان به سه ر چه ند وه زاره تیکی چالاکدا به پیی بواره کانی کارکردن و دروستکردنی سوپایه کی یه کگرتوی نیشتمانی به پیی بنه ماکانی یاسا ئاستی پیوره جیهانییه کانی تاییه ت به سوپا، له بواری داراییشدا شه فافیه ت له بودجه داو دابه شکردنی سهروه ت و سامان به سه ر هاوالاتیان له هر چه ن و توژیگدان، دابینکردنی هه لی کار بۆ هه موو هاوالاتیان و بوژاندنه وهی بواری کشتوکال و ئاژهداری و هاوکاریکردنی جوتیاران له پرۆژهی بچوو کو کهوره به پیدانی پیشینه و دروستکردنی خانوو، پیدانی پیشینه بۆ خانوو و ئاوه دانکردنه وهی لادیکان و دروستکردنی خویندنه گه و نه خو شخانه، له بواری پیشه سازیدا دروستکردن و هیانی کارگه ی به ره مه یز و گرنگیدان به زیادکردن و باشترکردنی به ره می ناوخوو دوورخسته وهی ده سه لاتی خیزبو و به رپرسان له کاری بازرگانیدا که مکردنه وهی نرخی قازانچ له سه ر کالاکان.

به رهو گوران: ئیم هه لبژاردنه وهك ده بیهریت زورجیاوازه له هه لبژاردنه کانی پیشوو، پیتوایه گورانکاری له نه خشه ی سیاسی کوردستاندا بکات؟
- هه لبژاردنی ئه مجاره ی په ره مان کوردستان گورانیکی گهوره له نه خشه ی سیاسی کوردستاندا دروستده کات، ئه مه ش سه ره تایه کی باش ده بیت بۆ ده سه تبه رکردنی مافه سیاسییه کانی تاک که تائیسنا له ژیر بیانوی جیاوازا لینیان زه وتکراوه. به رهوگوران: ئیسنا جیاوازییه کی زور هه یه له نیوان خه لکی هه زار و به رپرساندا، چ به رنامه یه کت هه یه بۆ که مکردنه وهی ئه و نایه کسانیه یی که هه یه؟

- پیویسته له هه موو ولاتیکدا یاسا سهروه ربیت، له هه ریمی کوردستانیشدا وهك هه موو ولاتانی جیهان پیویسته یاسا سهروه ربیت و له سه ر هه موو

تاکیک به یه کسانی جیه جیکریت له بواری سیاسی و ئابووری و شارستانی به یی جیاوازیکردن له نیوان ره گه زو ئاین و زمان و مه زه ب، ههولدهدهم بۆ باشکردنی ژبانی هاوالاتیان و دابینکردنی شوینی نیشته جیکردن و که مکردنه وهی مووچه ی سه رجه م به رپرسان به شیوه یهکی بگونجیت له گه ل مووچه ی ولاتانی جیهاندا، به داخه وه ئیسنا مووچه ی به رپرسیک به رامبه ر (۷- ۱۴) ده رچوو ی زانکویه که داده مه زریت.

به رهوگوران: به رای تۆ ئه و ئه نده مانه ی له داها توودا ده چه نه په ره مان، ده توانن له نه نده مانه ی پیشوو باشترین؟

- بیگومان ئه و ئه نده مانه ی له ریی ئه م هه لبژاردنه وه ده چه نه په ره مان چالاکتر دهین له ئه نده مانه ی پیشوو تر، چونکه زوربوونی لیسته کان واده کات دهنگی جیاواز دروستیت و ئه نده مانه ی هه ر لیستیک هه ولدهدهن کاری باشتر و خزمه تی باشتری هاوالاتیان بکه ن، بۆ ئه وهی تممانه ی زیاتر بۆ لیسته که یان له لایه ن هاوالاتیان وه به ده ستیه یین.

به رهوگوران: هاوالاتیانی کوردستان به ردهوام ره خنه له ئه نده مانه ی په ره مان ده گرن له سه ر ئه وهی به لئین به خه لکی کوردستان ده دن و دوا یی جیه جیه ناکه ن، ئیوه کاتیک به لئین به خه لک ده دن ئه گه ر جیه جیه تان نه کرد چی به خه لک ده یین؟

- ئیمه هاوالاتیان دلنیا ده کەین که به لئینه کانمان جیه جیه ده کەین و ئه گه ر که مه ره خه می هه یوو یان جیه جیه نه کران با هاوالاتیان به ر له ته واو بوونی ماوه ی په ره مان له ریگه ی ریکخراویکی بیلایه نه وه ئیمزا کۆبکه نه وه بۆ هه لوه شانده وهی په ره مان و دووباره هه لبژاردنیکی دیکه ئه نجه مبدریت به پیی برکه کانی یاسا کانی تاییه ت به هه لبژاردن.

ههولدهدهین بۆ بوژاندنه وهی بواری کشتوکال و ئاژهداری و هاوکاریکردنی جوتیاران له پرۆژهی بچوو کو گهوره به پیدانی پیشینه و دروستکردنی خانوو، دروستکردنی خویندنه گه و نه خو شخانه بو یان

له م قوناغه دا باشترین ده رفهت ره خساوه تا هه ولدهدهین و ههنگاوی زیاتر بنیین و گوران بکهین له پینا و به دیهینانی هه موو مافو ئازادیه کانی ژن

پرؤفایل:

- ریياز نه نوهر ئه حمه د
- سالی ۱۹۸۰ له ته قته ق له دا یکه بوود
- هه لگری بر وانه می بکالوریۆسه له یاسادا.

پرؤفایل:

- سالی (۱۹۷۳) له دا یکه بووه
- ده رچوو ی کۆلیژی بازرگانی به شی ژمیاریی
- له سالی (۱۹۹۱) ده وه کادیری مه لبه ندی سلیمانی بووه

گۆرانی لیستی گۆرانی

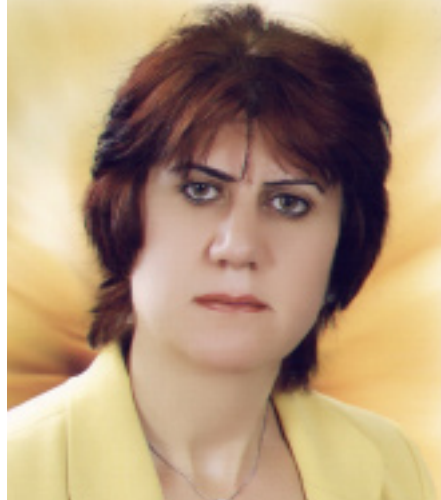
عەدنان عوسمان

ئیمە هەگبە بەلینی درۆو
پارە دزراوی میللەتمان پی
نییە، تەنیا ئیرادە ی گۆرانی و
ئاوهدانی و گەشەدان
بە گەرمیان و ساریژ کردنی
برینی ئەنقالەکان و
دروستکردنی گەرمیانیکێ
پیشکەوتوو مان هەیه

لوحمان سلیمان

(کفری) هەفتا سال
لەمەوبەر پی دەوترا (شاری
وەزیران)، بە لام لەژیر
سایە حکومەتی هەریما
کراوە بە خەرابستان، لیستی
(گۆرانی) ییش هەول دەدات
بیکاتەو بەو شارە
شایستە ی ناوبانگی خۆیەتی

پەيام نەحمەد

مادە ١٤٠ پشتگۆیخراوە،
لەلایەن ئەو دەسەلاتە
خۆی بە نوینەری گەرمیان و
کوردستان دەزانی،
ئیمەش لە لیستی (گۆرانی)
کار دەکەین بۆ مافە
دەستورییەکانی ناوچە
دابڕاوەکان

هەگرمیانیکانی گۆرانی

پان
گرمیان

ئیزان و زیندانی و پیشمەرگە

گۆرانی، پەیمان و بەلین دەدەین بە
دیکانی گەرمیان کە لە پال ئەرکە
مانی کوردستاندا و بۆ بە دیپتانی
هەردەوام لە هەولێ جیبه جیکردن و
و لەو پیناوەدا ئیمە تیدە کۆشین و

جەخت لەسەر ئەو ئەکەینەو
ئەجموئەنی بەرپۆه بردنی تایبەتی
ی و بودجەکە ی بۆ گەشەپێدان و
یت .

ت لە لایەن حکومەتی عێراق و
دیپاتەکانی گەرمیان و بنیاتنانی
جەم بوارە مرۆفیه کانی ناوچەکەو

رانکراوەکان، پرسیکی نەتەوێ و
بەر لە کەرەمەت و سەر بەرزی بۆیان
نارەحەتیه کانیان بکریتەو.

گرنگی کوردستان مامەلە ی لە گەل
وی بمینیتەو. ئیمە بە هاوکاری و
رەوانی و ریکخراوەکانی کۆمەلگای
ن، هەلئەستین بە دانانی ماستەر
بە شارو شاروچکەو دیپاتەکانمان،
توانای برهه مپینان، بە ئاژەلداری،
دەودامەزراندنی زانکۆو کۆلیژ و
ی کۆمەلایەتی و سەرورە ی یاسا،
ناوچەکانی گەرمیان.

ی بەشەرەف بە شاھید دەگرین،
بری و روینوینی و ئامۆژگاری ئیو،
هیواو ئاواتانەمان بین و شەونخونی
وهدان و پیشکەوتو شارستانی و پر

قەبول ناکەین گەرمیان لە تاریکی

لەسایە ی ئەو هەزاران ملیۆن دۆلارە ی ژێردەستی یە کیتی و پارتی، تاکە ی مندالەکان بەمجۆرە یاری بکەن؟
فۆتۆ: فازل نەجیب

کاندیدیده گهرمیانیه کاندیدی

په پیماننامه ی کاندیدی

لیستی گ

سویند به خوی گهوره
سویند به خوی شهیدان
به ئیسک و پروسکی ئه نفالکراوان
به فرمیسک و ئاه و ناله ی پاشماوه کاندیدی
به شاره بیناز و په راویز خراوه کاندیدی
به لادی خاپورکراو و ویرانکراوه کاندیدی
به شهیده زیندووه کاندیدی، به پارز
قارمانه کاندیدی

ئیمه ی کاندیدیده کاندیدی گهرمیانی لیستی
سه رجه م دانشتوان و خه لکی شارو لا
نیشتمانی و نه ته و بییه کاندیدی له په رله
خال به خالی به نامه ی لیسته کاندیدی، به
به دیپینانی خه م کاندیدی گهرمیان دا بین
خه بات ده کاندیدی بو:

1. به پاریز گاکردنی گهرمیان: ئیمه
گهرمیان به قوناع بیته خاوه ن
خوی، پاریزگارو بودجه ی تایبه تی خوی
ئاوه دانکردنه و هی ناوچه که به کاربیینر
2. تهرخان کردنی بودجه یه کی تایید
هه ریمه وه بو ئاوه دانکردنی شار و
ژیرخانی ئابوری و گه شه دان به سهر
گه شه دان به تواناو وزه ی گه نجان.

3. کس و کاری ئه نفاله کاندیدی، ناوچه و
نیشتمانیه و ئیمه تیده کوشین ژانکی
دابین بکریت و قهره بوی هه مو تازار و
4. گهرمیان پیوسته وه ک ناوه ندیکی
بکریت و چیت ناییت به په راویز خرا
هاوبه شی له گه ل ئه نجمه نه کاندیدی و شا
مه دهنی و ئه ندازیاره دل سوژه کاندیدی
پلانیکی هه مه لایه نه بو گه شه دان
گه شه دان به ئاوو ئاودیری، کشتوکال و
به زانست و ته کنه لوژیا، په روره
قوتابخانه ی تایبه تی زانستی، دادوره
کارگو کارخانه، ریگابان بو سه رجه م
به لاین ئه دهن، و خوی گه وره ئیوه
به پشت به ستن به پشتیوانی و پشتگی
به رده وام له هه ولی به جیگه یاندنی ئه م
بکین له پیناو بنیاتانی گهرمیانیکی ئا
له به خته وه ری.
دروشمی سه ره کیشمان ئه وه یه: چیت
و په راویزیدا بژیت.

عه بدولاً محمهد نوری

کار ده کاندیدی بو ئه وه ی
گهرمیان بکانه پاریز گاو
چیت له رووی ئیداریه وه
زولم له خه لکه
به شمه پینه ته که ی ئه و
ناوچه یه نه کریت

دلشاد حسین

پیداگیری و کار ده که م بو
دابینکردنی خزمه تگوزاریه
سه ره کییه کاندیدی
ده ره بندیخان، چونکه
مه حرومه له ئاوی
خواردنه وه و ئاویکی
ژه هراویمان هه یه،
له کاتیکدا که خومان له پال
به حریک ئاوداین

نهریمان عه بدولاً

بوژاندندنه وه ی گهرمیان
له رووی په روره ده یی و
ته ندروستی و
پیشخستنی ئیداریی و
ئاوه دانکردنه وه ی
گونده کاندیدی، به ئه رکی
ئه خلاقی و قانونی خوم
ده زانم له لیستی گوراندی

فوتو: به ره هه م عومه ر

نهریمان بابان:

نهرکی هونرمه ند له م کاته دا نه وه یه بیر ی خه لکی بخاته وه دهنگ به ویزدانی بدات

نا: یاسین عومر ئیبراهیم

نهریمانی بابان، یه کیکه له هونرمه نده گورانیییزه جیدییه کانی کوردستان و تانیستا چهن دین گورانیی سهرکه وتوو تومار کردوو له ناو رۆشنییرانو گهنجانی خوینه وادا گوپیگریکی به فروانی ههیه، نهو له گهل نهوهی گورانیییزکی سهرکه وتوو له هه مانکاتا لهو هونرمه ندانه یه که به رۆشنییرییه کی فراوانه وه قسه له سهر هونرو کۆمه لگه و بوارمکانی دیکه ده کات، له م ئینتهرقیو دا چهن قسه یه که له سهر رهوشی ئیستای ههریمی کوردستانی عیراق ده کات.

به رهوگوران: ئیستا له کوردستاندا ههلبژاردنیک له بهرده مایه، به بۆچوونی تۆ ده بیئت شیوازی به شداریکردن و پشکارایی هونرمه ندان چۆن بیئت له وهها ههلبژاردنیکدا؟

– زۆرم وتوو به کئی دهوتریئت هونرمه ندو کئی هونرمه ندی راسته قینه یه، نه گهر به پینی نهو پیناسه یه بیئت که نه مرۆ شقلام و راگه یاندنی کوردی ده یه دن به هونرمه ند، ده بیئت به شدارایی هونرمه ند بریتیبت لهو زورناژدنی نهی نه مرۆ بۆ لیسته کانی کوردستان بوونی ههیه، نه گهر واشیوو نهو نه رکو به شدارایی هونرمه ند له م کاته دا ده بیئت نه رکی نهو ناژده لانه ی له یارییه سیزکه کاندای بۆ خاوه نده کانیان و بۆ چه ماوه ر یاری ده کهن وه هه لده به زنه وه، به لام نه گهر به مانا راسته قینه که له هونر بگه ین بهو پیناسه یه ی که ده بیئت دنیا یه ک باگراوه ندی سه قافی و خویندنه وه له پشتی که سینی هونرمه ند وه بیئت نهوکات نه رکی هونرمه ند پیچه وانیه، هونرمه ند ده بیئت بهرده وام دهنگی کیکراوی دهنگه نو سواوه کان بیئت، ده بیئت هونرمه ند هاواری بیینازی داکی شه هیدو ژنه هه تیوباره کان بیئت، له م کاته دا دهنگی هونرمه ند ده بیئت دهنگی نهو مندالانه بیئت که گوندوو گوند ده رۆن بۆ خویندن له بهر نه بوونی قوتباخانه، ده بیئت هونرمه ند له م کاته دا دهنگی نهو گهنجانه بیئت که هه موو ماناکانی گهنجیوون له ژانیان دامالاره و، ده بیئت هاواری نهو پر له بۆکرۆزی نهو زه ییسه کشتورکالییه پشتگو یخراوانه ی ولاته کی بیئت که ویزای به بیئت بوونی دۆخی نهو ولاته وایکردوه که س به ره مه یینانی تیا ناکات، ده بیئت له م کاته دا هونرمه ند دهنگی داواکاری بوژانه وه بیئت هاوار بیئت بۆ خه لک بۆ بیره یینانه وه ی ویزدانیان له کاتی دهنگان، هونرمه ند ده بیئت له م کاته دا فراغی نه بوونی راگه یاندنی بیلیانه و ولاتویست پر بکاته وه به خه لک راگه یه بیئت بهر له وهی سه بی بکه ویته وه گله یی و گازنده ی پشتگو یخستن، نه مرۆ به دروستی دهنگه ده، هونرمه ند بۆ هه یه وهک هه ر تاکیکی نهو ولاته دهنگ بدات، به لام بۆی نییه به هونر هاوار بۆ لایه نیک بکات و خوشه ییستی چه ماوه بۆ هونر به کار به یینت بۆ سه رنجر اکیشانی خه لک بۆ لیستی، نهو بۆی هه یه هونر بکات، به لام نا کریت نهو ییگه یی هونر پینی به خشیوه وای لیبکات له ربی هونره وه رای خۆی فره ز بکات، چونکه هونر هه له له لیدان نییه بۆ جوان کردنی ناشیریینی، هونر نابیت وهک مه ی به کار به یینت بۆ مه ستر کردنی خه لک له ئاست نهو هه موو ده ر دیسه رییه ی بیینیوه تی، نابیت به هه لپه رکی، به گورانی نهو له بیر گهنج به یه نه وه له کو ییه شوناسه کانی گهنجیوونی. بۆچی وهکو گهنج نه ژیاوه؟ بۆ میلله ت بهو شیوه یه بییویا بووه هۆکاره کانی چین؟ جگه له وه نه رکی هونر پشتیوانی نییه له هه یج لیستی و هاوار کردن نییه بۆ لایه نیک. چۆن هه یج لایه ک بۆی نییه دامو ده زگا و جیگا حکومییه کان به کار به یینت بۆ ریکلامی لیسته کی هه یج هونرمه ندیکیش بۆی نییه هونر به کار به یینت

بۆ ریکلام، چونکه هونریش مولکی میله ته نه ک مولکی تاکه که سه و نه وانیه باز رگانی به هونره وه ده کهن، خۆ نه گهر یاسا به مانا راسته قینه که هه بوایه یان نه وانیه که هه ندیک جیگا بۆ ریکلامی ههلبژاردن یاساغ ده کهن هه ندیک وردیووانیه، ده سوو نه وه شیوان له بهر چاویگر تابه هونریش هه مان پیرۆزی نهو شوین و بوارانه ی هه یه و به هه مان شیوه مولکی گشتیه، به لام به داخه وه نهو هه له له لیدانه و نهو باز رگانییه به هونر نه مرۆ هه موو دنیا ی ته نییوه، به لام ده بیئت نهو به زانی نهو ده ی نهو ده کات ته نیا نهو ناوانه ی هه یه که له کومه لگه ی ئیبه بۆ گورانیییز بکار دیت و که س بۆی نییه پینی بلا هونرمه ند. به کور تی هونرمه ند له م کاته دا نه رکی بیره یینانه وه ی خه لکه چۆن دهنگ به ویزدانی بدات.

به رهوگوران: تۆ هونرمه ندیک دیاری کوردییتو له دره وه ده ژیت چۆن له بییه شکردنی کوردانی دره وه دروانیت له دهنگدان ئایا نه مه سه ندنه وه ی ما فیکتی سرووشتی نه بوو له هه زاران تاکو کۆمه لگه ی دانیش تووانی ناو ههریمی کوردستان؟

– بییه شکردنی کوردانی دره وه له ههلبژاردن نهو پهری نهنگی بوو بۆ نهو ده سه لاته ی ته سیلی حکومه تی کوردی ده کات له سه راپای جیهان، چونکه له هه یج جیهانی ئه م دنیا یه نابینی ولاتیک ههلبژاردن بکات و سیستی دیموکراسی په ره و بکات ره وه ندی خۆی له تاراوگه بییه ش بکات، به لام له مه شیاندای حکومه تی کوردستان سه لماندی بۆ جیهان بۆ هه موو نهو ولاتانه ی که کوردی تیا به هه یه ک بۆ دهنگ و دهنگی نهو خه لکه نییه که زۆریه یان له پیناو دروست کردنی نه مرۆی کوردستان په راکه نده بوون، به داخه وه ده سه لاتی کوردستان تاکو نه مرۆشی له گهل بیئت نه یوتانیوه له هزری هه یچکام له تاکه کانی ره وه ندی کورد له نه ورپاو جیهان جیاوازییه ک دروست بکات له نیوان ده سه لاتی نه مانو نهو ده سه لاته ی نه وانی په راکه نده کردوه نه یوتانیوه پینانبلین نهو سه رده مه رۆیشت که ئیوه وهک مرۆف سه ر نه کرین و بیولات بن، له لایه کی تر سه ر نییه گو ی به دهنگی ره وه ندی کورد نه دریت، چونکه که منین نه وانیه له نه ورپانو له ده ست ناعه داله تی و توندوتیژی ده سه لاتی کورد هه لاتوون خۆ نه گهر حکومه تی کوردی تانیستا ده یوت نهو سه رده مه رۆی که له کوردستان توندوتیژی هه بوو، ده سوو بۆ سه لماندنی راستی نهو لیدوانه یان له م ههلبژاردنه دا به ریز کردنی دهنگیان ریزیان بۆ نهو خه لکه بگیزایه ته وه که له دهستی بییزی به سه و

بییزی ده سه لاتی کورد هه لاتوون. پیموایه بۆ نه وه ش نه وان هه یج پاساو یکیان نییه، خۆ ده کرا نه گهر به داخستی پرۆسه که ش بوایه دهنگی نه م خه لکه ریزی لیگرتیت. بۆ ده کریت پۆلیسو ئاسایش و هتد... چهن رۆژ بهر له خه لک دهنگ بدهن؟ بۆ نه ده کرا بۆ پیوستی ماوه ی ئاماده کاری دواتریش بوایه کاتیک بۆ دهنگدی کوردانی دره وه دابنریت؟ ئایا ریزه و ریزو قودسیه تی کورد له دره وه نه وه نده که مه بۆی نه بیئت له په رله مانه که ی خۆی نوینه ریکی هه بیئت؟ منیش نهو په رسیاره لام وه لامه که ش له لای من و لای خه لکیش روونه.

به رهوگوران: ئیبه له م ههلبژاردنه دا لیستی جیاوازان هه یه وه ئیستا دانیش تووانی هه ریم دتوانن نه لته رناتیف بۆ یه کیتو و پار تی دیاریه که ن، تۆ بۆچوونت جیهی له هاتنه کایه ی نه م لیسته جیاوازان وه تاجه مندیش دلخو شیت به وه ی کوردستانیان جگه له یه کیتو و پار تی به دیلی تریان له بهر ده ستایه؟

– گوران شتیکی حه تمییه و ده بیئت رووبدات. چونکه بارو زرو فی نه گوری ولاتی ئیبه کومه لگه ی خه لکی نهو ولاته شی کوشتوه له وئ میله تیک به بی هیوا ده ژی، نهو تاکو ولاتو میله ته ی که بیه یواییت نهو بیه وه ی هه سستی پینکات مرددوه وهک بوون بوونی نه ماوه. له وئ له کوردستان خه لک له ترسی زیندانه تاریکه کان له ترسی برینی نانی منداله کی له ترسی بیوه ژن که وتتی هاو سه ره که ی زه منه نیکه بیدهنگی ههلبژاردوه، نه مرۆش که ده بییریت و ده بیستین سه ر شه قامه کان په رله دهنگی جیاواز له و دهنگانه ی که ده یوتی ده ماننیستن و له و رنکانه ی که دوینی ده ماننیستن. له مرده وه بۆ ژیان بانگمان ده کات و په لکیشمان ده کات، دوینی هه موو بیه یوایوین له چاوه روانی قه در مردنیکی له سه ر خۆ رۆحی ده خواردین، به لام نه مرۆ دهنگه جیاوازه کان هیوا ی گورانی رای خه لکو گه ش بییمان بۆ ئایینه ی پیده به خشن، که وایه نه گهر دوینی بیه یوایوین نه مرۆ به هیواین، نه گهر دوینی مردبوین نه مرۆ زیندوین، من ریه خۆم نادم بانگه شه بۆ هه یج لیستی بکه، به لام چاوی هه موو نه وانه ماچه ده کم و دهنگم ده خه مه پال دهنگی نه وانیه جیاواز له و ته مه ز و زه منه نه نگه ره ی ولاته که یان هاوار ده کن، باماندوتی و پشتگو یخستن وایکردیبت دهنگیکی زولالیان نه بیئت، با ترس وایکردیبت لیشاوی چه ماوه ر بیان نه بیئت، به لام مادام خۆ فرۆشی و خۆ خه له تاندن له پشت دهنگه کانیانه وه نییه هه رچه ند دهنگ نوسا و و بییره نگ بن، هه رچه ند رهنگ بره سکا و و ماندوو بن، نه وان نهو هیزه ن گومی مه ییو و په نگخواردووی دۆخی ولاته که یان ده ده ژین،

نهو هیزه ن هیوا به هه موومان ده به خشن و میلله ت و ولاتیک راده چله کینن له و خه وه ی بیه یوایی بۆ چاوه روانی مردن پینیه خشیوون. من له گهل جیاوازیم له گهل گورانکاریم و داوم له خه لکیشه دهنگه یان، وهک پینستر وتم نه مرۆ دهنگه یان، به وه ی بر وایان پینی هه یه، نه ک سه بی به وه ی خراپ به کاره یینانی دهنگیان له دیتی هه ر که موکووریه ک نازاری ویزدانیان بیان کو ژیت.

به رهوگوران: ئیبه وهکو رۆشنیرو رۆژنامه نووسو هونرمه نده جیدییه کانی کوردستان چهن دین ساله داوای گوران ده که یین، ئیستا رهوشیک له بهر ده مماندایه که نه گهری نه وه هه یه دۆخه که بگۆریت، ئایا له مرۆ ووه چ تیرا وینتیکی هه یه؟

– من ناتوانم به و گشتگرییه ی تۆ سه بکه م، چونکه چۆن کومه لیک به ناو هونرمه ندی زورنراژهن هه ن، ئاوا رۆژنامه وانیه قه له مفرۆشیش هه ن، به لام من وهکو خۆم قسه بکه م وهک پینستر وتم راموایه دهنگه نوسا وه کان نه وانیه پشتگو یخستن و حساب بۆ نه کردن دهنگی نوساندوون، نه مرۆ هیومان پیده به خشن به هیوام گورانکاری رووبدات مادام دۆخیک هاوتوه ته پینش که خه لک بۆی هه یه به دهنگی خۆی ده سه لات بۆ خۆی دیاری بکات ده بیئت هه ر نهو خه لکه ش خۆیان بریار بدهن که گوران له ده سه لاتدا بکه ن، بۆ نه وه ی مانه وه ی به رده وای لایه نیک یان دوان و سیان به به رده وای له ده سه لات دیکتاتوریه ت دروست نه کاته وه، خۆ نه وانیه ی نه مرۆ له ده سه لاتن رۆژیک هه بووه گورانکاری ویستیان بووه، به لام ده بیئت خه لک ریگا نه بات نه وانیش له ویسته کانیان لایدن، ده بیئت خه لک فیزی ده سا وده ستر کردنی ده سه لاتیان بکات وه ییش له به کاره یینانی دهنگه کانیان، من وهکو خۆم نه گهر نه مرۆ دهنگم له گهل لایه کادیبت پیمواییه له ههلبژاردنیک تر وایم، یان نه گهر پینشو تر رایه کی تره هه بوویت نه م جار هه مان را، چونکه ده بیئت گوران دروستیکه یین نه گهر من و تۆ نهو نهو رای خۆمان نه گورین و گوران به سه ر دهنگدان و ههلبژاردنماندا نه هینین، پیموایه ناتوانین گورانکاری به ره و باشتر بخولقینن.

به رهوگوران: زۆریک له هونرمه مندانی کوردستان بیدهنگی ههلبژاردوو هه یج هسه په ک ناکهن له م ههلبژاردنه دا، ئایا نه مه شتیکی ئاساییه، نه گهر نانا ساییه ده بوو چۆن هه لو یستیکیان هه بیئت؟

– بیدهنگی هونرمه مند هه ر نه مرۆ نییه نه وه بیدهنگییه کی له مزی نه یه، من پیمواییه هونرمه مند هه ر ده بیئت له کاتی ههلبژاردن

دهنگی هه بیئت برۆ نه رشیفی شانۆکانی دوا ی راپه رین بیینه، برۆ سه یری تابلوکان بکه، برۆ گو ی له گورانییه کان بگره بزانه چهن دیان دهنگیان هه یه، ئاخه نه وه ههلبژاردن نییه که ده بیئت هونرمه ند ناچار به قسه کردن بکات، به لکو مه فرۆزه هونرمه ند له بیینی هه ر ناعه داله تییه ک دهنگو رهنگی هه بیئت و ده سوو زه منه نیکه هونرمه ند ده کانیان هه بوایه یان ده سوو په رسیاره که ی تۆش به حوکمی نه سل ی هونر بکرایه، چونکه نه وه نه سل ی هونر نییه بخوازی هونرمه مند ته نیا له بار دۆخیک دهنگی هه بیئت دواتر بیدهنگ، له م کاته شدا به نه وه ندی دوینی بار دۆخه چه قبه ستوو هه که قسه سوو کاتی نییه دوینی قسه زه رور تر بوو له نه مرۆ دا ده سوو هونرمه مند نهو بار دۆخه مه ییوه ی بهه ژاندایه به حه ماسه تی دهنگو هونره که ی، به لام نه بوو، بۆیه نه گهر نه مرۆش بیدهنگ بن سه یر نییه لام جگه له وانیه که دۆخیکی تاییه ت بیدهنگی کردوون، نه وانیه تر که بیدهنگن له کاته پیوسته کاندای ده توانم بلیم هونرمه مند نین نه وه مرۆفه ده به نکه کاند، چونکه بیدهنگی مانای نه وه نییه نه وان خۆیان له شتیکی لادابیت که کاری نه وان نییه، به لکو نه وه لادابانه له وه ی که نه رکی خۆیا نه بیکه ن، بیدهنگی به رده وام مانا زۆر ده گه یه بیئت یان ترسیکه ریگا له دهنگیان ده کریت وهک ترس له ژیان له ده ستدانی به رژه وه ندی مادوی هه ر به رژه وه ندییه کی شه خسی نه ک به رژه وه ندی گشتی یان ره زامه ندیانه له وه ی که هه یه، به لام جار یکی تریش ده لیم بیدهنگیوون له هه یج دۆخ و زه منه نیک ئاکاری هونرمه ندی راسته قینه نییه، وهک وتم له دوا ی راپه رینه وه بیدهنگی زۆریه ی هه ر ده زوری نهو چین و تۆژدی کرتوه ته وه که پینان ده لین هونرمه مند جگه له هه ندیک که به په نجه ی ده ست ده ژمیرین، به لام خۆشه ختم که من هه ولما وه جیاوازیم به رده وام له کاته پیوسته کاندای هاوارم کردوو و له دوا ی راپه رین قسه م هه بوو، نهوکات من له به ره مه کاندای ده موت «به گومانم له م کومه له، له ته بایی نه م دنیا یه، له مانه وه ی پیوا ی خاین له سه ر کورسیی نه م یاسایه، نه م هاواریه ی من شیوه نه و ده زری په له ی ده روتانه ناوازی ژانی شه هیده و به رد بارانی بالاتانه»، به لام نه گهر چی گو ی له و په یامه ی منیش نه گیرا، خۆشه ختم ساته وه ختی نهو به ره مه نادم به ژیا نی هه موو نه وانیه نه مرۆ به هونر باز رگانی ده کن و خه لک چه واشه ده کن بۆ سیاسی و ئیداریه کان، نا یگرمه وه به هه موو سه روه ت و سامانی به رپر سه کان، چونکه هونرو بر وای بوونم به جدیه تی هونر کردومیه ته مینبه ری دهنگی نه وانیه پیوستیانه من هاوار یان بۆ بکه م، نه وه ش وهک فه زلیک به سه ر میله تدا نایلیم، چونکه سه ره رای نه وه ی من به هونر هاوارم بۆ نهو په یامه ی خه لک کردوو، خۆشتم وهک تاکیکی هوشیاری نهو کومه لگه یه ستم به زه روره تی نهو هاواره کردوو و ویزای وتته که ش منیش به نه وه ندی هه ر تاکیکی تر پشکم له و هاواره هه بووه، نه وه هونره که م فره زی ده کات له سه رم که رازی بم هاواره کاتم له نیو به ره مه ه هونرییه کان وام لیبکات نه وه ندی خه لکیکی دور له کاره کم پشکم هه بیئت تیندا، چونکه هونری راسته قینه نه وه ی فیز کردووم، بۆیه من پیموایه هه له یه باس له وه بکه یین یان ویزانین نهو ته نیا له کاتی ههلبژاردندا هونرمه مند بیدهنگه، به لکو هونرمه ندی کورد له دوا ی راپه رینه وه قروقه یی کردوو له هه ولویست، ته نیا کاریان بووه به هه لبه زینه وه و خۆبادان له پیناو پاردا نه وه ش هونر کردن نییه، به لام ریزم بۆ نهو هونرمه ندانه هه یه که نه وانیش دهنگ و رهنکیان هه بووه.

ناونیشان
سلیمانی: پشت بهر پوهبه رایه تی گشتی په روره ده
۰۷۷۰۲۴۷۹۹۹۹ – ۰۷۷۰۲۴۷۹۹۹۹
هه ولیر: ته نیشت بهر پوهبه رایه تی ژینگه ی هه ولیر
۰۷۵۰۴۵۶۶۶۶۶
دھۆک: به رامبه ر بهر پوهبه رایه تی شوینه واری دھۆک

به ره و گوران
بلا و گرا ویه کی رۆژانه یه
لیستی گوران بۆ رو و مالکردنی
په رۆسه ی هه لپژاردنی په رله مانی کوردستان و سه رۆکایه تی هه ریم در یده کات

کوردانی تاراوگه: هەر له ئیستاوه بو ههلبژاردنی سالی داهاوو دهنگمان بو (لیستی گوران)ه

ئاگۆ مهجید، بهریتانیا

دهمه تهقی و باسوخواسو پۆسته رهکانی لیستی گوران ولاتی ئه وروپاشی گرتووه تهوه، وهکو سه ره تاکانی هه لگرساندنی شوێش جاریکی دی کوردانی تاراوگه ههستی کوردایه تی و نیشتمانپهروه رییان زیندوو ده بیته وه به ئومیدو هیواوه له لیستی گوران دهروان و بهرامبه ر بیبه شیو نیشیان له دهنگدان نیگه رانیی خویان ده رده برن.

«له ههلبژاردنی سالی داهاوو دا هه موو لیقه رپولم له سه ر تا پۆیکه ن دهنگ نادم به و دوو حیزبه»

شوانه غه فور که (١٠) ساله له ولاتی بهریتانیا داده نیشیت پییوایه: حیزبی ده سه لاتدار نه یو یستوو ه کوردانی تاراوگه به شدارین له ههلبژاردندا، له بهر ته وه ی ئه وان دلنیان له وه ی کوردانی تاراوگه زور به باشی له وه گه یشتون که ئه وان ناتوانن خزمهت به گه ل و نیشتمان بکه ن و ده میکه متمان ه ی خویان له ده ستداوه، ههروه ها بیدهنگی ریکه ستنی حیزبه کوردییه کان ئه وه پشتر استده کاته وه که ئه وان له گه ل ئه وه دا بوون ئیمه بیبه ش ببین له دهنگدان، ئه وان زور کورتیین بوون بهرامبه ر کوردانی دهروه، سالی ئاینده ههلبژاردنی په رله مانی عیراق ده کریت ئه و کات چو ن رو یان دیت داوای دهنگدانمان لیکه ن، من له ئیستاوه پییاند ه لیم ئه گه ر هه موو شاری لیقه رپولم له سه ر تا پۆیکه ن دهنگ نادم به و دوو بنه ماله یه، ئه وان له ماوه ی (١٨) سالی رابردو دا نه یان توانیوه خوا ست و داوا کاری خه لک به دی به یزن، بویه هاتنی هه ر قه واره و لیستیکی نو ی به بهرنامه یه کی نو یوه هه م ره و تی دیموکراتی به ره و پیش ده بات و هه م ده توانیت گوران دروست بکات، ئیمه ی کوردانی تاراوگه که بیبه شین له دهنگدان ته نیا داوا کاریمان له خه لکی کوردستان ئه وه یه دهنگده ن به لیستی گوران، لیستی که به توانیت یاسا سه ره وه رو گو نده خا پور کراره و کان ئا وادان و با شتر کردنی باری گوزهرانی خه لکو کار بو گیزانه وه ی ناوچه دا براره و کان بکات، له تاراوگه ش له

حیاتی ریکه وتنی نه یی بۆ به زور نارده وه ی ها ولاتیانی خزی، ریکریبت له نارده وه یان.

«چیتر کوردانی تاراوگه دنگی حیزبی ده سه لاتدار نین»

کامیار کامه ران ره سول که (٨) ساله له ولاتی بهریتانیا داده نیشیت ده لیت: له بهر ته وه ی دهنگی ئه و حیزبانه له تاراوگه زور کزه، بویه هه ی هه نکا ویکیان نه نا بو به شداریکردنی ئیمه له دهنگدان، من لیزه وه پییاند ه لیم که چیتر کوردانی تاراوگه دهنگی ئه و حیزبه ده سه لاتدارانه نین که بیانه ویت به ئاره زوی خویان هه لمان بسورین و که ی ویستیان دهنگمان پییانه و که ی ویستیشیان بیبه شمان بکه ن، من دهنگی خو م ده خمه پال لیستی گوران و هیوا یه کی زورم پیی هه یه، داوا کاریشم لوبیه کی پته و له گه ل کوردستانیانی دهروه دا دروست بکات تا له هه ر پششاهات و روداویکی چا وه پروان کردا ودا پشتگیری کوردان بکات و کوردانی تاراوگه ریکه خات و گیانی ئه و کوردایه تییه زیندوو یکاته وه که چه ندین ساله حیزبه ده سه لاتداره کان

کار له سه ر کوشتنی ده که ن. هیوادارم لیستی گوران کار له سه ر ده ستاو ده ستر کردنی ده سه لات بکات.

«ئه گه ر هه ر بۆ راکیشانی ههستی نه ته وه ییش بوایه، ده بوایه له م ههلبژاردنه دا به شدارییان به کوردانی تاراوگه بکردایه»

ریبوار جهباری که (٤) ساله له ولاتی بهریتانیا داده نیشیت ده لیت: ده سه لاتدارانی کوردستان که رۆلی باوک ده گزین، ئه گه ر هه ر بۆ راکیشانی ههستی نه ته وه ییش بوایه ده بوایه به شدارییان به ئیمه ی کوردانی تاراوگه بکردایه له ههلبژاردندا، به لایم ئه گه ر بیانزانیایه نیوه ی دهنگهکانی کوردانی تاراوگه ش به ده ستده هیین کاریکیانده کرد بو به شداری پیکردنمان، ریکه ستنهکانی ولاتی دهروه ی ئه م حیزبانه ش هه ر ئه و په یامه جیه جیده که ن که له سه روو خویانه وه بویان دیت، هه لبه ته هه یچ کاریکیان پییاند ه لیم، به داخه وه ده لیم که له ماوه ی (١٨) سالدا کاتیکی زوریان له به رده مدا بووه نه یان توانیوه دامو ده زگا کان به ره و دامه زراوه به رزن و حکومه تیکی تۆکمه

جولانه وهکانی ئیمه ی کوشتوو ه، دوا ی (١٨) سال کار بو نه کردنی ریکه ستنه وه ی کوردانی تاراوگه و له پیر کردنیان به لگه یه کی حاشا هه لنه گره له سه ر بیسه ره وه یی ئه م حیزبانه که هه ر به لایه نی که مه وه بو چی سالی که له مه به ر کاریان بو ده نگانی کوردانی تاراوگه نه ده کرد، که وا ئیستا ده لین فریا نا که وین؟ له کاتیکی ئه وان بو هه ر یادو بهرنامه یه کی حیزبی که هی خویان بیت زو و کاری بو ده که ن، به لام بۆ کاریکی ئاوا نه ته وه یی و گرنگ، بۆ راکیشانی ههستی نه ته وه یی نیو ملیون کوردی تاراوگه هه یچ کاریک نا که ن، ئه مه ئه وه ده سه لمینیت که ئه وان زور له وه دلنیان دهنگی کوردانی تاراوگه به ده ستنا هیین. به شداریکردنی لیستی گوران هیوا و ئومیدیکی زور گه شم پیی ده به خشی و پالپشتی خو می بو ده رده برم، چونکه کۆمه لیک گه نچی به توانا و لیها توو ده چنه په رله مانه وه و له ئاینده شدا پیی بینی په رله مانیکی کارا و چالا ک ده که م که سیستمیکی حوکمرانی بۆ کوردستان دا بریت و کوردستان گورانیکی ریشه یی به خو وه ببینیت.

«ده سه لاتی کوردی نیو ملیون کوردی تاراوگه ی پشتگو یخستوو ه»
ئاگۆ عومه ر، هونه رمه ند که (٢) ساله له ولاتی بهریتانیا داده نیشیت پییوایه هه میشه له رابردو دا جولانه وهکانی حیزب کاریکه ری نیگه تیقیان هه بووه له سه ر میله ت و چالا ک نه بوونی حیزب

گوران له تاراوگه

ده یانزانی دهنگ ده ده یین به لیستی گوران، بویه نه یان هیشت به شداریی بکه یین

فلاح نه جم

دهروه له ده ست خرابی بارودوخی کوردستان هه لاتوون بۆ ئه و ولاتانه.»
ئه و نو سه ره ئه وه ش ره ده کاته وه که دهنگانی کوردیهکانی دهروه بو ده یه کی زوری بویت، ده لیت: «به بیانوی تیچونی زور نه یان هیشت ئیمه به شداری بکه یین که ئه مه زور پیچه وانه ی راستیه، چونکه هه ر دهنگک یان که سیگ که دهنگبات (١٠) دۆلاری پییسته.»

هیوا محمه د ئه وه شی و ت: «کوردیهکانی دهروه لیستی گوران وه ک شو رشیکی جه ماوه ری سه یرده که ن نه ک لیستیکی بۆ ململاتی سیاسی دروست بو ییت.»

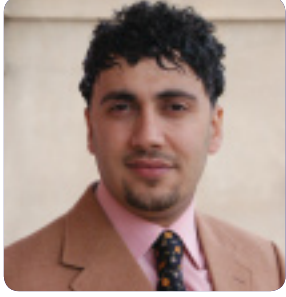
کوردیهکانی دهروه ی ولات روژ له دوا ی روژ پشتگیری خویان بۆ لیستی گوران ده رده برن، چونکه به لیستیکی هه لقو لای داخواییهکانی خه لکی ده زانن، به تایبهت نو سه ره رو شنییه ره کان که هیوا ی ته وایان به لیسته که هه یه.
هیوا محمه د، نو سه ر، دانیش تووی ولاتی سوید، ده لیت: «هو کاری به شداری پییانه کردنی کوردانی دهروه ی ولات، له ههلبژاردنی په رله مانی کوردستاندا، ته نیا ئه وه بوو که پارتی و یه کیتی باش ده زانن که کوردیهکانی دهروه، به شی هه ره زوریان دهنگ به لیستی گوران ده دن، چونکه به شیکی کوردانی

هاو نیشتمانییه کوردیهکانی دهروه ی ولات به وردی چا و دیری ئه و پشتگیری به فراوانه جه ماوه رییه ده که ن که خه لک له لیستی گورانی ده کات و ئا واته خوا زن بیان توانیایه به شداری ههلبژاردنی په رله مانی کوردستان بکه ن، بو ئه وه ی دهنگیان به لیستی گوران بیا یه، له و باره یه وه هیوا محمه د ده لیت: «هه موو هیوا یه کمان لیستی گورانه، بۆ ئه وه ی بارودوخی کوردستان به ئاراسته ی به ره و باش بوون بگوریت.»

پارتی و یه کیتی، ده توانن ببن به ئۆپۆزیسیۆن؟

محەمد شیخ فاتح

دوو نیه ئەم هەلبژاردنە نەبیت بە درکی مەم و زین لەنیوان (ئێوه) عاشق و (کورسی دەسەلات)ی مەعشوقدا، ئەگەریکی زۆر بەهیز هەیه کە ئەو نەخشەیهی بۆ ئەبەد کێشواتانە لە پاپانکردنی ئەم کوردستانە سەرلەبەری هەلبووشیتهوه، زۆر نزیکە لە دوو حیزبە دەسەلاتدارەکی کوردستانەوه ببن بە «دوو حیزبە ئۆپۆزیسیۆنەکی کوردستان».

بە حەق بێت، بە سەرەش بێت، بە ئەزمونی میژوش بێت، سەرەتانه کە ریزەکە بە جێبهێلن و خەلکانیکتر بێنە پێشەوه.

بەدیژایی میژوو ئیستاشی لەگەڵدا بێت نووساون بە کورسی دەسەلاتەوه و شەری مان و ئەمانی بۆ دەکن.

ئێوه کە لەو میژووه دوورو درێژداو بە تابیەت لە هەژدە سالی رابردودا بە تەواویی حوکم دەکن و هیچ کە لە بەریکتان نەهیشتوو تەوه، بۆیە لاچوونتان هەروا ئاسان نییه و قبولکردنی ئیستەمه.

ئۆپۆزیسیۆنیوون بۆ ئێوه ئەستەمه، چونکە:

* قەت رۆژیک بە خۆتانەوه نەتانیینیه، ئۆپۆزیسیۆن بوو بێت.

* لەنەریتی ئۆپۆزیسیۆنی نازان، بۆیە هەمیشە دژایەتیتان کردوه، لە لایەکی دیکەشەوه ئەوەندە خۆتان بە بەرزو دوور گرتوه، تیناگەن لە نەریتی ئۆپۆزیسیۆن.

* چونکە هەرگیز رۆژیک لە رۆژان لە خەپالدانی خۆتاندا داتان نەناوه کە رۆژیک ئێوه دەبن بە ئۆپۆزیسیۆن، بیگومانم کە داتان نەناوه دەستورەکه شتان دواهەمین بەلگەیه لەسەر ئەو راستییه.

* ئێوه دەترسن لەوهی کە ئەگەر بوون بە ئۆپۆزیسیۆن، ئەوهی لە بەرامبەرەکانتان کردوه، دەرەقتان بکریتهوه.

ئێوه خراپ قیریون، رەنگییت بە ئاسانی تیر نەبن، بۆیە وا باشە مۆدیلیکی تابیەت و جیاواتان لە حیزبی ئۆپۆزیسیۆن بۆ دروستیکریت.

زۆریک لە هاوالاتییان لە خەمی ئەوەدان کە ئەگەر دەرەنجامەکانی هەلبژاردن بەدلی ئێوه نەبوو، قبولی نەکن و شەری ناوخوی دووهم سەرهلێداتەوه، چونکە ئێوه ئەوەندە ئامادەکراون بۆ قبول نەکردن، ئەوەندە ئامادەنین بۆ قبولکردن.

Mihemed987@yahoo.com

عەلی کەریمی، نووسەر و رووناکییرو کەسایەتی ناسراوی کوردستانی

رۆژەلات لە بنەمالەلی مامۆستا عەبدولرحمانی زەبیحی (مامۆستا عولەما):

بۆ ئەوهی کوردەکانی رۆژەلات زیاتر پەراویژنەخرین،

دەنگبەدن بە لیستی گۆران

فوتۆ: عەبدولرحمان پینجۆنی

پینجۆنی بە گۆران یادێ را پەرینی سالی هەشتا دەکاتەوه